

การส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย
โดยการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์

ปริญญาณิพนธ์
ของ
ละไม สีหาอาจ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย

ตุลาคม 2551

การส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย
โดยการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์

ปริญญานิพนธ์
ของ
ละไม สีหาอาจ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย
ตุลาคม 2551
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย
โดยการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์

บทคัดย่อ
ของ
ละไม สีหาอาจ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย

ตุลาคม 2551

ละไม สีหาอาจ. (2551). การส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยโดยการจัด

กิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย).

กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม:

รองศาสตราจารย์.ดร.สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์. รองศาสตราจารย์.ดร.บุญเชิด

ภิญโญอนันตพงษ์

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยโดยใช้กิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้การวิจัยครั้งนี้คือ เด็กนักเรียนชาย-หญิง อายุระหว่าง 3-4 ปี กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนคริสต์ธรรมวิทยา แขวงมหาพฤฒาราม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร ได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายมา 15 คน ระยะเวลาในการทดลอง 8 สัปดาห์ จำนวน 32 ครั้ง วัน วันละ 15-20 นาที เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ แผนการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง พฤติกรรมกับจุดประสงค์ IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ.82 การวิจัยครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำ (One Way Repeated-Measures ANOVA) Partial η^2 และ LSD แบบวัดซ้ำ

ผลการศึกษาพบว่า ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์เด็กปฐมวัยมีระดับคะแนนพัฒนาการด้านร่างกายแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งโดยรวม ($F=1871.681$)และด้านทักษะการยืน($F=459.582$)ด้านทักษะการเดิน ($F=673.447$)ด้านทักษะการวิ่ง($F=669.008$)ด้านทักษะการกระโดด($F=588.267$)โดยการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ส่งผลต่อพัฒนาการด้านร่างกายโดยรวมร้อยละ 99.2 (Partial $\eta^2 = .992$) และส่งผลต่อพัฒนาการด้านร่างกายรายด้าน ทักษะการยืนร้อยละ 96.8 ทักษะการเดินร้อยละ 97.8 ทักษะการวิ่งร้อยละ 97.8 และทักษะการกระโดด(ร้อยละ 97.5) ตามลำดับ แสดงว่าการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์สามารถส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย ให้เพิ่มขึ้นได้อย่างชัดเจน

PHYSICAL DEVELOPMENT OF PRESCHOOL CHILDREN
THROUGH CREATIVE MOVEMENT ACTIVITIES

AN ABSTRACT
BY
LAMAI SEEHAARD

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Early Childhood Education
at Srinakharinwirot University
October 2008

Lamai Seehaard. (2008). *Physical Development of Preschool Children through Creative Movement Activities*. Master thesis, M.Ed. (Early Childhood Education). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Assoc. Prof. Dr. Sirima Pinyoanuntapong, Assoc. Prof. Dr. Boonchird Pinyoanuntapong.

The purpose of this study was to investigate the physical development of preschool children through creative movement activities. The samples were 15 preschool boys and girls, with 3-4 years of age, of kindergarten 1 at Christhamwittaya School, Mahapraktharam Sub-district, Bangrak District, Bangkok, in the first semester of 2008 academic year. They were selected by simple random sampling. The experiment was carried out 32 times within the period of 8 weeks and 20 minutes per day. The instruments used in this study were creative movement activity plans with the index of consistency (IOC) between 0.67 – 1.00 and the reliability of .82. The data were statistically analyzed by one way repeated-measures ANOVA, Partial η^2 and repeated LSD.

The results of study were as follows

The means of physical development of young children before and after the use of creative movement activities were different with statistical significance at the level of .05 both in general ($F = 1871.681$) and in individual areas of standing skill ($F = 459.582$), walking skill ($F = 673.447$), running skill ($F = 669.008$), and jumping skill ($F = 588.267$). The creative movement activities affected the physical development in general at 99.2% (Partial $\eta^2 = .992$), and in the areas of standing skill at 96.8%, walking skill at 97.8%, running skill at 97.8%, and jumping skill at 97.5% respectively. The results showed that the use of creative movement activities could obviously increase the physical development of young children.

ปริญญาานิพนธ์

เรื่อง

การส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยโดยกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์

ของ

ละไม สีหาอาจ

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

วันที่.....เดือนตุลาคม พ.ศ.2551

คณะกรรมการควบคุมปริญญาานิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ประธาน

.....ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์)

(รองศาสตราจารย์ ดร.กุลยา ตันติผลาชีวะ)

.....กรรมการ

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์) (รองศาสตราจารย์ ดร.สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร.สุจินดา ขจรรุ่งศิลป์)

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	5
ตัวแปรที่ศึกษา.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
ความหมายของพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย.....	9
ลักษณะพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย.....	10
องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการด้านร่างกาย.....	12
ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย.....	15
การเปลี่ยนแปลงพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย.....	15
การส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย.....	17
ทฤษฎีพัฒนาการและความพร้อมทางด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย.....	20
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	22
งานวิจัยในต่างประเทศ.....	22
งานวิจัยในประเทศ.....	22

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
กิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์.....	23
ความหมายของการเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์.....	24
ความเป็นมาของการเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์.....	24
ความสำคัญของการเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์.....	26
หลักการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์.....	28
บทบาทของครูในการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์.....	29
พัฒนาการด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว.....	29
ลำดับขั้นและองค์ประกอบในการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวสำหรับเด็ก ปฐมวัย.....	30
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	31
งานวิจัยในต่างประเทศ.....	31
งานวิจัยในประเทศ.....	32
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	34
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	34
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	35
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	41
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	44

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	60
ความมุ่งหมาย สมมติฐาน และวิธีดำเนินการวิจัย.....	60
สรุปผลการวิจัย.....	60
ข้อเสนอแนะ.....	65
บรรณานุกรม.....	67
ภาคผนวก.....	74
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	101

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	แบบแผนการทดลอง.....	38
2	วันและกิจกรรมที่ทำการทดลองและสังเกต.....	39
3	คะแนนสถิติพื้นฐานของพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย.....	45
4	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนค่าเฉลี่ยพัฒนาการด้านร่างกายของเด็ก ปฐมวัย.....	46
5	การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย.....	46
6	การวิเคราะห์คะแนนค่าเฉลี่ยพัฒนาการด้านทักษะการยืน.....	48
7	การวิเคราะห์ความแปรปรวนค่าเฉลี่ยพัฒนาการด้านทักษะการยืน.....	49
8	การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงพัฒนาการด้านทักษะการยืน.....	49
9	ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนค่าเฉลี่ยพัฒนาการด้านทักษะการเดิน.....	51
10	การวิเคราะห์ความแปรปรวนค่าเฉลี่ยพัฒนาการด้านทักษะการเดิน.....	52
11	การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงพัฒนาการด้านทักษะการเดิน.....	52
12	ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนค่าเฉลี่ยพัฒนาการด้านทักษะการวิ่ง.....	54
13	การวิเคราะห์ความแปรปรวนค่าเฉลี่ยพัฒนาการด้านทักษะการวิ่ง.....	55
14	การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงพัฒนาการด้านทักษะการวิ่ง.....	55
15	ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนค่าเฉลี่ยพัฒนาการด้านทักษะการกระโดด.....	57
16	การวิเคราะห์ความแปรปรวนค่าเฉลี่ยพัฒนาการด้านทักษะการกระโดด.....	58
17	การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงพัฒนาการด้านทักษะการกระโดด.....	58

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1	เส้นภาพการเปลี่ยนแปลงพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย.....	47
2	เส้นภาพการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงพัฒนาการด้านทักษะการเขียน.....	50
3	เส้นภาพการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงพัฒนาการด้านทักษะการเดิน.....	53
4	เส้นภาพการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงพัฒนาการด้านทักษะการวิ่ง.....	56
5	เส้นภาพการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงพัฒนาการด้านทักษะการกระโดด.....	59

ประกาศคุณูปการ

ปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีเพราะความกรุณาอย่างสูงจาก รศ.ดร.สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์ ประธานกรรมการที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์ รศ.ดร.บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์ กรรมการที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์ที่ได้ให้คำแนะนำข้อคิดและการแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆเป็นอย่างดีโดยตลอดมาในการทำปริญญาานิพนธ์จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.กฤษยา ตันติผลาชีวะ อาจารย์ดร.สุจินดา ขวรุ่งศิลป์ กรรมการในการสอบปริญญาานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.ดารารัตน์ อุทัยพยัคฆ์ อาจารย์เบญจมาศ วิไล อาจารย์กิตติมา เพ็ญฟู อาจารย์จรงค์ อ่วมมีเพียร อาจารย์น้ำผึ้ง อินทะเนตร อาจารย์วรางคณา กันประชา ที่กรุณาตรวจแก้ไขและให้คำแนะนำเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัยเป็นอย่างดี ขอกราบขอบพระคุณ คณะกรรมการการศึกษา ผู้บริหารโรงเรียน คณะครูและเด็กนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1/2 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนคริสต์ธรรมวิทยา เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร ที่กรุณาให้ทุนการศึกษา ให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการทำวิจัยเป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์สาขาการศึกษาปฐมวัยทุกท่านที่กรุณาให้การอบรมสั่งสอน ถ่ายทอดความรู้และให้ประสบการณ์ที่ดีและมีคุณค่าอย่างยิ่งกับผู้วิจัย

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่ออุดม คุณแม่เขียน แพงชาติ ขอบคุณ คุณสุวรรณ สีหาอาจ และสมาชิกในครอบครัวทุกคน ที่ได้สนับสนุนและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา ขอขอบคุณเพื่อน ๆ นิสิตปริญญาโทวิชาเอกการศึกษาปฐมวัย ขอขอบคุณพี่ ๆ น้อง ๆ นิสิตปริญญาโทที่มีส่วนช่วยเหลือ แนะนำเป็นกำลังใจด้วยดีตลอดมา ขอขอบพระคุณผู้มีพระคุณอีกหลายท่านที่มีได้กล่าวนามในที่นี้ ซึ่งมีส่วนช่วยเหลือในการทำปริญญาานิพนธ์สำเร็จด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์ของปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของบิดามารดา ที่อบรมเลี้ยงดูให้ความรัก ความอบอุ่นและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยและพระคุณคณาจารย์ทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบัน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัย ทำให้ผู้วิจัยได้ประสบการณ์ที่ทรงคุณค่ายิ่ง

ละไม สีหาอาจ

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นกระบวนการสร้างรากฐาน การพัฒนาคุณภาพชีวิต “คน” และมุ่งให้ทุกคนมีการพัฒนาเต็มศักยภาพเตรียมคนไทยให้ก้าวสู่สังคมยุคใหม่อย่างมั่นคงและรู้ทันโลกโดยหวังว่าคนซึ่งหน่วยเล็กที่สุดของสังคม เมื่อมีการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพทั้ง ร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคม และสติปัญญา จะเป็นพื้นฐานสร้างพลังสังคม ชุมชน และสังคมอันจะส่งเสริมต่อการพัฒนาประเทศโดยรวมอย่างสมดุลกับธรรมชาติ(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.2540:คำนำ,4) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 เป็นกฎหมายแม่บทกำหนดแนวทางในการปฏิรูปการศึกษาของประเทศ โดยเน้นถึง แนวปรัชญาหลักและกรอบแนวคิดที่เน้นเรื่อง “คน” เป็นศูนย์กลางของการพัฒนากระบวนการพัฒนาที่คนใหม่ที่มาเน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นแนวกระแสหลักในการสร้างคุณภาพและสมรรถนะให้เข้มแข็งขึ้น ด้วยการเน้นบริบทสำคัญของการศึกษาและการเรียนรู้โดย มุ่งให้ “คน” เป็นศูนย์กลาง(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.2544)

สิริมา ภิญญอนันตพงษ์.(2550:77) ได้กล่าวไว้ว่า เด็กมีการเจริญเติบโตที่ค่อนข้างยาวนาน และแตกต่างกัน เริ่มตั้งแต่ปฏิสนธิ จากมดลูกสู่โลกกว้างเป็นเด็กทารกเติบโตพัฒนามาเรื่อยจนถึงวัยผู้ใหญ่ในแต่ละช่วงวัยเด็กมีธรรมชาติและความต้องการเป็นไปตามลำดับขั้นตอนแตกต่างกัน นับตั้งแต่แรกคลอดทารกน้อยจะมีธรรมชาติการเรียนรู้การดูคนม ขยับแขน -ขาได้ เด็กน้อย ต้องนอนอยู่กับที่ ที่เราเรียกว่านอนแบเบาะ ต่อมาเด็กทารกเริ่มเรียนรู้ช่วยเหลือตนเองสามารถขยับแขน-ขาส่ายหัวไปมา จากการนอนหงายเป็นการนอนคว่ำ คลาน นั่ง ยืน เดิน เริ่มเรียนรู้การติดต่อสื่อสารสัมพันธ์กับผู้อื่น สังเกต ปรับตัว เด็กในช่วงนี้จึงเป็นวัยที่มีธรรมชาติความเจริญเติบโต เรียนรู้สูงสุดในชีวิตของมนุษย์ และมีความต้องการที่มีความเป็นเฉพาะแตกต่างกัน ซึ่งผู้ใหญ่ควรมีความเข้าใจ เพื่อที่จะได้ดูแล เลี้ยงดู อบรม และจัดการศึกษาให้สนองต่อธรรมชาติและ ความต้องการของเด็กในวัยนี้ ถ้าผู้ใหญ่จัดการได้อย่างสมบูรณ์ ทำให้เด็กซึ่งเป็นทรัพยากรธรรมชาติของเด็กปฐมวัย หลักการของความเจริญตามธรรมชาติของเด็กปฐมวัยลักษณะความเจริญตามธรรมชาติของเด็กปฐมวัย คุณลักษณะตามธรรมชาติของเด็กปฐมวัย และความต้องการของเด็กปฐมวัย

ในช่วงวัยตั้งแต่แรกเกิดถึง 6 ปี เป็นช่วงวัยที่สำคัญยิ่งของมนุษย์ จากการค้นคว้าของนักวิชาการหลายสาขาซึ่งได้แก่ แพทย์ นักจิตวิทยา นักประสาทวิทยารวมทั้งนักการศึกษาต่างมี

ความเห็นตรงกันว่า เด็กตั้งแต่ปฏิสนธิจนถึงอายุ 6 ปี เป็นช่วงวัยที่สมองทำหน้าที่ในการควบคุมการเจริญเติบโตของวัยทุกระบบทุกส่วนของร่างกาย มีอัตราเจริญสูงสุดถึง ร้อยละ 80 ของทั้งหมด (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542:1) การจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย นับได้ว่าเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จำเป็นและสำคัญยิ่งต่อการวางรากฐานชีวิต แนวโน้มของการจัดการการศึกษาในปัจจุบันเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถในการปฏิบัติงาน การจัดการการคิด มีความกระตือรือร้นที่จะแสวงหาความรู้แปลกๆใหม่ๆมาเพิ่มพูนความรู้ของตน สื่อสารได้ดีสามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ ตลอดจนการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม (พัฒนา ชัชพงศ์.2541:169)

การเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายของเด็กเป็นการเปลี่ยนแปลงที่เห็นได้ชัดเจนที่สุดในบรรดาพัฒนาการทั้งหลายของเด็กเมื่อร่างกายพัฒนาขึ้น เด็กจะเริ่มพึ่งพาตนเองได้มากขึ้นสามารถใช้ร่างกายและอวัยวะต่างๆให้ประสานสัมพันธ์กันมากขึ้นและรู้จักร่วมมือกันทำงาน มีรายงานการวิจัยหลายเรื่องที่กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางด้านร่างกายและความคิดรวบยอดเกี่ยวกับตนเองของเด็ก คือเมื่อเด็กรู้สึกว่าคุณมีความสามารถเด็กจะเต็มใจในการทดลองประสบการณ์ใหม่และแปลกๆ ออกไป เมื่อเด็กยังเล็ก เด็กจะให้ร่างกายเป็นสื่อของการแสดงออก เพราะการเคลื่อนไหวของเด็ก จะช่วยให้เด็กได้เรียนรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของเนื้อที่ว่างและการเคลื่อนไหวของสิ่งหนึ่งกับอีกสิ่งหนึ่ง ได้เรียนรู้เกี่ยวกับการเคลื่อนที่ความเร็วและพลังกำลัง กิจกรรมเหล่านี้เป็นการแสดงสัญลักษณ์อย่างหนึ่งของเด็กและเป็นช่วงเวลาที่เด็กมีความสุขซึ่งค่อยๆสร้างเสริมให้เด็กเรียนรู้มากขึ้น(นิตยา ประพฤติกิจ. 2536 : 85-86)

การส่งเสริมพัฒนาการกล้ามเนื้อใหญ่เป็นการสร้างความคล่องตัวด้วยการใช้ส่วนต่างๆของร่างกายให้ประสานสัมพันธ์ทั้งที่เป็นกรวางท่าทางง่ายๆ เช่น การเดิน การวิ่ง การกระโดด รวมทั้งการเคลื่อนไหวที่ผสมผสานกับเสียงดนตรีซึ่งเรียกว่า กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ ซึ่งเป็นการพัฒนาทักษะการควบคุมการเคลื่อนไหวที่ผสมผสานร่างกายกับจิตใจ โดยใช้ร่างกายและเพลงเป็นสื่อแสดงความคิด ความรู้สึก จินตนาการ และสร้างสรรค์ ในขณะที่เดียวกันได้เรียนรู้การพัฒนาทักษะกลไกของร่างกายตนเองให้มีประสิทธิภาพ กิจกรรมการเคลื่อนไหวแต่ละอย่าง เช่น การเดิน การวิ่งที่คล่องตัว ซึ่งเด็กอายุหลัง 2 ขวบ ไปแล้วจะมีทักษะกลไกและระดับการประสานงานของกล้ามเนื้อชัดเจน เช่น วิ่งได้ตรง กระโดดได้คล่องและห้อยโหนได้แล้ว (กุลยา ตันติผลาชีวะ.2548:107)

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในเด็กปฐมวัยจึงต้องเป็นจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายให้กับเด็กกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กโดยตรงสามารถพัฒนาเด็กทางด้านร่างกายในเรื่องความแข็งแรง คล่องแคล่วว่องไว อวัยวะส่วนต่างๆทำงานสัมพันธ์กันดีเป็น อย่างดี ก็ส่งผลให้เด็กเป็นผู้มีบุคลิกภาพที่ดีต่อไปในอนาคต ช่วยพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ ในการ ยืน เดิน วิ่ง กระโดด การโยน รับ การขว้าง การเตะ เด็กได้คิดออกแบบวิธีเล่นด้วยตนเอง และ

ปรับตัว เล่นร่วมกับผู้อื่น ขณะเดียวกันก็ช่วยฝึกให้เด็กคิด ตัดสินใจ เลือกลงมือและในด้านของ กิจกรรมเคลื่อนไหวส่วนต่างๆของร่างกายอย่างอิสระตามจังหวะ โดยใช้เสียงเพลง คำคล้องจอง เครื่องเคาะจังหวะ และอุปกรณ์อื่นๆมาประกอบในการเคลื่อนไหว กิจกรรมการเคลื่อนไหวจะเปิด โอกาสให้เด็กได้คิดทำท่าทางด้วยตนเอง ส่งเสริมพัฒนาด้านร่างกายรวมทั้งจินตนาการและ ความคิดสร้างสรรค์ ได้ใช้กล้ามเนื้อใหญ่ในการเคลื่อนไหว ในการเดิน การยืน การวิ่ง การ กระโดด ลักษณะต่างๆ นี่เป็นการช่วยส่งเสริมความคล่องแคล่วว่องไวในการเคลื่อนไหวต่างๆ ของร่างกายและช่วยผ่อนคลายอารมณ์ กิจกรรมนี้เป็นสิ่งสำคัญที่ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ควร ตระหนักถึงการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาเด็กโดยการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวของเด็กปฐมวัยให้ เหมาะสมควรส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายกล้ามเนื้อใหญ่เพื่อให้เด็กมีความสมบูรณ์แข็งแรง ของร่างกาย โดยเน้นให้เด็กปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งจะส่งผลให้เด็กมีสุขภาพที่แข็งแรงและทำ กิจกรรมต่างๆ ได้อย่างแม่นยำ ดังนั้นกิจกรรมเคลื่อนไหวถือว่าสามารถจะนำมาใช้ในเด็กปฐมวัยได้ เป็นอย่างดีจึงควรนำกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะมาเพิ่มเทคนิควิธีการจัดกิจกรรม โดยการ จัด ประสบการณ์ที่เปิดโอกาสให้เด็กได้เคลื่อนไหวร่างกายอย่างอิสระตามจินตนาการและความคิด โดยเริ่มจากการรู้จักส่วนต่างๆของร่างกาย ฟันที่ จังหวะ ทิศทางและระดับ รวมทั้งการใช้อุปกรณ์ ต่างๆ ประกอบการเคลื่อนไหว กิจกรรมเคลื่อนไหวเป็นสิ่งที่ต้องได้รับการสนับสนุนหรือการฝึกหัด ทั้งนี้เพราะการที่เด็กได้ฝึกและมีโอกาสเคลื่อนไหวร่างกายเต็มที่ จะช่วยสร้างความแข็งแรงของ กล้ามเนื้อ ความคล่องตัว และความว่องไวในการทำงานแต่การฝึกเพื่อเสริมสร้างคุณภาพประสาท กล้ามเนื้อที่ได้ผลดีที่สุดนั้นต้องสอดคล้องกับวุฒิภาวะของเด็ก (กุลยา ตันติผลาชีวะ.2544:20) การ จัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์จึงเป็นกระบวนการของความสามารถในการเคลื่อนไหวส่วน ต่างๆของร่างกายให้เข้ากับจังหวะ ดนตรี หรือการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบอุปกรณ์ ตามความคิด ตนเองเพื่อเกิดทักษะด้านการยืน ทักษะการเดิน ทักษะการวิ่งและทักษะการกระโดด

กิจกรรมการเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์เป็นกิจกรรมหลักของกิจกรรมทางกายที่ส่งเสริม พัฒนาการทุกด้านมีตั้งแต่การใช้ทักษะกลไกการพัฒนาความรู้สึกร่างกาย การจินตนาการ พัฒนาการดังกล่าวเกิดขึ้นอย่างอิสระขณะเคลื่อนไหวตามลักษณะและวิธีการของการเคลื่อนไหว จำแนกได้ดังนี้ คือ การเคลื่อนไหวพื้นฐาน การเคลื่อนไหวประกอบอุปกรณ์ การเคลื่อนไหวประกอบ จังหวะ การเคลื่อนไหวที่มีประสิทธิภาพ ต้องเป็นกิจกรรมที่ทำให้เด็กทราบว่าร่างกายของเขา สามารถทำอะไรได้ มีทิศทางอย่างไร เกี่ยวข้องกับคนอื่นและสิ่งแวดล้อมอย่างไร ดังนั้นองค์ประกอบ สำคัญที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนไหวจึงประกอบด้วย บริเวณพื้นที่ ที่เด็กเคลื่อนไหวซึ่งจะเกี่ยวข้องกับ ร่างกายเด็ก บุคคลรอบตัวเด็ก อุปกรณ์หรือวัตถุอื่นๆ ที่ช่วยให้เด็กเคลื่อนไหวได้รอบๆ อย่างปลอดภัย เวลาในการเคลื่อนไหว ช้า-เร็ว ระดับของการเคลื่อนไหวเป็นจำนวนของความแข็งแรงในการ

เคลื่อนไหว เดิน เบาล้ม หนัก อ่อนตัว หรือตึงตัว ในการเคลื่อนไหวและจังหวะระดับของการเคลื่อนไหว จะทำให้เด็กได้เรียนรู้และสุนทรีย์กับท่าทางและจังหวะ ท่าทางในการเคลื่อนไหว คือลำดับขั้นและทิศทางการเคลื่อนไหวที่ต้องเปลี่ยนจากขั้นหนึ่งไปสู่อีกขั้นหนึ่ง หรือจากสภาพการณ์หนึ่งไปสู่อีกสภาพหนึ่งนั่นคือการเปลี่ยนจังหวะ การใช้เสียงและการใช้อุปกรณ์เพื่อประสานการเคลื่อนไหวของร่างกายกับจังหวะ กิจกรรมการเคลื่อนไหวเป็นกิจกรรมเสริมสมรรถนะทางกายและการเรียนรู้ ที่เหมาะสมสามารถทำให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ ลักษณะของกิจกรรมการเคลื่อนไหวสำหรับเด็กปฐมวัยจึงควรมีลักษณะที่让孩子ทำและปฏิบัติโดยไม่เป็นการสาธิต แต่ควรกระตุ้นให้เด็กใช้ประสบการณ์นำสู่แนวคิด โดยครูเล่าเป็นเรื่อง กิจกรรมควรเริ่มต้นจากการเคลื่อนไหวร่างกาย โดยส่วนรวมก่อนแล้วจึงไปส่วนแขน ขา ให้เด็กเรียนรู้ร่างกายและการเคลื่อนไหวของตนด้วย ท่าทางของการเคลื่อนไหวต้องไม่สร้างความยุ่งยากให้กับเด็ก และมีความหมายสำหรับเด็กในการเรียนรู้ โดยเฉพาะการพัฒนาการรับรู้และสร้างสรรค์โดยใช้กิจกรรมหลายๆ อย่างมารวมกัน เช่น การเคลื่อนไหวประกอบดนตรี ประกอบอุปกรณ์ เช่น การเอาเชือกมาต่อกันเป็นรูปหรือใช้ผ้าโยนกระโดดเป็นจังหวะ การสร้างสรรค์เกิดจากการคิดอิสระของเด็กในการเคลื่อนไหวตามลักษณะกิจกรรมการเคลื่อนไหวซึ่งอิสระนี้คือการให้เด็กทำตามเสียงดนตรีมากกว่าการทำท่าทางตามเนื้อเพลงหรือทำตามคำสั่งแต่ให้เด็กรู้จักการสังเกตว่าเมื่อไรควรเคลื่อนไหวและเมื่อไรควรหยุดด้วยตัวของเด็กเอง เพื่อให้เด็กได้รับการส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายให้สอดคล้องกับการเจริญเติบโต (กุลยา ตันติผลาชีวะ.2548: 101-117)

ดังนั้นผู้ศึกษาควรวิจัยจึงสนใจที่จะส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายและทักษะการยืน ทักษะการเดิน ทักษะการวิ่งและทักษะการกระโดด ให้กับเด็กอนุบาลปีที่ 1 ที่มีอายุระหว่าง 3 – 4 ปี ของโรงเรียนคริสต์ธรรมวิทยาโดยใช้กิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ การกระตุ้นให้เกิดการเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อใหญ่ เพราะสำคัญอยู่ที่เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกายอย่างเต็มที่และจะมีผลช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านอื่นๆ ด้วย

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยโดยใช้กิจกรรมการเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ โดยมีจุดมุ่งหมายเฉพาะดังนี้

1. เพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยโดยรวม ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มที่ได้รับการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์

2. เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงที่เพิ่มขึ้นของพัฒนาการด้านทักษะการเขียน การเดิน การวิ่งและการกระโดดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการศึกษาครั้งนี้ สามารถใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้สนใจในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ในการจัดกิจกรรม เพื่อนำไปเป็นแนวทางการส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายแก่เด็กปฐมวัยจากการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ เพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับระดับพัฒนาการและความสนใจของเด็กปฐมวัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชาย-หญิงอายุระหว่าง 3-4 ปี ชั้นอนุบาลปีที่ 1 จำนวน 30 คน จำนวน 2 ห้องเรียน ภาคเรียนที่ 1 โรงเรียนคริสต์ธรรมวิทยา แขวงมหาพฤฒาราม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชาย - หญิง อายุระหว่าง 3 – 4 ปี ชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 จำนวน 15 คน โดยวิธีจับสลากมา 1 ห้องเรียน จากจำนวน 2 ห้องเรียน

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

การศึกษานี้ ผู้วิจัยทำการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 ทำการทดลองเป็นเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 ครั้ง ครั้งละ 20 นาที กลุ่มตัวอย่างได้รับการทดลองทั้งสิ้น 32 ครั้ง ตามแผนการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์

4. ตัวแปรที่ศึกษา

4.1 ตัวแปรจัดกระทำ กิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์

4.2 ตัวแปรตาม พัฒนาการด้านร่างกาย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **เด็กปฐมวัย** หมายถึงเด็กที่มีอายุระหว่าง 3- 4ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนคริสต์ธรรมวิทยา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร

2. **พัฒนาการด้านร่างกาย** หมายถึง สมรรถภาพของเด็กปฐมวัยในการเคลื่อนไหว การทำงานที่ประสานสัมพันธ์กันระหว่างกล้ามเนื้อต่างๆ ส่วนของร่างกายสำหรับพัฒนาการด้านร่างกาย เพื่อให้เกิดทักษะการยืน การเดิน การวิ่ง และการกระโดด เพื่อให้กล้ามเนื้อมีกำลังมากขึ้น มีความคล่องแคล่วว่องไวและแม่นยำโดยการฝึกปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ซึ่งวัดได้จากการสังเกต ดังนี้

ทักษะการยืน โดยเด็กจะสามารถยืนขาเดียวกางแขนสองข้าง การยืนย่อเข่าตัวตั้งตรงการยืนบิดตัวไปข้างซ้าย-ข้างขวา

ทักษะการเดิน เด็กเดินเป็นเส้นตรงบนไม้กระดาน เดินสลับเท้าบนเชือกฟางที่อยู่บนพื้น เดินถอยหลังต่อเท้าเป็นเส้นตรง ในระยะทางที่กำหนดได้ หรือเดินเขย่งปลายเท้า

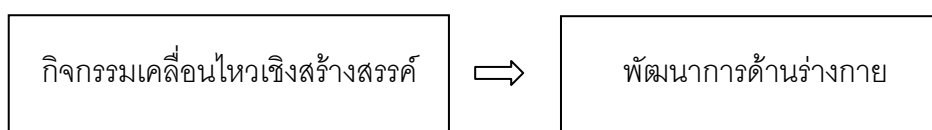
ทักษะการวิ่ง เด็กวิ่งเป็นเส้นตรง วิ่งอ้อมหลักหรือสิ่งของ วิ่งและหยุดทันทีวิ่งถอยหลังเป็นเส้นตรง

ทักษะการกระโดด เด็กกระโดด 2 ขาให้ตรงเป้า กระโดดข้ามหนังยางที่มีความสูงห่างจากพื้น 10 นิ้ว กระโดดขาเดียวเป็นระยะทาง 20-40 เซนติเมตร ย่อตัวกระโดดทำท่ากบเข้า-ออกจากหนังพิมพ์

3. **การจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์** หมายถึง การจัดประสบการณ์ที่เปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้ทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายอย่างอิสระตามจินตนาการการเคลื่อนไหวตามจังหวะ เพลง สัญลักษณ์ต่างๆ การเคลื่อนไหวเลียนแบบธรรมชาติ รวมทั้งการใช้อุปกรณ์ต่างๆ ประกอบการเคลื่อนไหวซึ่งมีการจัดเตรียมอุปกรณ์ไว้ให้หลากหลายไม่ซ้ำกันในแต่ละสัปดาห์เพื่อเป็นการกระตุ้นให้เด็กเกิดความสนใจที่จะเคลื่อนไหวร่างกายอย่างสนุกสนาน ให้เด็กเกิดการเคลื่อนไหวร่างกายตามความคิดของเด็ก ซึ่งจะไม่บังคับหรือกำหนดท่าทางในการเคลื่อนไหวให้เด็ก เพื่อให้เกิด

การพัฒนาการทางร่างกายด้านทักษะการยืน การเดิน การวิ่งและการกระโดดโดยเริ่มจากการรู้จัก ส่วนต่างๆ ของร่างกาย พื้นที่ จังหวะ ทิศทางและระดับ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐาน

1. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์มีความแตกต่างและการเปลี่ยนแปลงของคะแนนพัฒนาการด้านร่างกายโดยเฉลี่ยรวมก่อนและหลังการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์แตกต่างกัน
2. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์มีความแตกต่างและการเปลี่ยนแปลงของคะแนนพัฒนาการด้านร่างกายแยกเป็นรายทักษะได้แก่ ทักษะการยืน ทักษะการเดิน ทักษะการวิ่ง และทักษะการกระโดด ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์มีความแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับดังนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย

- 1.1 ความหมายของพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย
- 1.2 ลักษณะพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย
- 1.3 องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการทางร่างกายของเด็กปฐมวัย
- 1.4 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย
- 1.5 การเปลี่ยนแปลงพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย
- 1.6 การส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย
- 1.7 ทฤษฎีพัฒนาการและความพร้อมทางด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย
- 1.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการและความพร้อมทางด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์

- 2.1 ความหมายของการเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์
- 2.2 ความเป็นมาของการเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์
- 2.3 ความสำคัญของการเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์
- 2.4 หลักการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์
- 2.5 บทบาทของครูในการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์
- 2.6 พัฒนาการด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว
- 2.7 ลำดับขั้นและองค์ประกอบในการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวสำหรับเด็กปฐมวัย
- 2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวกับกิจกรรมการเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย

1.1 ความหมายของพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย

นักการศึกษาและนักจิตวิทยา ได้ให้ความหมายพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยไว้ดังนี้

พัฒนาการของมนุษย์เป็นกระบวนการต่อเนื่องที่เริ่มตั้งแต่การปฏิสนธิจนถึงบรรลุนิติภาวะ และในหลายกรณีก็ยังมีพัฒนาการต่อไปจนตลอดชีวิต พัฒนาการของเด็กแต่ละคนจะมีอัตราการเปลี่ยนแปลงหลากหลายแตกต่างกันขึ้นอยู่กับพันธุกรรมและประสบการณ์พัฒนาการของเด็กปฐมวัยดำเนินไปตามขั้นตอนที่เป็นแบบแผนและทิศทางเฉพาะนอกจากนั้นสิ่งที่ช่วยให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการได้อย่างรวดเร็วก็คือ ความพร้อม ซึ่งเด็กแต่ละคนจะมีความพร้อมที่แตกต่างกัน ดังนั้นเด็กปฐมวัยควรได้รับการส่งเสริมพัฒนาการอย่างเหมาะสมจึงจะทำให้พัฒนาการของเด็กเจริญเต็มที่และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังมีผู้ให้ความหมายไว้ต่างกัันดังนี้

วิณี ชิตเชิดวงศ์ (2537:154) ได้กล่าวว่า พัฒนาการด้านร่างกาย หมายถึง การที่เด็กมีการเปลี่ยนแปลง คือร่างกายสูงขึ้น มีน้ำหนักเพิ่มขึ้น กล้ามเนื้อมีกำลังมากขึ้น ระบบประสาทต่างๆ ทำหน้าที่ถูกต้องตามระบบ พัฒนาการทางการเคลื่อนไหวของเด็กในระยะ 2 ปีแรกเกิดขึ้นต่อกันเป็นลำดับ (Locomotion) และการใช้มือจับต้องสิ่งของ พฤติกรรมเหล่านี้จะเกิดขึ้นเป็นลำดับ

กู๊ด (Good) ให้ความหมายว่า พัฒนาการหมายถึง การเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างการทำงานการจัดระเบียบส่วนต่างๆของร่างกาย ซึ่งทำให้มีการเพิ่มพูนทั้งด้านขนาดความแตกต่างความสลับซับซ้อนการผสมกลมกลืนกับความสามารถ ประสิทธิภาพหรือก่อให้เกิดความเพิ่มพูนภาวะสุดถึงขีดรวมทั้งความเปลี่ยนแปลงที่มีความคงทนถาวร อันเนื่องมาจากการเรียนรู้ที่ยาวนานซึ่งอาจเป็นการเรียนรู้ที่มีจุดมุ่งหมายหรือเกิดขึ้นตามเหตุการณ์ (ขวัญแก้ว ดำรงค์ศิริ. 2539:10)

สิริมา ภิญญอนันตพงษ์(2547: 97) พัฒนาการด้านร่างกาย หมายถึง ความสามารถในการทำงานของกล้ามเนื้อใหญ่ที่ใช้ในการเคลื่อนไหว ทรงตัว ยืน วิ่ง รวมทั้งความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กและประสาทสัมผัส เช่น การหยิบของ การขีดเขียน การพับกระดาษ เป็นต้น (สิริมา ภิญญอนันตพงษ์.2547:27) พัฒนาการด้านร่างกาย หมายถึง การเจริญเติบโตของร่างกาย การเปลี่ยนแปลงทางร่างกายของเด็กก่อนปฐมวัย จะไม่รวดเร็วเหมือนวัยทารก แต่จะเป็นไปในอัตราที่คงที่ ส่วนที่พัฒนามาก ได้แก่ ภูมิภากระบบประสาท กล่าวคือ กล้ามเนื้อมัดต่างๆ จะแข็งแรงและทำงานประสานกัน ทำให้อวัยวะเคลื่อนไหวได้คล่องแคล่ว สามารถทรงตัวได้ดีขึ้น

สรุป จากการที่นักศึกษาและนักวิจัยได้กล่าวว่าพัฒนาการทางร่างกายของเด็กปฐมวัยเป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงลักษณะหรือทำหน้าที่ของระบบอวัยวะต่างๆทั้งภายในภายนอกร่างกายซึ่งมีผลต่อเนื่องมาจากการเจริญเติบโตที่สามารถวัดได้จากความสูง น้ำหนัก ความแข็งแรงของร่างกายตลอดจนพัฒนาการเคลื่อนไหวรวมทั้งพัฒนาการกล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็ก

1.2 ลักษณะพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย

นักการศึกษาและนักจิตวิทยา ได้ให้ความหมายพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยไว้ดังนี้

ดวงแก้ว วัลลภวิสุทธิ (2529:8) ได้กล่าวว่า พัฒนาการด้านร่างกาย หมายถึงกระบวนการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย ได้แก่

1. ทักษะการเคลื่อนไหวทางบวก เช่น เด็กมีร่างกายแข็งแรงขึ้นเพราะได้กระโดด พันดาบ และการออกกำลังกาย

2. การรักษาความสะอาดของร่างกายในทางบวก เช่น เด็กมักนำความรู้ที่ได้จากรายการต่างๆ มาปฏิบัติ เช่น การรับประทานอาหาร ในทางลบ เช่น เด็กไม่ยอมบ้วนปากหลังรับประทานอาหารเสร็จ แต่จะรีบไปดูโทรทัศน์

3. สุขภาพในทางบวก เช่น เด็กชอบแปรงฟัน เพราะเห็นจากรายการโฆษณายาสีฟัน ในทางลบ เช่น เด็กชอบซื้อขนม เช่น พวกลูกอม ช็อคโกแลต ของขบเคี้ยวต่างๆ ตามโฆษณาทางโทรทัศน์ซึ่งทำให้ฟันผุได้ง่าย

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2529:359) ได้กล่าวถึงพัฒนาการด้านร่างกาย หมายถึงการที่ร่างกายเกิดการเปลี่ยนแปลง คือ มีร่างกายสูงขึ้น มีน้ำหนักมากขึ้น มีกระดูกและกล้ามเนื้อใหญ่ขึ้น การทำงานของกล้ามเนื้อและระบบประสาทต่างๆ ทำหน้าที่ถูกต้องตามระบบของมันและมีประสิทธิภาพ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2530:84-86) ได้กล่าวถึงพัฒนาการด้านร่างกายว่ามี 2 ลักษณะ คือ

1. พัฒนาการด้านโครงสร้างของร่างกาย ได้แก่ การพัฒนาด้านน้ำหนัก ส่วนสูง สัดส่วนกล้ามเนื้อใหญ่ขึ้น กระดูกแข็งแรงและยาวขึ้น ในประสาทและสมองเจริญเต็มที่

2. การพัฒนาด้านการเคลื่อนไหวของร่างกาย ได้แก่ การพัฒนาความสามารถในการเคลื่อนไหวส่วนต่างๆ แต่ก็ยังอยู่ที่วุฒิภาวะของร่างกาย

ศรัณย์ คำวิสุทธิ (2525:18-120) ได้กล่าวถึงพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยแบ่งได้ดังนี้

1. ส่วนสูงและน้ำหนัก จะลดลงกว่าวัยเด็กตอนต้นมา แต่จะมีความแข็งแรงและคล่องแคล่วว่องไวมากขึ้น อายุ 6 ขวบ จะสูงราว 2 ใน 3 และมีสัดส่วนราว 2 ใน 5 เมื่อเป็นผู้ใหญ่ระยะนี้เด็กผู้ชายจะมีน้ำหนักและส่วนสูงมากกว่าเด็กผู้หญิงเล็กน้อย

2. สัดส่วนของร่างกาย ร่างกายของเด็กวัยนี้มีการเปลี่ยนแปลงในด้านสัดส่วนจะขยายออกทางส่วนสูงมากกว่า ทางด้านส่วนกว้าง ลำตัวแบน แขนขายาวออก รูปร่าง เปลี่ยนแปลงใกล้เคียงผู้ใหญ่มากขึ้น

3. กระดูกและฟัน กระดูกข้อมือจะเพิ่มจาก 2-3 ชิ้น ในวัย 2 ขวบ เป็น 6-7 ชิ้น และจะมีครบ 8 ชิ้น เมื่อถึงวัยเตรียมเข้าสู่วัยรุ่น อายุ 6 ขวบ ฟันน้ำนมจะเริ่มหัก ฟันแท้ซี่แรกหรือกรามขึ้นออก (นอกจากฟันซี่กลางไปเป็นซี่ที่ 6-7 จะเริ่มก่อนเด็กชายเล็กน้อย ฟันแท้จะขึ้นครบเมื่ออายุ 17-21 ปี)

4. สุขภาพ ระยะนี้เด็กได้รับ เชื้อโรคต่างๆค่อนข้างง่าย เช่น เกี่ยวกับวัยเด็กตอนต้นจึงควรให้เด็กได้รับการฉีดวัคซีนเพื่อให้ภูมิคุ้มกันโรค เด็กอายุต่ำกว่า 6 ขวบ ควรฉีดวัคซีนป้องกันโรคคอตีบและบาดทะยัก เพื่อกระตุ้นภูมิคุ้มกัน

5. พัฒนาการกล้ามเนื้อใหญ่ที่ใช้ในการเคลื่อนไหว กิจกรรมที่น่าสนใจของเด็กระหว่าง อายุ 6 ขวบ ลักษณะของตายังไม่เจริญสูงสุด สายต่ายาวอ้อมมีทำงานประสานกันไม่ดีนัก เพราะพัฒนาการของกล้ามเนื้อไม่เท่ากัน ดังนั้น จึงไม่ควรให้เด็กใช้กล้ามเนื้อทำงานที่ปรารถนหรือใช้งานมากเกินไป เพราะอาจจะทำให้เด็กเครียดหรือพิการภายหลังได้

สิทธิ์ วงศ์สวัสดิ์ (2532:45) ได้กล่าวถึง พัฒนาการของเด็กปฐมวัยพอสรุปได้ว่าเด็กอายุ 4 ขวบ น้ำหนักประมาณ 18 กิโลกรัม ส่วนสูงประมาณ 100 เซนติเมตรสามารถถีบจักรยานได้คล่องแคล่ว เดินได้เร็ว มีความมั่นใจที่จะขึ้นหรือลงบันได ชอบปีนป่าย ห้อยโหน เตะลูกบอลสามารถโยนลูกบอล วาดรูประบายสี ปั้นดินเหนียวได้ สร้างสิ่งต่างๆจากไม้บล็อกจากกล่อง หรือลังกระดาษ เด็ก 5 ขวบหนัก 19.5 กิโลกรัม ส่วนสูงประมาณ 107 เซนติเมตร มีความแข็งแรงมากและมีพลังมาก แต่งตัวได้โดยไม่ต้องมีคนช่วย วิ่งกระโดด ปีนป่าย หรือเต็น หรือก้าวโยนลูกบอลได้อย่างดี เริ่มวาดรูปคน บ้าน เรือ หรือรถที่เคยเห็น นอนประมาณ 10 ชั่วโมงต่อ 1 วัน เด็กอายุ 6 ขวบเป็นวัยที่มีพลังสูง มีความรู้ที่จะเล่นผาดโผน ใช้ร่างกายคล่องแคล่ว ชอบปีนป่าย กระโดดเหวี่ยงแขน ห้อยโหน ตีลังกา กระโดดเชือก ห้อยโหนตามราวเชือกได้ เริ่มใช้ของเล่นที่เป็นไม้ตี ฟันน้ำนมเริ่มหลุดหายไป ฟันแท้จะขึ้นมาแทน

สรุป ลักษณะพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย ประกอบด้วย 2 ลักษณะคือ โครงสร้างของร่างกาย การเคลื่อนไหวของร่างกาย เป็นลำดับจากง่ายสู่การซับซ้อน

1.3 องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการทางร่างกาย

นักการศึกษาและนักจิตวิทยา ได้ให้ความหมายพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยไว้ดังนี้

พัชรี สอนแก้ว(2536:28-30) ได้กล่าวถึงพัฒนาการของมนุษย์จะเกี่ยวข้องกับ ขบวนการพื้นฐาน 2 ส่วน คือ

1. วุฒิภาวะ (Maturation) หมายถึง ผลรวมที่เกิดจากอิทธิพลของยีนส์ซึ่งถ่ายทอดทาง พันธุกรรม ซึ่งเป็นตัวควบคุมแบบแผนของร่างกายอันจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมต่างๆ ในระดับอายุต่างๆ โดยไม่ต้องอาศัยประสบการณ์หรือการเรียนรู้แต่ต้องอยู่ภายใต้สภาวะแวดล้อมที่ปกติ เช่น เด็กเมื่อถึงระยะหนึ่งก็คลานได้และเมื่อกล้ามเนื้อหรือโครงกระดูกเจริญแข็งแรงพอ ก็พร้อมจะเดินได้ เป็นต้น

2. การเรียนรู้(Learning) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอันเป็นผลเนื่องมาจาก ประสบการณ์หรือการฝึกหัดนั้น คือกิจกรรมต่างๆ ที่เด็กได้กระทำหรือการเรียนรู้ของเด็กต้องการฝึก การทดลองเพื่อการเปลี่ยนแปลงในด้านกิจกรรมซึ่งมีผลทำให้เด็กเกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทาง ร่างกายและพฤติกรรมของเด็กอีกด้วย การเรียนรู้ทำให้เด็กมีประสบการณ์ต่างๆเพิ่มขึ้นเพราะเด็กได้ ทำกิจกรรมต่างๆ ได้เห็น ได้ฟัง และได้สัมผัส จึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่ทำให้เกิดพัฒนาขึ้น สำหรับเด็กปฐมวัยลักษณะของพัฒนาการประกอบด้วยปัจจัยที่สำคัญ 3 ลักษณะ

1.องค์ประกอบภายในร่างกาย (Internal factors) ประกอบด้วย

พันธุกรรม เซลล์แต่ละชนิดภายในร่างกายมนุษย์จะประกอบไปด้วย 46 โครโมโซม ซึ่ง จะมีการจับคู่ 23 คู่ ในแต่ละโครโมโซมนั้นจะประกอบไปด้วยยีนส์(Genes)หลายพันยีนส์ ดังนั้น ภายในโครโมโซมซึ่งมียีนส์อยู่เป็นจำนวนมาก จึงเป็นลักษณะที่กำหนดการเจริญเติบโตและ ลักษณะของพัฒนาการในแต่ละขั้นตอนของชีวิตลักษณะของพัฒนาการที่ถูกกำหนดโดยพันธุกรรม จะประกอบด้วย ลักษณะทางร่างกายต่างๆ เช่น สีของลูกตา ชนิดของเส้นผม ลักษณะความสูง ของร่างกาย รวมทั้งลักษณะทางร่างกายอื่นๆ ซึ่งนับว่าเป็นลักษณะที่มีการถ่ายทอดทางพันธุกรรม การมีวุฒิภาวะเป็นลักษณะของการเปลี่ยนแปลงอย่างมีรูปแบบภายในร่างกายในลักษณะที่เป็น ขนาด รูปร่างและทักษะ ซึ่งจะเริ่มปรากฏขึ้นมาตั้งแต่จุดกำเนิดของชีวิตและต่อเนื่องกันมา ตามลำดับ การมีวุฒิภาวะไม่จำเป็นที่จะต้องมีการฝึกฝนและการเรียนรู้ใดๆ เพราะเมื่อถึงเวลาอัน

สมควรแล้ว เด็กจะสามารถทำพฤติกรรมต่างๆได้อย่างแน่นอน ดังนั้น ขณะที่เด็กกำลังอยู่ในครรภ์ เด็กจะมีวุฒิภาวะและมีการพัฒนาการเป็นไปตามลำดับขั้นไป อันเป็นผลเนื่องมาจากการมีวุฒิภาวะ จากสภาพความพร้อมของร่างกายนั่นเอง

2. องค์ประกอบภายนอกร่างกาย(External Factors) สิ่งที่จะช่วยให้บุคคลมีการพัฒนาการต่อไปได้ คือ อิทธิพลที่มาจากการเรียนรู้สิ่งแวดล้อม ซึ่งนับเป็นขบวนการหลังคลอดการเรียนรู้ดังกล่าวประกอบด้วยลักษณะการเรียนรู้ดังนี้

การวางเงื่อนไขแบบคลาสสิก(Classical Conditioning) เป็นการเรียนรู้ที่สืบเนื่องมาจากผู้เรียนถูกเข้าให้มีการเรียนรู้ในสิ่งต่างๆโดยอาศัยลักษณะธรรมชาติหรือปฏิกิริยาสะท้อน (Reflex) เช่น น้ำลายไหล การดูด การกลืน หรือการกะพริบตาเป็นต้น นับว่าเป็นปฏิกิริยาตามธรรมชาติของมนุษย์ที่เกิดมีอาการตอบสนองได้โดยไม่ต้องมีการวางเงื่อนไขมาก่อน

การวางเงื่อนไขแบบการกระทำ(Operant Conditioning)เป็นการเรียนรู้ที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากผู้เรียนได้กระทำเองเพื่อต้องการให้ตนเองได้รับสิ่งที่ตนปรารถนาเช่น เมื่อเด็กหิวจะพยายามกระทำพฤติกรรมต่างๆ เพื่อต้องการให้ตนได้รับรางวัลในสิ่งที่ตนพึงปรารถนาและในขณะที่เด็กกระทำพฤติกรรมต่างๆอย่างมากมายก็ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ขึ้นมาได้ ลักษณะการเรียนรู้แบบนี้จึงเป็นลักษณะของความพร้อม หรือความเต็มใจของผู้เรียนที่ต้องการกระทำพฤติกรรมต่างๆตามความปรารถนาของตนและเมื่อกระทำลงไปแล้วจะทำให้ผู้เรียนเกิดการจดจำจนในที่สุดกลายเป็นลักษณะนิสัยใหม่

การเรียนรู้โดยการสังเกต (Observational Learning) เด็กและบุคคลทั่วไปมักจะมีการกระทำพฤติกรรม ตามพฤติกรรมหรือการกระทำของคนอื่นที่ปฏิบัติมา ซึ่งการกระทำดังกล่าวเป็นการกระทำที่ประสบผลสำเร็จหรือได้รับรางวัลมาแล้ว การเลียนแบบโดยการสังเกตนี้เด็กจะมีการเลียนแบบจากพฤติกรรมของพ่อแม่หรือบุคคลใกล้ชิดในทุกด้านไม่ว่าจะเป็นการใช้ภาษาการ แสดงออก จริยธรรม

3. องค์ประกอบในและภายนอกร่างกาย(Interactional Between Internal and External Factors) พฤติกรรมของเด็กทั่วไปจะเป็นผลมาจากการที่เด็กได้มีโอกาสเผชิญกับสิ่งต่างๆในชีวิตอย่างมากมาย สิ่ง que เด็กได้เผชิญอยู่นั้นจะประกอบทั้งภายในและภายนอกร่างกายซึ่งจะมีผลต่อพัฒนาการของเด็ก ประกอบด้วยลักษณะสำคัญคือ ลักษณะที่ไม่เกี่ยวข้องกับพันธุกรรม (Nongenetic Biological Variables)หมายถึง สิ่งต่างๆที่ไม่ใช่สิ่งที่ได้รับมาจากพันธุกรรมหรือได้รับการถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษแต่อาจจะได้ผลสืบเนื่องมาจากสภาพการณ์ปัจจุบัน เช่น การขาดออกซิเจนขณะกำลังคลอด หรือต่อมพิทูอิทารี (Pituitary) ทำงานผิดปกติ เป็นต้น

สภาพแวดล้อมทางสังคมที่มีผลต่อสภาพทางจิตใจของเด็ก (Social Psychology Environment) จะประกอบด้วยบุคคลที่มีความใกล้ชิดสนิทสนมกับเด็ก เช่น พ่อแม่ พี่น้อง กลุ่มเพื่อน ครูในโรงเรียน มีอิทธิพลต่อจิตใจของเด็กเป็นอย่างมาก เช่น ถ้าเด็กไม่ได้รับความสนใจจากเพื่อนจะทำให้เด็กขาดความรู้สึกมั่นคงและไม่อบอุ่นใจ เป็นต้น

สภาพทางสังคมวัฒนธรรมและประเพณีต่างๆ(The General Social and Culture) นับว่ามีส่วนสำคัญต่อพัฒนาการด้านบุคลิกภาพการแสดงออก และกิจกรรมทางสังคมเป็นอย่างมาก เพราะหากสังคมที่บุคคลอยู่มีข้อกำหนด มีเงื่อนไขหรือมีวัฒนธรรมและประเพณีเป็นอย่างไรก็ตาม บุคคลที่อยู่ในสังคมนั้นย่อมจะต้องประพฤติปฏิบัติตามเงื่อนไขของสังคมนั้นๆสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาประถมศึกษาแห่งชาติ (2528:57-58) กล่าวว่าเด็กอายุ 2-6 ขวบ ซึ่งอยู่ในวัยเด็กตอนต้นมีการพัฒนาทักษะการเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่ (Locomotion) มากขึ้น เด็กสามารถเดินได้อย่างมั่นคง เพราะมีการเพิ่มความแข็งแรงของกล้ามเนื้อขา และเพิ่มทักษะอื่นๆ เช่น วิ่ง กระโดด ปีนป่าย ฯลฯ รวมทักษะที่ใช้มือ เช่น การขว้าง การรับ เด็กวัยนี้ควรได้รับการส่งเสริมด้านการเคลื่อนไหวแบบต่างๆอยู่เสมอ (Singer.1976:238) ในการส่งเสริมการเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ ควรคำนึงถึงพัฒนาการทางร่างกาย ด้านกล้ามเนื้อใหญ่ ดังนี้

อายุ 2-3 ขวบ เด็กสามารถเดินได้อย่างแข็งแรงมั่นคง เดินถอยหลังได้ ยืนขาเดียว โยนลูกบอล โดยใช้ข้อมือ และขา ทำท่าทางเคลื่อนไหว เมื่อได้ยินจังหวะเพลง วิ่งไปข้างหน้าได้คล่อง ใช้เท้าทั้งสองกระโดดอยู่กับที่ได้ เดินเขย่งเท้าได้

อายุ 3-4 ขวบ ขึ้นลงบันไดสลับเท้าได้ ยืนขาเดียวได้นานขึ้น กระโดดขาเดียวได้ โยนลูกบอล ระยะไกลได้ 1 เมตร รับลูกบอลด้วยมือทั้งสองข้าง แกว่งแขนและขาไปตามจังหวะเพลง อายุ 4-5 ขวบ กระโดดสลับเท้า กระโดดข้ามสิ่งกีดขวางที่ไม่สูงนัก เดินต่อเท้าถอยหลังขว้างโยนลูกบอลและรับลูกบอล รับลูกบอลกระดอนจากพื้น แสดงท่าทางเคลื่อนไหวตามจังหวะได้ อายุ 5-6 ขวบ เมื่อวิ่งอย่างรวดเร็ว สามารถหยุดได้ทันทีที่รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นได้ด้วยมือทั้งสอง กระโดดขาเดียวตรงไปข้างหน้า เดินต่อเท้าถอยหลังบนขอนไม้ หรือบนกระดานแผ่นเดียว เดินตามจังหวะเพลงหรือตามจินตนาการ

สรุปได้ว่า เด็กปฐมวัยหรือเด็กก่อนวัยเรียนเป็นวัยที่เหมาะสมในการฝึกการเคลื่อนไหว เพราะธรรมชาติของเด็กโดยทั่วไปมักจะชอบการเคลื่อนไหวจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูผู้สอนควรเข้าใจถึงพัฒนาการเหล่านี้ของเด็ก และรู้หลักการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการให้เหมาะสมกับโครงสร้างของร่างกายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.4 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย

นักการศึกษาและนักจิตวิทยา ได้ให้ความหมายพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยไว้ดังนี้

ไกรสิทธิ์ ตันติศิริพันธ์ (2531:27-32) ได้กล่าวถึงปัจจัยต่างๆ ดังนี้

ปัจจัยที่ 1 พันธุกรรม พันธุกรรมนี้จะเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงความสูงที่สุดของคน ถ้าพ่อแม่เตี้ยก็มีแนวโน้มที่จะเตี้ยแต่บางครั้งพ่อแม่ที่เตี้ยอาจจะมีพันธุกรรมสูงแฝงอยู่ซึ่งมาจากปู่ย่าตายายถ้าพันธุกรรมแฝงที่ว่านี้มาพบกันลูกคนนั้นก็อาจสูงได้ อย่างไรก็ตามขนาดความสูงตามพันธุกรรมที่แท้จริงจะเห็นได้ก็ต่อเมื่อเด็กได้รับปัจจัยทางสิ่งแวดล้อมอย่างอุดมสมบูรณ์เต็มที่

ปัจจัยที่ 2 อาหารการกิน สิ่งที่สำคัญที่สุด คือ โปรตีนและแคลเซียม รวมทั้งอาหารกลุ่มอื่นที่ให้พลังงานทางด้านวิตามินและเกลือแร่ต่างๆ ก็มีความสำคัญเช่นกัน แต่สิ่งที่จะเน้นเป็นพิเศษคือ อาหารที่ให้โปรตีนและแคลเซียมตลอดจนเกลือแร่ต่างๆ ถ้าเด็กได้รับอาหารเหล่านี้พอเพียงกับที่ร่างกายต้องการตั้งแต่อยู่ในท้องแม่ วัยก่อนเรียน จนกระทั่งวัยรุ่นเด็กก็จะมีความสูงเป็นไปตามพันธุกรรมที่ควรจะเป็น แต่ถ้าเด็กได้อาหารการกินไม่เพียงพอกับความต้องการของร่างกายมีการขาดสารอาหารเป็นระยะๆ เด็กจะมีการเจริญเติบโตความสูงไม่เต็มที่

ปัจจัยที่ 3 การออกกำลังกายจะช่วยหุ้มกระดูกมีการเจริญเติบโตเป็นไปตามปกติ เรื่องนี้มีความสำคัญมาก เพราะการที่กระดูกจะแข็งแรงได้นั้นจะต้องมีการออกกำลังกาย

ปัจจัยที่ 4 ความเจ็บป่วยด้วยโรคต่างๆ จะมีผลกระทบต่อความสูงเช่นกันที่สำคัญที่สุดคือ การขาดอาหารถือว่าเป็นความเจ็บป่วยชนิดหนึ่ง ทำให้เด็กเจริญเติบโตไม่สมบูรณ์ในด้านน้ำหนักและความสูง

สรุป ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย ได้แก่ พันธุกรรม อาหารการกิน การออกกำลังกาย ความเจ็บป่วยด้วยโรคต่างๆ จะมีผลกระทบต่อความสูง ที่สำคัญที่สุดคือ การขาดอาหารถือว่าเป็นความเจ็บป่วย ทำให้เด็กเจริญเติบโตไม่สมบูรณ์ ในด้านน้ำหนักและความสูง

1.5 การเปลี่ยนแปลงพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย

นักการศึกษา และนักจิตวิทยา ได้ให้แนวคิดไว้ดังนี้

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช (2537:333) ได้กล่าวถึง การเปลี่ยนแปลงพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยว่า เมื่อเด็กโตเข้าสู่ระยะปฐมวัย พัฒนาการด้านร่างกายจะปรากฏในรูปของความสามารถใช้อวัยวะต่างๆของร่างกายได้ชัดเจนขึ้น ทั้งทางด้านกล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อ

เล็กและประสาทสัมผัส ความสามารถของกล้ามเนื้อใหญ่ ได้แก่ การใช้ร่างกาย แขน ขา เช่น การเดิน การวิ่ง กระโดด ปีนป่าย ทรงตัว เป็นต้น ส่วนความสามารถด้านกล้ามเนื้อเล็กประสานสัมพันธ์ ได้แก่ การใช้มือ นิ้ว การประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา เช่น ลากเส้น วาดภาพ ปั่น ตัด ฉีก แปะ ร้อยลูกปัด เป็นต้น

ศรีเรือน แก้วกังวาล (2539 :289) ได้กล่าวถึง การเปลี่ยนแปลงพัฒนาการทางกาย ดังนี้ พัฒนาการทางร่างกายของเด็กในระยะเวลา 5-6 ขวบ เป็นแบบค่อยเป็นค่อยไปช้าๆ แต่สม่ำเสมอในระหว่างนี้เป็นระยะที่เด็กหญิงโตเร็วกว่า เด็กชายวัยเดียวกันทั้งในด้านความสูง และน้ำหนักลักษณะเช่นนี้ ยังดำรงสืบไปจนกระทั่งย่างเข้าสู่วัยรุ่นตอนปลาย เด็กชายจึงโตทัน และล้ำหน้า เด็กหญิงร่างกายขยายทางสูงมากกว่าทางกว้าง ลำตัวยาว แขนขายาวออก รูปร่างเริ่มเปลี่ยนแปลงเข้าลักษณะผู้ใหญ่ ปอด อวัยวะ เครื่องย่อยและระบบการหมุนเวียนของโลหิตเจริญเติบโตอย่างเต็มที่ ฟันแท้ขึ้นแทนที่ฟันน้ำนม อวัยวะเพศเติบโตขึ้นเนื่องจากกำลังกายทวีมาก เด็กในวัยนี้จึงไม่อยู่นิ่ง ชอบเล่นและทำกิจกรรมต่างๆ ที่ใช้ความรวดเร็ว ไม่สู้ความระมัดระวังมากนัก จึงประสบอุบัติเหตุง่ายและบ่อย การทำงานประสานกันของกล้ามเนื้อใหญ่นี้เป็นสิ่งจึงทำได้แล้ว เด็กสามารถเล่นเกมที่ซับซ้อนและทำกิจกรรมการเล่นชนิดสร้างสรรค์ได้ (Creative Plays) เช่น การวาดภาพ การปั้น รูป การเล่น ดนตรี ฯลฯ การเติบโตทางกายและการตระหนักถึงบทบาททางเพศทำให้เด็กเกิดความอยากรู้อยากเห็นเรื่องราวทางร่างกายของเพศตรงข้าม ความเจริญเติบโตแข็งแรงทางกายขึ้นอยู่กับการพักผ่อนหลายประการ เช่น ลักษณะกรรมพันธุ์ อาหาร การออกกำลังกาย ความมั่นคงทางอารมณ์ การพักผ่อนหลับนอน การมีสุขภาพที่ดี เป็นพื้นฐานของความเจริญเติบโตด้านอารมณ์ สังคมและสติปัญญา

นิตยา ประพฤติกิจ (2539:90) ได้กล่าวถึง การเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายของเด็กเป็นการเปลี่ยนแปลงที่เห็นได้ชัดเจนที่สุดในบรรดาพัฒนาการทั้งหลายของเด็กเมื่อร่างกายพัฒนาขึ้นเด็กเริ่มพึ่งตนเองได้มากขึ้น สามารถใช้ร่างกายและอวัยวะต่างๆ ให้ประสานสัมพันธ์กันมากขึ้น รู้จักร่วมมือกันทำงานและความสัมพันธ์ระหว่างทักษะด้านร่างกาย และความคิดรวบยอดเกี่ยวกับตนเองของเด็ก คือ เมื่อเด็กรู้สึกว่าคุณมีความสามารถ เด็กจะเต็มใจในการทดลองประสบการณ์ใหม่และแปลกๆ ออกไป

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ(2541:23-24)ได้กล่าวถึง การเปลี่ยนแปลงพัฒนาการด้านร่างกายของเด็ก 5-6 ปี มีความสามารถทางร่างกายอย่างต่อเนื่อง เช่น ความสามารถในการรับรู้ทางประสาทสัมผัสทางการเคลื่อนไหวซึ่งเกี่ยวข้องกับการบังคับกล้ามเนื้อใหญ่กล้ามเนื้อเล็ก การประสานสัมพันธ์ระหว่างการใช้กล้ามเนื้อต่างๆ เป้าหมายในการพัฒนาการ

ด้านร่างกายของเด็กในการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ เช่น รับประทานของที่กระดอนขึ้นได้ด้วยมือทั้งสอง เดินขึ้น-ลงบันได สลับทำได้อย่างคล่องแคล่ว เดินต่อเท้าถอยหลังบนกระดานไม้ทรงตัวได้ วิ่งได้เร็วและหยุดได้ทันที และกระโดดขาเดียวไปข้างหน้าอย่างต่อเนื่อง ส่วนการใช้กล้ามเนื้อเล็ก เช่น ตัดกระดาษให้อยู่ในแนวเส้นโค้งตามที่กำหนดได้ เขียนรูปร่างสามเหลี่ยมตามแบบได้ ใช้เชือกร้อยยี่สิบตามแบบได้และพับกระดาษเป็นรูปร่างต่างๆได้

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2542:8) กล่าวว่า เด็กก่อนวัยเรียนมีการเจริญเติบโตและพัฒนาการเช่นเดียวกับเด็กวัยอื่นเปลี่ยนแปลงทั้งรูปร่าง สัดส่วน และพัฒนาการใหม่ๆเกิดขึ้น การเปลี่ยนแปลงนี้เป็นไปทั้งปริมาณและคุณภาพ เป็นความต่อเนื่องสิ่งเก่าที่ไม่จำเป็นจะหมดไปแต่มีสิ่งใหม่เกิดขึ้นเป็นลำดับขั้น จากคว่ำ คืบ นั่ง คลาน ยืน และเดิน จากกล้ามเนื้อใหญ่ไปกล้ามเนื้อเล็กที่ได้รับสัมผัสจากประสบการณ์การเคลื่อนไหว ทำให้สายตา และกล้ามเนื้อได้ทำงานประสานกัน ซึ่งการสอดนุ้แลสนับสนุนและให้ประสบการณ์จะสร้างเสริมพัฒนาการส่วนนี้ให้สมบูรณ์ นอกจากนี้ การเลี้ยงดูในขั้นต้นที่ดีต้องอยู่บนพื้นฐานของการมีสุขภาพที่ดีร่างกายแข็งแรงโดยเด็กรับประทานอาหารถูกต้อง ได้ออกกำลังกายและมีกิจกรรมทางกายที่เหมาะสมตามลำดับขั้นของพัฒนาการ

สรุป การเปลี่ยนแปลงพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยจะปรากฏในรูปของความสามารถใช้อวัยวะต่างๆของร่างกายทั้งด้านกล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กและประสาทสัมผัสการเปลี่ยนแปลงนี้เป็นไปทั้งปริมาณและคุณภาพอย่างต่อเนื่องและเป็นลำดับขั้นของกล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็ก

1.6 การส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย

นักการศึกษาและนักจิตวิทยา ได้ให้ความหมายพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยไว้ดังนี้

ภรณี คุรุรัตน์ (2535 :18-21) ได้กล่าวถึงการส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายไว้ว่า พัฒนาการด้านร่างกายจัดเป็นพัฒนาการด้านหนึ่งที่มีความสำคัญยิ่ง เพราะการพัฒนาการด้านร่างกายเป็นพื้นฐานของทางด้านสติปัญญา การพัฒนาด้านสติปัญญาของเด็กวัยนี้ขึ้นอยู่กับการใช้ประสาทสัมผัสและการเคลื่อนไหวของอวัยวะต่างๆซึ่งจะก่อให้เกิดการรับรู้เพื่อนำกลับไปสู่การทำงานของระบบประสาทส่วนกลาง เกิดเป็นโครงสร้างสติปัญญาในตัวเด็กนอกจากนี้พัฒนาการทางด้านร่างกายยังมีผลสืบเนื่องถึงพัฒนาการทางอารมณ์ สังคม การพัฒนาการทางสมอง สติปัญญา การเรียนรู้ และจินตนาการ พัฒนาการในด้านสติปัญญา ความสามารถ อารมณ์ สังคม มีเงื่อนไขหรือรากฐานจากการพัฒนาการทางด้านร่างกายเป็นสำคัญเนื่องจากธรรมชาติของเด็ก

เด็กทุกคนไม่ชอบอยู่นิ่ง เด็กชอบการเคลื่อนไหวโดยเฉพาะเด็กก่อนวัยเรียน ชอบเดิน ชอบวิ่ง ชอบกระโดด ปีนป่าย กางแขนหมุนตัว ดังนั้น ในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการให้กับเด็กปฐมวัยควรจัดโดยมีจุดมุ่งหมาย

1 จุดมุ่งหมายของการเสริมสร้างพัฒนาการด้านร่างกาย

1.1 เป็นการเสริมสร้างและพัฒนากล้ามเนื้อทุกส่วน เพราะในขณะที่เด็กมีการเคลื่อนไหวทุกส่วนของร่างกายจะทำให้กล้ามเนื้อแข็งแรง

1.2 เป็นการเสริมสร้างการทำงานประสานกันระหว่างกล้ามเนื้อต่างๆ จะทำให้เป็นคนคล่องแคล่วว่องไวมีสุขภาพที่แข็งแรง

1.3 เป็นการพัฒนาทางด้านกล้ามเนื้อใหญ่ แขน ขา และส่วนต่างๆของร่างกายทำให้ร่างกายมีความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ การทรงตัว ความอ่อนตัว เป็นต้น

1.4 เป็นการช่วยพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก ในการทำกิจกรรมที่ต้องใช้นิ้วมือการรับรู้กับการเคลื่อนไหวนั้นมีความสัมพันธ์กันอย่างมาก เนื่องจากการเคลื่อนไหวของร่างกายเป็นผลเนื่องจากการรับรู้ ร่างกายของคนเรานั้น มีอวัยวะที่ทำให้เกิดการรับรู้ ซึ่งจะถ่ายโยงสิ่งที่รับรู้เข้าไปสู่สมอง และสมองก็จะสั่งให้ร่างกายเคลื่อนไหว เพื่อสนองตอบการรับรู้ นั้น อวัยวะที่ทำให้เกิดการรับรู้ นั้นสามารถที่จะรับรู้ เสียง ภาพ การสัมผัส ความรู้สึก รสชาติและกลิ่น ซึ่งประสาทการรับรู้ นั้นพัฒนาไปเองตามธรรมชาติ โดยผ่านการเล่นของเด็ก ได้แก่ การเล่นกลางแจ้ง ในร่ม หรือกิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ ถ้ามีการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะประกอบอุปกรณ์จะเป็นการเสริมสร้างความพร้อมด้านร่างกายมากเช่นกัน

2. กิจกรรมการเคลื่อนไหวของร่างกาย ควรจะประกอบไปด้วยลักษณะดังต่อไปนี้

2.1 กิจกรรมที่ต้องอาศัยการเคลื่อนไหวตลอดทั้งร่างกายอาจได้แก่ การวิ่งไล่จับการกระโดดหรือการเต้นรำ เป็นต้น

2.2 กิจกรรมที่ต้องอาศัยการเคลื่อนไหวเฉพาะส่วนของร่างกาย ได้แก่ การหันการใส่กระดุมเสื่อ การใช้ค้อนทุบ เป็นต้น

2.3 กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ทางโครงสร้างของสิ่งของ ได้แก่การจำแนกประเภทสิ่งของ การต่อบล็อกไม้ การวาดภาพ เป็นต้น

2.4 กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้เรื่องขอบเขต ได้แก่การสำรวจสภาพแวดล้อมการเปรียบเทียบ และการจำแนกสิ่งของ การจับต้อง การวิ่ง เป็นต้น

2.5 กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ทิศทาง ได้แก่ การชี้ การบอกทิศทางที่สิ่งของวางอยู่ การเดินทางไกล การบอกตำแหน่งที่ตั้งของสถานที่ เป็นต้น

2.6 กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการรับเรื่องความสมดุล ได้แก่ การเดินโดยเอาสิ่งของไว้บนศีรษะ การตบลูกบอล การเดินบนไม้แผ่นเดียว การหาบของ เป็นต้น

2.7 กิจกรรมที่ต้องอาศัยทักษะต่างๆ รวมกันเช่น การตีลูกบอลในขณะที่ลูกบอลกำลังเคลื่อนไหว การตอบสนองต่อสัญญาณเสียง การขี่จักรยาน เป็นต้น

2.8 กิจกรรมที่ต้องมีการแสดงออก เช่น การเล่นดนตรี การวาดรูป การเต้นรำ และการแสดงแบบละคร เป็นต้น

นภเนตร ธรรมบวร (2549 :88-89) อ้างถึงทิสนา เขมมณี และคณะ (2535 : 91-93) ได้กล่าวถึงหลักพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยว่ามีหลักการสำคัญดังต่อไปนี้

1.การจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายให้แก่เด็ก จะต้องจัดให้สอดคล้องกับวุฒิภาวะและความพร้อมของเด็กแต่ละคนซึ่งแตกต่างกันไปและต่อเนื่องไปตามลำดับขั้นตอนพัฒนาการทางร่างกาย คือ พัฒนาจากส่วนกลางไปสู่ส่วนข้าง ส่วนบนไปสู่ส่วนล่างและกล้ามเนื้อใหญ่ไปกล้ามเนื้อมัดเล็ก

2.ในการอบรมเลี้ยงดูและจัดการศึกษาปฐมวัย มีความจำเป็นที่ จะต้องส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 2 ด้านอย่างครบถ้วน คือ พัฒนาการทางสุขภาพ และพัฒนาการทางการเคลื่อนไหว

3. วัย 0-6 ปี เป็นวัยที่อวัยวะส่วนต่างๆของร่างกายกำลังอยู่ในระยะก่อตัวสมบูรณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เซลล์สมอง เด็กปฐมวัยต้องได้รับอาหารที่มีประโยชน์ ถูกส่วนและเพียงพอเพื่อร่างกายสามารถเจริญเติบโตได้อย่างเหมาะสม

4. การออกกำลังกาย เป็นการช่วยพัฒนากล้ามเนื้อต่างๆ ในร่างกายเด็กจำเป็นต้องออกกำลังกาย บริหารทุกส่วนในร่างกายทั้งกล้ามเนื้อมัดใหญ่และกล้ามเนื้อมัดเล็กเพื่อให้กล้ามเนื้อต่างๆแข็งแรง และพัฒนาไปได้อย่างเหมาะสม

5. ควรมีการชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูงเด็กปฐมวัยและเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานอย่างสม่ำเสมอเพื่อช่วยให้ทราบอัตราการเจริญเติบโตของเด็กและสามารถให้ความช่วยเหลือได้ทันที่วงที่เมื่อเด็กมีปัญหาทางสุขภาพ

6. การเอาใจใส่ดูแลเด็กอย่างใกล้ชิดและหมั่นสังเกตความเปลี่ยนแปลงหรือความผิดปกติ โดย เทียบกับพัฒนาตามวัยการของเด็กปกติผู้เลี้ยงดูและครูสามารถค้นพบปัญหาพัฒนาการ ทางร่างกายของเด็ก และสามารถให้ความช่วยเหลือได้ตั้งแต่ปัญหายังไม่รุนแรงนัก

7. การให้เด็กเด็กได้ใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า คือ การมอง การฟัง การดม การชิม และการลูบคลำสัมผัส จะช่วยให้ประสาทสัมผัสส่วนนั้นๆพัฒนา ตลอดจนกระตุ้นให้สมองมีการเจริญเติบโตได้ดีด้วย

8. ครูและผู้ปกครองควรจัดสภาพแวดล้อมที่สะอาด และถูกสุขลักษณะเพื่อช่วยให้เด็กมีสุขภาพที่ดีทั้งกายและใจ

9. ครูและผู้ปกครองจัดให้เด็กได้พักผ่อนอย่างเพียงพอเพื่อช่วยให้เด็กมีร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ตามวัย

10. ครูและผู้ปกครองดูแลรักษาความสะอาดร่างกายของเด็กปฐมวัยอย่างสม่ำเสมอ จะช่วยให้เด็กมีสุขภาพร่างกายแข็งแรง ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ

สรุป การส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายให้กับเด็กปฐมวัยควรมุ่งหมายที่พัฒนาทั้งกล้ามเนื้อเล็ก กล้ามเนื้อใหญ่และส่งเสริมการทำงานที่สัมพันธ์กันของอวัยวะต่างๆ กิจกรรมควรเป็นกิจกรรมที่เด็กได้เคลื่อนไหวร่างกายอย่างอิสระเหมาะสมกับวัยของเด็กปฐมวัย

1.7 ทฤษฎีพัฒนาการและความพร้อมทางด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย

ทฤษฎีพัฒนาการของกิเซล (Arnold Gesell, 1940-1917) ซึ่งเป็นนักจิตวิทยาพัฒนาการ ได้กล่าวว่า การเจริญเติบโตของเด็กทางร่างกาย เนื้อเยื่อ อวัยวะ หน้าที่ของอวัยวะต่างๆ และพฤติกรรม ที่ปรากฏขึ้นเป็นรูปแบบที่แน่นอนและเกิดขึ้นเป็นลำดับขั้น ประสบการณ์และสภาพแวดล้อมเป็นองค์ประกอบรองที่ต่อเติมเต็มเสริมพัฒนาการต่างๆ กิเซลเชื่อว่าวุฒิภาวะจะถูกกำหนดโดยพันธุกรรมและมีในเด็กแต่ละคนมาตั้งแต่เกิดซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้เด็กแต่ละวัยมีความพร้อมทำสิ่งต่างๆ ได้ถ้าวุฒิภาวะหรือความพร้อมยังไม่เกิดขึ้นตามปกติในวัยนั้นๆ สภาพแวดล้อมจะไม่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการของเด็ก ผลงานของ กิเซลได้สร้างเกณฑ์มาตรฐานสำหรับวัดพฤติกรรมของเด็กในแต่ละระดับเน้นความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้วิธีการสังเกตพฤติกรรม ซึ่งเขาได้แบ่งพัฒนาการของเด็กที่ต้องการวัดและประเมินออกเป็น 4 กลุ่มใหญ่

1.พฤติกรรมทางการเคลื่อนไหว (Motor Behavior) ครอบคลุมการบังคับอวัยวะต่างๆ ของร่างกายและความสัมพันธ์ทางการเคลื่อนไหว

2.พฤติกรรมทางการปรับตัว (Adaptive Behavior) ครอบคลุมความสัมพันธ์ของการใช้มือและสายตา การสำรวจ ค้นหา การกระทำต่อวัตถุ การแก้ปัญหาในการทำงาน

3.พฤติกรรมทางการใช้ภาษา (Language Behavior) ครอบคลุมการที่เด็กใช้ภาษา การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน

4. พฤติกรรมส่วนตัวและสังคม (Personal - Social Behavior) ครอบคลุมการฝึกปฏิบัติ ส่วนตน เช่น การกินอาหาร การขับถ่าย และการฝึกต่อสภาพสังคม เช่น การเล่น การตอบสนอง ผู้อื่น

จากแนวความคิดของกิเซล สามารถนำมาอธิบายพัฒนาการของมนุษย์ในด้านการเจริญเติบโต พัฒนาการด้านร่างกาย และสามารถนำไปเชื่อมโยงกับพัฒนาการทางสติปัญญาได้อีกด้วย นอกจากนั้นกิเซลได้เขียนหนังสือขึ้น 2 เล่ม คือ The First Five Year of Life และ The Child From Five To Ten ซึ่งแนวคิดดังกล่าวนี้มีบทบาทมากต่อการจัดกลุ่มเด็กเข้าศึกษาในชั้นอนุบาลและชั้นประถม เกณฑ์มาตรฐานใช้แบบทดสอบมาตรฐานในการทำนายพฤติกรรมวิเคราะห์กลุ่มและทำวิจัย เพื่อบอกลักษณะพัฒนาการเด็ก โดยใช้อายุทางปฏิทินเป็นเกณฑ์ นอกจากนี้มี

บทบาทมากในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับเด็ก โดยการจัดกิจกรรมนั้นต้องให้เหมาะสมกับวุฒิภาวะของเด็ก การเจริญเติบโตของเด็กสามารถสังเกตได้จากการแสดงออก ซึ่งพัฒนาการด้านร่างกาย หมายถึง การที่เด็กแสดงความสามารถในการจัดกระทำกับวัสดุ เช่น การเล่นลูกบอล การขีดเขียน เด็กต้องใช้ความสามารถของการใช้สายตาและกล้ามเนื้อ ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ต้องอาศัยการเจริญเติบโตของระบบสมองและการเคลื่อนไหวประกอบกัน ลักษณะพัฒนาการที่สำคัญของเด็กในวัยนี้ก็คือ การเปลี่ยนแปลงทางด้าน การเคลื่อนไหว การทำงานของระบบประสาท กล้ามเนื้อ การพัฒนาความสามารถในการควบคุมร่างกายบังคับส่วนต่างๆ ของร่างกาย พัฒนาการด้านร่างกายของเด็กวัยนี้ตามระดับอายุ (Gesell and Lig. 1964 : 14) กล่าวดังนี้ สำหรับการวิจัยครั้งนี้จะกล่าวถึงเด็กอายุ 3 ขวบ เป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงค่อยเป็นค่อยไป กล้ามเนื้อแข็งแรงขึ้น ชอบทำกิจกรรมที่ต้องออกกำลังกล้ามเนื้อ เช่น กล้ามเนื้อมือ กล้ามเนื้อแขนขา และเท้า เริ่มชอบ ออกกำลังกาย นั่งเล่นได้เป็นเวลานานๆ รู้จักการใช้วัตถุที่มีสีในการเล่น วัยนี้เด็กมีการเจริญเติบโตทางระบบกล้ามเนื้อและระบบประสาทมากขึ้น สนใจการเล่นที่ใช้ชื่อ สามารถลากเส้นได้ดีขึ้นไม่ยุ่งเหยิง สามารถวิ่งได้เร็วและเวลาวิ่งเลี้ยงเป็นมุมได้ดีขึ้น สามารถหยุดได้ทันทีทันใด ขึ้นลงบันไดโดยไม่ต้องความช่วยเหลือ การประสานงานของกล้ามเนื้อดีขึ้น อายุ 4 ขวบ การเจริญเติบโตด้านร่างกายของเด็กวัย 4 ขวบการทรงตัวดีขึ้นสามารถเดินบนกระดานแผ่นเดียวได้อย่างดีสามารถวิ่งก้าวยาวๆ ได้ กระโดดให้ลอยตัวสูงได้ ยืนขาเดียวได้นานหลายวินาที สามารถใส่กระดุมถอดกระดุมและผูกเชือกทรงเท้าได้โดยง่าย สามารถใช้มีดถนัดขึ้น เป็นต้น

1.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการทางด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย

งานวิจัยในต่างประเทศ

จีเวน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2534 :23; อ้างอิงจาก Gwen. n.d.) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ลักษณะการใช้อวัยวะในการเคลื่อนไหวของเด็กอนุบาลระหว่างการเรียนพลศึกษาการเล่นทั่วไป เพื่อศึกษาการใช้อวัยวะในการเล่นของเด็กอนุบาลระหว่างการเล่น ชั่วโมงพลศึกษากับการเล่นทั่วไปใช้เด็กอนุบาล 12 คน เป็นตัวอย่างในการสังเกตและจัดบันทึกพฤติกรรม ผลการวิจัยพบว่า เด็กมีความกระตือรือร้นในการเล่นทั่วไป (เล่นตามสบาย) มากกว่าเล่นในชั่วโมงพลศึกษา การเล่นทั่วไปนั้นเด็กอนุบาลใช้ส่วนต่างๆของร่างกายมากกว่าและเป็นไปตามธรรมชาติ ใช้อวัยวะได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ซึ่งต่างจากการเล่นในกิจกรรมพลศึกษาที่มีการใช้อวัยวะเฉพาะส่วนและไม่เป็นไปตามธรรมชาติ เด็กชายและเด็กหญิงไม่มีความแตกต่างกันในเรื่องของการใช้ส่วนต่างๆของร่างกายในการเล่น เด็กที่ชุกชนใช้ส่วนต่างๆของร่างกายในการเล่นทั่วไปมากจะสามารถใช้อวัยวะได้เหมาะสมมากยิ่งขึ้นกว่าเด็กที่ไม่ค่อยเล่น

บัวร์ตัน แอล.ไวท์ (2543 :275) กล่าวว่า ไม่มีงานใดยิ่งใหญ่และสำคัญเท่ากับงานสร้างเด็กขณะที่อยู่ในวัย 0-3 ขวบ ซึ่งช่วง 3 ขวบแรกของชีวิตนี้เป็นช่วงที่สำคัญที่สุด สิ่งที่เราจะทำเพื่อให้เด็กได้เติบโตไปเป็นผู้ที่มีความสามารถและใช้ชีวิตได้อย่างมีความสุขคือการสร้างเงื่อนไขและสถานการณ์ต่างๆเพื่อให้เด็กได้มีโอกาสที่จะใช้ศักยภาพในตัวเขาออกมาให้ได้มากที่สุด

งานวิจัยในประเทศ

ขวัญแก้ว ดำรงค์ศิริ (2539:25) ได้ทำการวิจัยเรื่องผลการใช้กิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะโดยเน้นจุดประสงค์ที่มีต่อความพร้อมทางด้านร่างกายของเด็กโรงเรียนอนุบาลยโสธร ชั้นอนุบาลปีที่ 1 โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 20 คน ได้จากการสุ่มอย่างง่าย ผลการวิจัยปรากฏว่า เด็กที่ผ่านการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะโดยเน้นจุดประสงค์มีพัฒนาการด้านร่างกาย ทั้งภายในกลุ่มและระหว่างกลุ่มมีพัฒนาการด้านร่างกายแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

นิตยา ประพฤติกิจ (2539:2) กล่าวว่า เด็กวัยนี้พัฒนาการด้านกล้ามเนื้อมัดใหญ่ (Large Muscles) ได้บ้างแล้วดังนั้น เด็กจึงสามารถวิ่ง กระโดด ขว้าง และปีนป่ายได้ แต่ในลักษณะที่ยังไม่พร้อมและไม่คล่อง ดังนั้นเด็กวัยนี้จะทำอะไรจึงใช้พลังกำลังกาย

นิตยา ศษภักดี (2543:2) พัฒนาการทางร่างกาย หมายถึง ความสามารถของร่างกายในการทรงตัวในอิริยาบถต่างๆและการเคลื่อนไหว เคลื่อนที่ไปโดยใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ เช่น การนั่ง

ยื่น เดิน วิ่ง กระโดด เป็นต้น การใช้สัมผัสรับรู้ และการใช้ตาและมือประสานกันในการทำกิจกรรมต่างๆ เช่น การหยิบจับของ การขีดเขียน ปั่น ประดิษฐ์ เป็นต้น

นภเนตร ธรรมบวร (2543:73) กล่าวว่า การทำงานของกล้ามเนื้อใหญ่ หมายถึง การพัฒนาความสามารถในการบังคับกล้ามเนื้อที่ใช้ในการเคลื่อนไหวร่างกาย ได้แก่ การเดิน การวิ่ง การกระโดด การเตะลูกบอล การปีนป่าย และการจับหรือขว้างลูกบอล เป็นต้น

สรุปจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสรุปได้ว่า กิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์สามารถส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย ในทักษะการยืน การเดิน การวิ่งและการกระโดดได้เป็นอย่างดีเนื่องจากกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์เด็กได้เคลื่อนไหวร่างกายและอวัยวะต่างๆ ทำงานสัมพันธ์กันเป็นอย่างดีซึ่งตรงตามพัฒนาการของเด็กปฐมวัย

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์

2.1 ความหมายของการเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์

เยาวพา เดชะคุปต์ (2540:35) ได้ให้ความหมายของการเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ว่า คือ และความคิดสร้างสรรค์ โดยเริ่มจากการเคลื่อนไหวพื้นฐานอันประกอบด้วยการรู้จักส่วนต่างๆ ของร่างกาย พื้นที่ จังหวะ ทิศทางและระดับการสำรวจร่างกายเพื่อให้สัมพันธ์กับพื้นที่และบุคคลที่อยู่รอบตัว เป็นการค้นพบว่าร่างกายทำอะไรได้บ้างและยอมรับร่างกายของตนและผู้อื่น รวมทั้งใช้อุปกรณ์ต่างๆ ประกอบการเคลื่อนไหว การเคลื่อนไหวจะนำไปสู่การสำรวจ คิดค้นและการแก้ปัญหา การเคลื่อนไหวร่างกาย วิธีการเคลื่อนไหวหลายๆวิธี ช่วยให้เด็กเกิดทักษะในการใช้ร่างกายทักษะในการควบคุมกล้ามเนื้อ การหยิบจับ และการแก้ปัญหาเพิ่มความรู้และเจตคติ (พวงทอง ไสยวรรณ.2530: 56) นอกจากนั้นการเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์เป็นกระบวนการของสำรวจความสามารถของตนเอง โดยใช้การเคลื่อนไหวร่างกาย เพื่อค้นพบการแก้ปัญหาต่างๆได้แต่ละคนได้เข้าร่วมในการวิเคราะห์ปัญหาโดยใช้ความสามารถทางร่างกายและความรู้ของตนเอง การได้รับการกระตุ้นจากปัญหา เพื่อให้เด็กหาคำตอบด้วยตนเอง จุดแห่งความสนใจควรอยู่ที่กิจกรรมมากกว่าสิ่งใด (สำเร็จ มณีเนตร.2520: 1)

สรุปได้ว่า การเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง การแสดงออกที่เกิดจากอารมณ์และความรู้สึกหรือเกิดจากการจินตนาการเมื่อมีสิ่งเร้า เช่น เสียงดนตรีชนิดต่างๆที่มีความไพเราะ หรือเร้าใจก็จะเคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกายให้เข้ากับเสียงดนตรี เสียงเพลงและจังหวะอื่น โดยการเคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างอิสระ

2.2 ความเป็นมาของการเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์

การเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์เกิดขึ้นพร้อมๆกับที่มนุษย์ได้กำเนิดขึ้นในโลกเพราะมนุษย์เรานั้นมีความเกี่ยวข้องกับจังหวะอยู่ตลอดเวลาอาจเป็นจังหวะประกอบกิจกรรมประจำวันของมนุษย์ เรามีปฏิริยาตอบสนองของจังหวะธรรมชาติ ได้แก่การเคลื่อนไหวของกระแสน้ำ ลมพัด น้ำขึ้น น้ำลง การเปลี่ยนฤดู กลางวันกลางคืน เป็นต้นสิ่งเหล่านี้ มนุษย์ไม่สามารถหยุดยั้งได้ จังหวะประกอบกิจกรรมประจำวันของมนุษย์ซึ่งต้องอาศัยทักษะทางกลไกทั้งในการทำงานและการเล่น ต่างๆได้แก่ การเดิน การวิ่ง การขึ้นบันได การกระโดด การพุ่ม การพุ่ง การขว้าง การกินอาหาร เป็นต้น ล้วนแต่ต้องอาศัยจังหวะทั้งสิ้น นอกจากนี้ ยังมีจังหวะที่เกิดขึ้นภายในร่างกายและประสาทหรือสมองของมนุษย์ ได้แก่การเต้นของหัวใจ การหายใจ การย่อยอาหาร การขับถ่าย การได้ยินการมองเห็น เป็นต้น จังหวะที่เกิดขึ้นในร่างกายเหล่านี้เป็นสิ่งที่ทำให้มนุษย์เป็นเหมือนตัวจังหวะ ซึ่งจังหวะเหล่านี้ทำงานประสมประสานสัมพันธ์กันตามธรรมชาติในรูปของการเคลื่อนไหวและรูปแบบของท่าทางขึ้น (พิษิต ภูตจันทร์.2523 : 4-5)

2.3 ความสำคัญของการเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์

การเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับมนุษย์ โดยเฉพาะในสภาพของมนุษย์ในสังคมปัจจุบัน ซึ่งเต็มไปด้วยการต่อสู้ดิ้นรนควบคู่ไปกับความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี สมัยใหม่ เพราะจะช่วยให้บุคคลได้ระบายออกทางความรู้สึก ผ่อนคลายความตึงเครียดทั้งทางร่างกายและจิตใจได้ดี สามารถพัฒนาปรับตัวด้านสังคมดีขึ้นและพร้อมที่จะประกอบกิจกรรมในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีชีวิตอย่างสุขสมบูรณ์ในสังคมได้เป็นอย่างดี

การเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์เป็นกระบวนการสำรวจจากความสามารถของตนเองโดยใช้การเคลื่อนไหวส่วนต่างๆของร่างกายให้เข้าจังหวะและดนตรี เพื่อหาข้อบกพร่องที่ต้องแก้ไข ครูทุกคนควรตระหนักว่าเด็กควรได้รับการพัฒนาทักษะทางกลไกพร้อมกับด้านอื่นๆ (พิษิตภูตจันทร์. 2523:1)ซึ่งกลุ่มศิลปินวัฒนธรรมเพื่อเยาวชน “มายา “ กล่าวว่า ผู้ใหญ่ทั้งหลายควรคำนึงถึงเสรีภาพในการเคลื่อนไหวของเด็กและการส่งเสริมการเคลื่อนไหวให้เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก ซึ่งไม่ใช่เพียงความคล่องแคล่วว่องไวทางร่างกาย หรือความสง่างามแข็งแรงและการควบคุมอวัยวะต่างๆได้ดีเท่านั้นแต่รวมถึงพลังของความคิด จิตใจ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และจินตนาการการด้วยนอกจากนั้น

มัทธิว ๒๕:๒๖-๒๗ ได้กล่าวถึง กิจกรรมเข้าจังหวะว่าเป็นกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาอวัยวะ ทุกส่วนของเด็กให้มีความสัมพันธ์อันดีในการเคลื่อนไหว ส่งเสริมให้เด็กได้รับความสนุกสนานกล้าแสดงออกตามความคิด อารมณ์ต่างๆและจินตนาการของตนเองเป็นทางหนึ่งที่จะช่วยให้เด็กได้แสดงอารมณ์ไม่ตีต่างๆโดยไม่ต้องก้าวร้าวผู้อื่น นอกจากนั้นยังส่งเสริมการพัฒนาทางภาษาและสังคมความร่วมมือในหมู่คณะ ช่วยให้ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับเด็กและเด็กกับเด็กมีมากขึ้น

วรศักดิ์ เพียรชอบ (2527:131-132) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการเคลื่อนไหว พอสรุปได้ดังนี้

1. ช่วย让孩子เรียนรู้เทคนิคและ วิธีการคิดค้นและแก้ปัญหาการเคลื่อนไหว หรือปัญหาอื่นๆที่เกี่ยวข้องได้ดียิ่งขึ้น ทั้งนี้เพราะว่าการจัดกิจกรรมส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กมีประสบการณ์ด้วย

การแก้ปัญหาการเคลื่อนไหวของด้านต่างๆของร่างกายโดยวิธีการต่างๆนั้นจึงเป็นโอกาสที่ดีที่ เด็กได้เรียนรู้และเข้าใจวิธีการและเทคนิคในการคิดค้นเหล่านี้ได้ดีด้วย

2. ช่วย让孩子ได้เรียนรู้การเคลื่อนไหวส่วนต่างๆของร่างกาย และสามารถพัฒนาความสามารถในการเคลื่อนไหวเหล่านั้นให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จนกระทั่งสามารถที่จะมีทักษะในการเคลื่อนไหวในแต่ละอย่างที่ดีต่อไป

3. ช่วย让孩子มีความรู้และเข้าใจ ในความจำกัดของความสามารถการเคลื่อนไหวของส่วนต่างๆของร่างกายของตนเองนั้นส่วนใดมีความสามารถและมีความจำกัดในการเคลื่อนไหวอย่างไร และในขณะเดียวกันก็จะได้รับความสามารถและความจำกัดเหล่านั้นมาใช้ให้เกิดประโยชน์เหมาะสมต่อไป

4. ช่วย让孩子มี การพัฒนาในทางสร้างสรรค์และรักษาไว้ในทางสร้างสรรค์นั้นๆทั้งนี้เพราะว่าการเรียนแบบวิธีคิดค้นการเคลื่อนไหวของร่างกายได้ด้วยตนเองอยู่ตลอดเวลา ซึ่งเป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้มีการพัฒนาในการสร้างสรรค์ และรักษาไว้ซึ่งความสามารถเหล่านี้ในตัวเด็กได้เป็นอย่างดี

5. ช่วย让孩子ได้เข้าใจประโยชน์ของการเคลื่อนไหวของส่วนต่างๆของร่างกายได้เป็นอย่างดีให้สามารถ นำประโยชน์ ในการเคลื่อนไหวเหล่านี้ไปใช้ในชีวิตประจำวันของตนเองต่อไป เช่นสามารถนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในทางนันทนาการในเวลาว่าง เป็นต้น

6. ช่วย让孩子ได้เรียนรู้และมีความรู้สึกรักชอบการเคลื่อนไหวหรือออกกำลังกายส่วนต่างๆของร่างกายซึ่งเป็นส่วนสำคัญมากในชีวิตความเป็นอยู่ของสังคมปัจจุบันที่เต็มไปด้วยเครื่องผ่อนแรงดังที่เป็นอยู่นี้การที่จะช่วยให้เด็กมีความรักในการเคลื่อนไหวหรือออกกำลังกายส่วนต่างๆของ

ร่างกาย นับว่ามีส่วนสำคัญที่สุดทำให้เด็กได้เรียนและเข้าใจลักษณะและความหมายของการเคลื่อนไหวส่วนต่างๆของร่างกายได้เป็นอย่างดีสามารถเรียกชื่อลักษณะการเคลื่อนไหวเหล่านี้ได้ถูกต้องต่อไป

จากการที่กล่าวมาแล้วนั้น จะเห็นได้ว่า การเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ มีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาการด้านต่างๆเพราะเด็กจะได้เรียนรู้ จากการเคลื่อนไหว ตลอดจนความรู้สึกนึกคิดและจินตนาการ ทำให้เด็กเกิดความคิด การแสดงออก อารมณ์ จากตัวเด็กได้อย่างอิสระ

2.4 หลักการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์

วรศักดิ์ เพียรชอบ (2527:146-147) การจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวเบื้องต้น ช่วยให้เด็กได้มีโอกาสมีพัฒนาในด้านความรู้ ความเข้าใจและความรู้สึกตระหนักในความสามารถของด้านต่างๆของร่างกายของตัวเอง ตลอดจนจะช่วยให้เด็กได้มีพัฒนาการในทักษะการเคลื่อนไหว ผู้สอนควรที่จะได้พิจารณาหลักที่สำคัญต่อไปเป็นแนวทางประกอบคือ

1.การจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวของเด็กปฐมวัย ควรเป็นกิจกรรมการเคลื่อนไหวที่เป็นไปตามธรรมชาติ ของเด็กวัยนี้ เช่น การเคลื่อนไหวอยู่กับที่ มีการก้ม การเงย การบิดลำตัว

2.เด็กปฐมวัยเป็นวัยที่ต้องการการเคลื่อนไหวและอยากรู้อยากลองความสามารถในการเคลื่อนไหวด้านต่างๆของร่างกายของตนเองตลอดเวลา ฉะนั้นครูควรจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวเบื้องต้นเพื่อสนองความต้องการของเด็กวัยนี้ให้เพียงพอ

3.การจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวให้เด็กวัยนี้ ควรจัดให้เด็กมีประสบการณ์ในการเคลื่อนไหวโดยใช้ส่วนต่างๆของร่างกายในการเคลื่อนไหวในกิจกรรมต่างๆอย่างกว้างขวาง และให้เป็นไปตามลักษณะและธรรมชาติของการเคลื่อนไหวของส่วนต่างๆของร่างกายเหล่านั้นอย่างแท้จริง

4.การจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหว ควรให้เป็นไปในลักษณะของการสร้างสรรค์ให้มากที่สุด โดยครูควรจะต้องให้เด็กได้คิดเองและลงมือทำเอง มากกว่าที่ครูจะเป็นผู้สาธิตหรือบอกให้ทำตาม

5.กิจกรรมการเคลื่อนไหว ควรจัดเป็นกิจกรรมแบบที่มีความหมายต่อเด็ก ให้เด็กมีความเข้าใจและเห็นความเกี่ยวข้องในชีวิตประจำวันด้วย โดยครูจะเน้นในแง่ของปริมาณและคุณภาพของการเคลื่อนไหวเหล่านี้ด้วยควบคู่กันไป

6.การจัดกิจกรรมควรเป็นกิจกรรมการเคลื่อนไหวที่ต้องใช้กล้ามเนื้อใหญ่ของร่างกาย โดยรวมเป็นสำคัญก่อน เช่น ใช้กล้ามเนื้อลำตัว กล้ามเนื้อแขนและขา

7. ควรส่งเสริมให้เด็กได้ตระหนักในความสามารถในการเคลื่อนไหวด้านต่างๆของร่างกายที่ตนเองสามารถทำได้เป็นสิ่งสำคัญ ทั้งนี้เพื่อจะช่วยให้เด็กได้มีความเชื่อมั่นในตนเองให้มากที่สุดควบคู่กับการเคลื่อนไหว

8. ควรให้เด็กได้มีความเข้าใจตระหนักในความแตกต่างระหว่างความสามารถของแต่ละคน เด็กแต่ละคนจะมีอัตราการเรียนรู้หรือพัฒนาการทางด้านความสามารถในการเคลื่อนไหวของส่วนต่างๆของร่างกายเหล่านี้แตกต่างกัน ฉะนั้น การเรียนรู้เกี่ยวกับการเคลื่อนไหวของส่วนต่างๆของร่างกายเหล่านี้ แต่ละคนจะเป็นไปตามอัตราการเรียนของตนเอง

9. การจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวของเด็ก ควรเป็นไปในบรรยากาศที่มีความสนุกสนานและทำหายตลอดเวลาดำเนินกิจกรรม

10. การจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวส่วนต่างๆของร่างกาย ควรจะเป็นไปตามความสามารถของเด็กเองไม่ควรจะเป็นในลักษณะการบังคับเด็ก

11. เด็กควรจะได้รู้จักชื่อการเคลื่อนไหวเบื้องต้นต่างๆ เหล่านี้ด้วย ทั้งนี้เพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ขั้นสูงขึ้นไป

พวงทอง ไสยวรรณ.(2530:65) ได้เสนอแนะเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวว่าควรได้กระจายอยู่ภายใต้ห้อง และการเคลื่อนไหวเป็นไปตามธรรมชาติของเด็ก

1. ควรเริ่มการเคลื่อนไหวที่เป็นอิสระไม่ควรมีระเบียบและวิธีการที่ยุ่งยากนัก เช่น ให้เด็กได้กระจายอยู่ภายในห้องและการเคลื่อนไหวเป็นธรรมชาติของเด็ก

2. ครูควรให้เด็กได้แสดงออกอย่างอิสระ และเป็นไปด้วยความนึกคิดของเด็กเองซึ่งจะเป็นการส่งเสริมให้เด็กมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

3. พยายามใช้สิ่งของที่อยู่กับใกล้ตัวเด็ก เศษวัสดุต่างๆเช่น หนังสือพิมพ์ เศษผ้า เศษเชือก ท่อนไม้ เมล็ดพืชมาเป็นอุปกรณ์ในการเคลื่อนไหว

4. ครูกำหนดจังหวะสัญญาณนัดหมายในการเคลื่อนไหวต่างๆหรือเมื่อเปลี่ยนท่าหรือหยุดให้เด็กได้ทราบเมื่อทำกิจกรรมทุกครั้ง

5. ควรสร้างบรรยากาศอย่างอิสระในห้องที่จัดกิจกรรม จะช่วยให้ผู้เรียนรู้สึกอบอุ่นเพลิดเพลิน

6. ครูไม่ควรบังคับเด็กในการเข้าร่วมกิจกรรม เด็กที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรมจะค่อยๆเข้ามาร่วมกิจกรรมเอง

7.หลังจากที่เด็กได้ทำกิจกรรมออกกำลังกายเคลื่อนไหวร่างกายแล้ว สิ่งสำคัญที่เด็กได้เรียนรู้คืออย่างหนึ่งคือการพักผ่อนหลังจากการออกกำลังกายครูอาจให้เด็กนอนเล่นภายในห้องโดยไม่ต้องเคลื่อนไหวชั่วคราวหรือให้เด็กเล่นสมมุติเป็นตุ๊กตา ครูอาจเป็นจังหวะซ้ำๆที่สร้างความรู้สึกให้เด็กอย่างพักผ่อน

8.ครูต้องเตรียมจัดบทเรียนทุกครั้งให้เป็นที่น่าสนใจ เกิดความสนุกสนานและทำกิจกรรมนี้ทุกวันวันละประมาณ 15 – 20 นาที

สรุปจะเห็นได้ว่าแนวทางในการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์นั้นจะต้องคำนึงถึงตัวเด็กและเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความสามารถของตนเอง การสร้างบรรยากาศในห้องเรียนจะช่วยให้เด็กรู้สึกอบอุ่นปลอดภัย และสนุกสนาน

2.5 บทบาทของครูในการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์

มัทธิว ตูลยาธร (2522:71) ได้กล่าวว่า ขณะดำเนินกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ครูควรเอาใจใส่ สนใจ สังเกตและศึกษาพฤติกรรมของเด็กๆทุกคนถ้าพบเด็กที่ไม่ยอมพูด หรือไม่สามารถแสดงออก ครูไม่ควรบังคับ ครูควรให้ความสนใจเอาใจใส่เป็นพิเศษพยายามส่งเสริมให้เด็กกล้าแสดงออกและมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ เช่น ใช้วิธีตอบคำถามง่ายๆ ที่ครูมั่นใจว่าเขาตอบได้ หรืออาจให้เขาร่วมกิจกรรมการแสดงเป็นกลุ่มจากความรู้สึกภายในที่ไม่กล้าแสดงออกของเขาในตอนแรกจะค่อยๆเปลี่ยนเป็นเกิดความมั่นใจตัวเองขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2528:3) กล่าวว่า ครูควรมีบทบาทในการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ ดังนี้

1. สนับสนุนให้เด็กมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
2. ครูควรสร้างบรรยากาศที่จะช่วยให้เด็กมีความมั่นใจในการเล่นกล้าแสดงออกและมีความสนุกสนาน
3. ไม่ควรชี้แนะเด็กเรื่องความคิดมากเกินไป แต่ควรพูดในเชิงเสนอแนะเมื่อเด็กบางคนยังคิดไม่ออก
4. ก่อนที่กิจกรรมจะสิ้นสุดลง ครูควรให้เด็กพักผ่อนนิ่งๆ อย่างน้อย 2 นาที โดยให้เด็กนั่งหรือนอนลงถ้าพื้นสะอาด ให้เด็กอยู่ในท่านั่ง ไม่เคลื่อนไหวสักครู่ จะเป็นการพักผ่อนหลังจากการออกกำลังกาย

5. ควรจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ไม่น้อยกว่าวันละ 15 - 20 นาที

6. ในระยะแรกควรให้เด็กออกมาเข้าร่วมกิจกรรมที่ละกลุ่ม กลุ่มละ 10 คน แต่ในระยะเมื่อเด็กเข้าใจสัญญาณกิจกรรมและอาจเพิ่มจำนวนเด็กมากขึ้น

7. ครูอาจใช้กิจกรรมการเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ สัมพันธ์กับทักษะทางคณิตศาสตร์ เช่น เมื่อได้ยินสัญญาณ “หยุด” ครูสั่งให้เด็กจับกลุ่ม จำนวน 3 คน

จากที่กล่าวมาแล้วสรุปได้ว่า ครูสำคัญมากในการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ โดยสร้างบรรยากาศในห้องเรียน ให้เด็กได้ฝึกทักษะการคิด มีอิสระด้านความคิด มีโอกาสในการแสดงออกและช่วยเสริมความมั่นใจในตัวเองแก่เด็ก ทั้งนี้เพื่อสนับสนุนให้เด็กมีความคิดสร้างสรรค์

2.6 พัฒนาการด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2528:57- 58) กล่าวว่าเด็กอายุ 2-6 ขวบซึ่งอยู่ในวัยตอนต้นมีการพัฒนาทักษะการเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่ (Locomotor) มากขึ้นเด็กสามารถเดินได้อย่างมั่นคง เพราะมีการเพิ่มความแข็งแรงของกล้ามเนื้อขา และเพิ่มทักษะอื่นๆ เช่น วิ่ง กระโดด ปีนป่าย ฯลฯ รวมทั้งทักษะที่ใช้มือ เช่น การขว้าง การรับ เด็กวัยนี้ควรได้รับการส่งเสริมด้านการเคลื่อนไหวแบบต่างๆ อยู่เสมอ (Singer.1976:238) ในการส่งเสริมการเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ ควรคำนึงถึงพัฒนาการด้านร่างกาย ด้านกล้ามเนื้อใหญ่ ดังนี้

อายุ 2-3 ขวบ เด็กสามารถเดินได้อย่างแข็งแรงมั่นคง เดินถอยหลังได้ ยืนขาเดียว โยนลูกบอลโดยใช้ข้อมือและแขน ทำท่าทางเคลื่อนไหว เมื่อได้ยินจังหวะเพลง วิ่งไปข้างหน้าได้คล่อง ใช้เท้าทั้งสองกระโดดอยู่กับที่ได้ เดินเขย่งเท้าได้

อายุ 3-4 ขวบ ขึ้นลงบันไดสลับเท้าได้ ยืนขาเดียวได้นานขึ้น กระโดดขาเดียวได้ โยนลูกบอลระยะไกลได้ 1 เมตร รับลูกบอลด้วยมือทั้งข้าง แกว่งแขนและขาไปตามจังหวะเพลง

อายุ 4-5 ขวบ กระโดดสลับเท้า กระโดดข้ามสิ่งกีดขวางที่ไม่สูงนัก เดินต่อเท้าถอยหลัง ขว้างโยนลูกบอลและรับลูกบอล รับลูกบอลกระดอนจากพื้น แสดงท่าทางเคลื่อนไหวตามจังหวะได้

อายุ 5-6 ขวบ เมื่อวิ่งอย่างรวดเร็ว สามารถหยุดได้ทันที รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นได้ด้วยมือทั้งสอง กระโดดขาเดียวไปข้างหน้า เดินต่อเท้าถอยหลังบนขอนไม้หรือบนกระดานแผ่นเดียว เดินตามจังหวะเพลงหรือตามจินตนาการ

สรุปได้ว่า เด็กปฐมวัยหรือเด็กก่อนวัยเรียน เป็นวัยที่เหมาะสมในการฝึกการเคลื่อนไหว เพราะธรรมชาติของเด็กโดยทั่วไปมักจะชอบการเคลื่อนไหวจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูผู้สอนควรเข้าใจถึง

พัฒนาการเหล่านี้ของเด็ก และรู้หลักการจัดกิจกรรมเพื่อสามารถส่งเสริมให้เหมาะสมกับโครงสร้างของร่างกายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.7 ลำดับขั้นและองค์ประกอบในการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวสำหรับเด็กปฐมวัย

เยาวพา เดชะคุปต์ (2525:155) ได้ให้ข้อเสนอแนะสำหรับครูว่า

1. ให้ออกโอกาสและเนื้อที่เด็กได้เคลื่อนไหว
2. สังเกตการเคลื่อนไหวและจังหวะของเด็กให้เด็กได้เคลื่อนไหวขณะที่ครูเล่นเครื่องดนตรี เช่น เปียโน เล่นเครื่องเล่นดนตรี หรือตบมือตามจังหวะ
3. ช่วยให้เกิดเปลี่ยนแปลงตามจังหวะการเคลื่อนไหวตามจังหวะของตนเอง เป็นการเคลื่อนไหวตามที่ครูเคาะ
4. ครูเคาะจังหวะลักษณะต่างกัน ให้เด็กได้เคลื่อนไหวตาม เช่น ช้า - เร็ว ดัง - ค่อย ฯลฯ
5. เล่นเพลงต่างๆแล้วให้เด็กได้ตอบ โดยให้จังหวะนั้นสม่ำเสมอ และง่ายต่อการรับฟัง ควรให้เด็กได้มีโอกาสฟังดนตรีและจังหวะก่อนทุกครั้งแล้วจึงให้เด็กได้เคลื่อนไหวหรือทำท่าทางประกอบ โดยคิดว่าจะทำท่าทางประกอบอย่างไรด้วยตนเอง ท่าทางที่เด็กจะเคลื่อนไหวประกอบดนตรี ได้แก่ การเดินตามจังหวะ การวิ่ง การกระโดด การเขย่งก้าวกระโดด การหมุนตัว การควมม้า ฯลฯ
6. อย่าคาดหวังว่าเด็กทุกคนจะตอบสนองหรือทำท่าทางเหมือนกัน โดยครูควรเข้าใจว่า
 - 6.1 เด็กบางคนอาจแสดงท่าตามลำพัง หรือในกลุ่มเด็กๆ
 - 6.2 การเคลื่อนไหวบางชนิด เช่น การกระโดดต้องอาศัยการควบคุมกล้ามเนื้อมากกว่ากิจกรรมอื่นๆ เด็กอายุ 4-5 ขวบ เพียงบางคนเท่านั้นที่จะทำได้ ดังนั้นจึงควรให้อิสระแก่เด็กได้แสดงท่าทางที่เขาต้องการ

พวงทอง ไสยวรรณ (2530:145 -150) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวสำหรับเด็กปฐมวัยประสบผลสำเร็จมีคุณค่าและเด็กได้รับความสนุกสนานมาก ถ้าครูมีการวางแผนการจัดกิจกรรมที่ดี ขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวแต่ละครั้งควรมีดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นอบอุ่นร่างกาย (วอร์ม) อาจทำได้โดยครูให้เด็กเคลื่อนไหวร่างกาย เช่น เอียงคอ โยกหน้า โยกหลัง หมุนหัวไหล่ ให้เข้ากับจังหวะเพลง ในขั้นตอนนี้ครูอาจให้เด็กยืนอย่างอิสระไม่ต้องอยู่ในแถวหรืออาจให้เด็กเคลื่อนไหวไปไหนมาไหนได้ให้เข้ากับจังหวะเพลง

ขั้นที่ 2 ขั้นปฏิบัติตามคำสั่ง ขั้นนี้เป็นการสอนตามที่ครูตั้งจุดหมายไว้ ซึ่งอาจจะเป็นเนื้อหา เกี่ยวกับการฟังสัญญาณ การใช้จินตนาการ การเรียนรู้จังหวะ การทรงตัว การบริหารร่างกาย ฯลฯ ขั้นนี้ครูจะเป็นบุคคลสำคัญที่สุดในการที่จะพูด หรือหาวิธีที่จะให้เด็กได้เคลื่อนไหวร่างกายเพื่อพัฒนากล้ามเนื้อต่างๆของเด็ก ขั้นการสอนขั้นนี้อาจจะใช้สื่อต่างๆมาเป็นเครื่องเร้าที่จะให้เด็กเคลื่อนไหวได้ เช่น อาจใช้กระดาษหนังสือพิมพ์ ห่วง ไม้ไผ่ แ่งไม้ เชือก หรืออาจจะไม่ใช่สื่อประกอบการเคลื่อนไหวเลยก็ได้

ขั้นที่ 3 เกมการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวทุกครั้งควรจบลงด้วยกิจกรรมที่สนุกสนานประทับใจเด็กกิจกรรมนั้นอาจมีการแข่งขันกันบ้าง กิจกรรมที่เหมาะสมควรเป็นเกมหรือการเล่นสั้นๆ ที่มีเกณฑ์กติกาที่เหมาะสมกับวัยของเด็ก

สรุปลำดับขั้นกิจกรรมการเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์มีส่วนสำคัญในการพัฒนากายด้านร่างกายโดยให้เด็กได้ใช้ทุกส่วนของร่างกายในการเคลื่อนไหวและปฏิบัติตามข้อตกลง เด็กจะได้รับความสุขและความสนุกสนานตามวัยของเด็ก

2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวกับกิจกรรมการเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์

2.8.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

คาริช (Calitz.198:17) ได้ศึกษาศักยภาพและปัญหาของการใช้ภาษาของเด็กระหว่างการเตรียมกิจกรรมการเคลื่อนไหว ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวเป็นการศึกษาสำรวจบริเวณการเคลื่อนไหว ในขณะที่เด็กสำรวจและการเคลื่อนไหวไปในบริเวณต่างๆและค้นหาสิ่งแวดล้อมซึ่งประโยชน์ของการเคลื่อนไหวนั้น ส่งผลต่อพัฒนาการและการเติบโตของเด็กและคาริชได้ศึกษาถึงการสื่อความหมายระหว่างครูกับเด็กในขณะที่จัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวอย่างมีประสิทธิภาพ

เพื่อช่วยให้เด็กสามารถมีส่วนร่วมเพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมการศึกษา ดังกล่าวใช้วิธีการสร้างรูปแบบการสอน รูปแบบนี้เป็นลักษณะการสอนแบบไม่เป็นทางการซึ่งเน้นการสำรวจและค้นพบตามแนวของการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และการแก้ปัญหา ซึ่งต้องอาศัยครูในการเสนอปัญหาและข้อบกพร่อง ที่จะต้องแก้ไขและปรับให้ดีขึ้น ในสถานการณ์ทดลองที่จัดที่โรงเรียนอนุบาลเป็นสำคัญ

วิลสัน (Wilson.1985:1556-A) ได้ศึกษาศักยภาพของการเคลื่อนไหวอย่างสร้างสรรค์และการเต้นระบำ การศึกษาครั้งนี้เกี่ยวข้องกับลักษณะการเคลื่อนไหว การสื่อความรู้สึกของอารมณ์ ด้วยท่าทางของนิติสาขาประถมศึกษาและพลศึกษา ซึ่งเรียนวิชาการเคลื่อนไหวสร้างสรรค์ปีที่ 4 จำนวน 50 คนและนิสิตซึ่งเรียนทางด้านการเต้นประกอบเพลง จำนวน 38 คน นิสิตทั้งสองกลุ่ม

ได้รับแบบสำรวจแบบบันทึกการเรียนรู้เป็นระยะๆ โดยบันทึกว่าการได้เรียนรู้เกี่ยวกับตนเองเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวหรือเต้นประกอบเพลง หลังจากนั้นทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยจำแนกชนิดและความถี่ของการกระทำ การตอบสนองต่อสิ่งที่กำหนดให้และข้อสรุปของแต่ละคน ผลปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มมีความตระหนักในด้านอารมณ์เป็นอันดับแรก และรองลงมาคือ ด้านร่างกายไม่แตกต่างกัน

หวาง (Hwang.1987:190) ได้ศึกษาเพื่อทำการตรวจสอบประสิทธิภาพของการเคลื่อนไหวและการกระตุ้นทางดนตรีที่ใช้ในโปรแกรมศิลป์ ในด้านการคิดเชิงสร้างสรรค์ทางศิลปะ ของเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีการออกแบบโดยผ่านการเคลื่อนไหวหรือละครเชิงสร้างสรรค์มากระตุ้นความคิดของเด็ก เปรียบเทียบกับการกระตุ้นทางศิลปะด้วยการสอนแบบเดิมโดยใช้การตั้งคำถามทางภาษา ผลจากการศึกษาครั้งนี้ พบว่า การกระตุ้นด้วยการเคลื่อนไหวในบทเรียนศิลปะมีประสิทธิภาพ เช่นเดียวกับการตั้งคำถามทางภาษา

โคแกน (Kogan.1989:116) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การจัดการการเรียนการสอนด้านพลศึกษามีประโยชน์แก่เด็กประถม ถ้าเริ่มต้นได้เร็วเท่าใดก็จะเกิดผลกับเด็กเท่านั้นแต่ไม่มีการยืนยันถึงผลของการเคลื่อนไหวที่มีต่อสมองส่วนกลางผลการจัดกิจกรรมดังกล่าวจึงยังอยู่บนพื้นฐานที่ไม่มั่นคงพอที่จะอธิบายว่าการเคลื่อนไหวสามารถใช้ในการบำบัดความไม่ปกติทางปัญญาได้ แต่สัมพันธ์กับทักษะทางกลไกและเนื้อหาสาระ รวมทั้งทักษะทางสังคมหากเด็กได้รับการส่งเสริมด้านการเคลื่อนไหวอย่างเต็มที่ก็จะส่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กเป็นอย่างดี

2.8.2 งานวิจัยในประเทศ

สุนทรี สราญชาติ (2533 :บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติและกิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะที่เน้นองค์ประกอบพื้นฐาน มีความคิดสร้างสรรค์ สูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

ศรีสุดา คัมภีร์ภัทร(2534 :85-86) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์และการพัฒนาด้านความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะที่เน้นองค์ประกอบพื้นฐานมีพัฒนาการด้านทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์สูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาประถมศึกษาแห่งชาติ ส่วนการพัฒนาทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ด้านการเปรียบเทียบและความเชื่อมั่นในตนเองนั้นแตกต่างกัน

เยาวนา ดลแมน (2535: 74) ได้ศึกษาผลการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะกับกิจกรรมในวงกลมกับการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะและการจัดกิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์ก่อนประถมศึกษาชั้นเด็กเล็ก ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ มีความคิดสร้างสรรค์แตกต่างกัน กล่าวคือ เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการ กิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะกับกิจกรรมในวงกลมมีความคิดสร้างสรรค์สูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะและการจัดกิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์ระดับก่อนประถมศึกษาแห่งชาติ

ศิริรัตน์ ชูชีพ (นิรัตน์ กรองสะอาด.2535: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะที่เน้นเทคนิคในการสื่อความหมายที่มีผลต่อความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะที่เน้นเทคนิคในการสื่อความหมาย มีค่าคะแนนเฉลี่ยของความคิดสร้างสรรค์สูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะตามแผนการจัดประสบการณ์ระดับก่อนประถมศึกษาชั้นเด็กเล็ก ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ

ขวัญแก้ว ดำรงสิริ (2539:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลของการจัดใช้กิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะโดยเน้นจุดประสงค์ที่มีต่อความพร้อมทางด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ โดยเน้นจุดประสงค์มีความพร้อมทางด้านร่างกายมากกว่าเด็กที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจะเห็นได้ว่า กิจกรรมการเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์สามารถส่งเสริมพัฒนาการด้านต่างๆได้ เช่น ด้านร่างกาย ความคิดสร้างสรรค์และเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงออกอย่างอิสระ ซึ่งเหมาะสมกับวัยและความต้องการของเด็กปฐมวัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. การกำหนดประชากรและการสุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ
4. แบบแผนการทดลองและวิธีการดำเนินงาน
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชาย-หญิงอายุระหว่าง 3 - 4 ปี ชั้นอนุบาลปีที่ 1 ของโรงเรียนคริสต์ธรรมวิทยา แขวงมหาพฤฒาราม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2551 จำนวน 30 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชาย-หญิง อายุระหว่าง 3 - 4 ปี ชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ของโรงเรียนคริสต์ธรรมวิทยา แขวงมหาพฤฒาราม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำนวน 30 คน โดยมีขั้นตอนการเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยการจับสลาก มา 1 ห้องเรียน จาก 2 ห้องเรียน เพื่อกำหนดเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์
2. แบบสังเกตพัฒนาการด้านร่างกาย

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. การสร้างแผนการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ ดำเนินการตามลำดับขั้นดังต่อไปนี้

1.1 ศึกษาแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 โรงเรียนคริสต์ธรรมวิทยา แขวงมหาพฤฒาราม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร

1.2 ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์

1.3 ผู้วิจัยสร้างแผนการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ตามทักษะการยืน การเดิน การกระโดด การวิ่ง

1.4 นำแผนการจัดกิจกรรมเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านตรวจพิจารณาเพื่อหาความสอดคล้องของจุดประสงค์ เนื้อหาการดำเนินกิจกรรมสื่อการเรียนการประเมินผล ดังรายนามต่อไปนี้

1. ดร.ดารารัตน์ อุทัยพยัคฆ์	ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี.เขต 1 จังหวัด ราชบุรี
2. อาจารย์เบญจมาศ วิไล	อาจารย์ประจำชั้นอนุบาล โรงเรียนบ้านดอยจัน อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ
3. อาจารย์กิตติมา เฟื่องฟู	อาจารย์ประจำชั้นอนุบาล โรงเรียนนาคประสิทธิ์ อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดนครพนม

1.5 ปรับปรุงแผนการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญที่ตรงกัน 2 ใน 3 ท่าน ซึ่งถือเป็นเกณฑ์ที่เหมาะสมปรากฏว่ามีสิ่งที่ต้องปรับปรุงแก้ดังนี้คือ

1.ปรับปรุงการใช้ภาษาให้เหมาะสม เช่น คำว่า เด็กและครูตกลงร่วมกัน ปรับแก้เป็นเด็กและครูร่วมกันตกลง

2.ปรับปรุงการจัดกิจกรรมในขั้นนำโดยจัดลำดับการเคลื่อนไหวจากการฟังเพลงก่อนการเคลื่อนไหวตามจินตนาการ

1.6 นำแผนการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์(ภาคผนวก)ไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อหาข้อบกพร่องของแผนการจัดกิจกรรม แล้วปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งให้สมบูรณ์

2. แบบสังเกตพัฒนาการด้านร่างกาย ดำเนินการตามลำดับขั้นดังนี้

2.1 ศึกษาทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย การสังเกตพัฒนาการ การบันทึกพัฒนาการ พัชรี สนวนแก้ว (2536) ศิริรัตน์ ชูชีพ (2544) กรรณิการ์ โยธารินทร์ (2545) กิตติมา เฟื่องฟู (2550)กรมวิชาการ.(2540).คู่มือหลักสูตรก่อนประถมศึกษา (2547) และได้สังเกตพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 1 อายุระหว่าง 3-4 ปี เป็นเวลา 4 สัปดาห์แล้วนำมาสร้างเกณฑ์การสังเกตให้ครอบคลุมพัฒนาการด้านร่างกายตามรายทักษะการยืน การเดิน การวิ่งและการกระโดด

2.2 สร้างคู่มือประกอบคำแนะนำในการใช้แบบสังเกตพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย

2.3 นำแบบสังเกตพัฒนาการด้านร่างกายไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบเพื่อแสดงหลักฐานความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และความเหมาะสมของแบบสังเกต ดังรายนามต่อไปนี้

1.อาจารย์จรงค์ อ่วมมีเพียร	อาจารย์ประจำชั้นอนุบาล โรงเรียน
วัดเกาะ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง
2.อาจารย์น้ำผึ้ง อินทะเนตร	อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ อำเภอเมือง
จังหวัดเชียงใหม่
3.อาจารย์วรางคณา กันประชา	อาจารย์ประจำภาคโปรแกรมการศึกษา
ปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย อำเภอเมือง
จังหวัดเลย

2.4 นำแบบสังเกตพัฒนาการด้านร่างกายที่ผ่านการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญ มาปรับปรุงแก้ไขตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่ตรงกัน 2 ใน 3 ท่าน ซึ่งถือเป็นเกณฑ์ที่เหมาะสม ปรากฏว่ามีสิ่งที่ต้องปรับปรุงแก้ไข ดังนี้ คือ

- ปรับเกณฑ์การประเมินพัฒนาการด้านทักษะการกระโดด จากระยะทาง 1 เมตร

ปรับแก้เป็น ระยะทาง 20-40 เซนติเมตร

2.5 การแสดงหลักฐานความเที่ยงตรงของแบบสังเกต

การแสดงหลักฐานความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาครั้งนี้ ดำเนินตามลำดับดังนี้

ผู้วิจัยนำเอาแบบสังเกตพัฒนาการด้านร่างกายที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ประเมินว่า ข้อความที่แสดงพัฒนาการที่สังเกตนั้นสอดคล้องกับจุดประสงค์ของการสังเกตหรือไม่โดยกำหนดคะแนนเป็น +1,0 และ -1 (บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์.2547:69)

เมื่อ +1	หมายถึง	แน่ใจว่าข้อสอบวัดตรงตามจุดประสงค์ข้อนั้น
0	หมายถึง	ไม่แน่ใจว่าข้อสอบวัดความตรงตามจุดประสงค์ข้อนั้นหรือไม่
-1	หมายถึง	แน่ใจว่าข้อสอบไม่ตรงตามจุดประสงค์ข้อนั้น

นำแบบสังเกตพัฒนาการด้านร่างกายที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว นำคะแนนที่ได้จากการลงความเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความแสดงพัฒนาการด้านร่างกายกับจุดประสงค์ข้อนี้ IOC มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ถือว่าใช้ได้ (บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์.2526:89) ได้ข้อความที่มีค่า IOC เท่ากับ 0.67-1.00 จำนวน 15 ข้อ

2.6 การหาค่าความเชื่อมั่นของผู้สังเกต

การหาค่าความเชื่อมั่นของเกณฑ์การให้คะแนนพัฒนาการด้านร่างกายโดยนำเกณฑ์การให้คะแนนพัฒนาการด้านร่างกายไปทดลองใช้ (try out) กับเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 1/1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 15 คน ที่โรงเรียนคริสต์ธรรมวิทยา โดยการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ที่เหมือนกับการทดลองจริงเป็นเวลา 1 สัปดาห์ โดยนำคะแนนมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของผู้สังเกต RAI คำนวณได้เท่ากับ .82

แบบแผนการทดลองและการวิธีการดำเนินการทดลอง

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง(Quasi Experimental Desing)ที่ใช้กลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียวจากที่บอร์ก และเกล (Barnett and Johnson.1996:31citing Borg and Gell.1989:692) ได้กล่าวว่า รูปแบบการทดลองกลุ่มเดียวจะมีความเหมาะสมเป็นพิเศษกับการทดลองที่ต้องการเปลี่ยนรูปแบบพัฒนาการ หรือ กระบวนการภายใน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการทดลอง โดยใช้กลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียวทำการทดลอง และเก็บข้อมูลจากสถานการณ์จริงขณะทำการทดลองเพื่อความเหมาะสมและสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการทดลองครั้งนี้

ตาราง 1 แบบแผนการทดลอง

ก่อนการทดลอง	ขณะทดลอง
TO	X,T1,X,T2X,.....,T8

เมื่อ TO	คือ การสังเกตก่อนการทดลอง
X	คือ การดำเนินกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์
T1,T2,.....,T8	คือ การสังเกตขณะทำการทดลองหลายๆ ครั้ง

การทดลองครั้งนี้ ดำเนินการในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 เป็นเวลา 8 สัปดาห์ โดยมีขั้นตอนดังนี้

- 1.สร้างความคุ้นเคยกับเด็กกลุ่มตัวอย่างเป็นระยะเวลา 1 สัปดาห์
- 2.เลือกสภาพแวดล้อมภายในสถานที่ทำการทดลองให้เหมาะสม
- 3.จัดเก็บข้อมูลพื้นฐาน (Baseline Data) ในทักษะการยืน การเดิน การวิ่งและการกระโดด โดยสังเกตพัฒนาการด้านร่างกายจากการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 15 คน เป็นระยะเวลา 1 สัปดาห์ ได้แก่ จันทร์ – พฤหัสบดี วันละ 20 นาทีโดยใช้แบบสังเกตพัฒนาการด้านร่างกาย บันทึกการสังเกตโดยผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย รวมผู้สังเกตจำนวน 2 คน
- 4.ดำเนินการทดลองโดยการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์กับกลุ่มตัวอย่างเป็นเวลา 8 สัปดาห์ๆละ 4 วัน ได้แก่ วันจันทร์ – วันพฤหัสบดี วันละ 20 นาที โดยใช้แบบสังเกตพัฒนาการด้านร่างกายบันทึกการสังเกต โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยรวมผู้สังเกตจำนวน 2 คน

ตาราง 2 วันและกิจกรรมที่ทำการทดลองและสังเกต

การจัดกิจกรรม	ระยะเวลาทำการทดลอง	วันที่ทำการทดลอง	เวลา
กิจกรรมเคลื่อนไหวตามปกติ	1 สัปดาห์ก่อนการทดลอง	จันทร์-พฤหัสบดี	9.00-9.20 น.
กิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น	8 สัปดาห์	จันทร์-พฤหัสบดี	9.00-9.20 น.

5. ผู้วิจัยดำเนินการทดลองด้วยตนเอง โดยให้กลุ่มตัวอย่างได้รับกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ แยกตามทักษะการยืน การเดิน การวิ่งและการกระโดด โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นนำ (5 นาที)

ขั้นนี้จะเป็นการอบอุ่นร่างกายเตรียมความพร้อมของกล้ามเนื้อ ข้อต่อ ระบบหายใจ ตลอดจนอวัยวะต่างๆ ให้พร้อม โดยการเคลื่อนไหวร่างกายบริหารกล้ามเนื้อมัดเล็กไปสู่กล้ามเนื้อมัดใหญ่จะเริ่มจากการเคลื่อนไหวตามจังหวะหรือสัญญาณต่างๆแล้วทำท่าทางซ้ำๆ เร็วๆ เบาๆ เพื่อการเตรียมร่างกายให้พร้อม

ขั้นดำเนินการกิจกรรม (10 นาที)

ในขั้นนี้เป็นการฝึกการเคลื่อนไหวร่างกายอย่างต่อเนื่อง จะใช้การเล่าเรื่องแล้วให้เคลื่อนไหวตามจินตนาการจากเรื่องราวที่เล่าโดยใช้ทักษะการยืน การเดิน การวิ่ง และการกระโดด

ขั้นสรุป (นาที 5 นาที)

ขั้นนี้เมื่อปฏิบัติกิจกรรมการเคลื่อนไหว อวัยวะส่วนต่างๆ กล้ามเนื้อมัดเล็กมัดใหญ่ ตลอดจนระบบต่างๆ ได้ทำงานเราก็จะผ่อนคลายกล้ามเนื้อรวมถึงระบบต่างๆ ให้ปรับตัวคืนสู่สภาวะปกติ จะเป็นการเคลื่อนไหวร่างกายที่ยืดและผ่อนคลายกล้ามเนื้อทั้งหมดโดยเฉพาะความอ่อนตัว

โดยใช้ทำนั่งหรือนอนบนบาทบาทของครุกระตุ้นให้เด็กเคลื่อนไหวร่างกายและให้ความช่วยเหลือเมื่อเด็กต้องการ เพื่อเพิ่มพัฒนาการด้านร่างกาย

6. ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างจำนวนหนึ่งกลุ่มโดยใช้การจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์เป็นเวลา 1 สัปดาห์ เพื่อเก็บข้อมูลพื้นฐานแล้วจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายด้านทักษะการยืน การเดิน การวิ่งและการกระโดดเป็นเวลา 8 สัปดาห์ๆละ 4 วัน คือ วันจันทร์ – วันพฤหัสบดี ในช่วงเวลา 9.00- 9.20 น. ซึ่งในแต่ละครั้งที่จัดกิจกรรมผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยรวม 2 คน ทำการสังเกตและบันทึกแบบสังเกตพัฒนาการด้านร่างกายในกิจกรรมเคลื่อนไหว

7. เมื่อสิ้นสุดการทดลองแล้ว ผู้วิจัยนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสังเกตพัฒนาการด้านร่างกาย ซึ่งมีหลักการดำเนินการดังนี้

1. การเก็บข้อมูลจากการบันทึกแบบสังเกตพัฒนาการด้านร่างกายที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยใช้ผู้สังเกตจำนวน 2 คน คือ ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยมีหลักในการเลือกผู้ช่วยวิจัย คือ เป็นครูที่มีคุณวุฒิปริญญาตรีครุศาสตร์บัณฑิตวิชาเอกการศึกษาปฐมวัย และมีประสบการณ์ในการสอนเด็กปฐมวัยมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี

2. เก็บข้อมูลพื้นฐานทักษะจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 15 คน โดยแบบสังเกตพัฒนาการด้านร่างกายจากการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์เป็นเวลา 1 สัปดาห์

3. ทำการบันทึกแบบสังเกตพัฒนาการด้านร่างกายจากการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์เป็นเวลา 9 สัปดาห์ การจัดกิจกรรมจะให้เด็กทำพร้อมๆกัน จะหมุนเวียนลำดับก่อนหลังจนสิ้นสุดการทดลอง

4. ในการสังเกตและบันทึกแบบสังเกตพัฒนาการด้านร่างกาย โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยรวมผู้สังเกตจำนวน 2 คน สังเกตเด็กเป็นรายบุคคลพร้อมกันในช่วงเวลาเดียวกัน

5. เมื่อสิ้นสุดในแต่ละสัปดาห์นำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติเปรียบเทียบกับข้อมูลพื้นฐานตามรายทักษะ เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย หลังจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์เป็นช่วงระยะเวลา 9 สัปดาห์

6. การฝึกผู้ช่วยผู้วิจัย

ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยฝึกการสังเกตและบันทึกพัฒนาการการสังเกตดังนี้

6.1 ให้ศึกษาและทำความเข้าใจจุดมุ่งหมายของการสังเกต

6.2 ให้ศึกษานิยามศัพท์เฉพาะพัฒนาการด้านร่างกาย และแบบสังเกตพัฒนาการด้านร่างกายให้ตรงกัน เพื่อสามารถบันทึกแบบสังเกตพัฒนาการด้านร่างกายให้เข้าใจตรงกัน

6.3 ฝึกการสังเกตและบันทึกแบบสังเกตพัฒนาการด้านร่างกายที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

6.4 ฝึกการสังเกตจริงในช่วงที่ผู้วิจัยทดลองใช้ โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยรวมผู้สังเกตจำนวน 2 คน สังเกตและบันทึกแบบสังเกตพัฒนาการด้านร่างกายจากการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์กับเด็กนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 15 คนและหาหลักฐานความเชื่อมั่นของผู้สังเกตโดยใช้ดัชนีความสอดคล้องของผู้สังเกต RAI (Burry Stock, 1996 : 56)

7. การบันทึกแบบสังเกตพัฒนาการด้านร่างกาย และช่องระดับพัฒนาการด้านร่างกาย ถ้าในช่วงเวลาที่ทำการสังเกตเกิดพัฒนาการด้านร่างกาย และช่องระดับพัฒนาการด้านร่างกายตรงกับพฤติกรรมด้านร่างกายข้อใดให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องนั้น

8. การบันทึกคะแนนการให้คะแนนของแบบสังเกตเป็น 0, 1, 2

9. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. หาสถิติพื้นฐานของพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย ก่อนการทดลองและขณะทำการทดลอง โดยนำข้อมูลไปหาคะแนนเฉลี่ย (Mean) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์

2. วิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพัฒนาการด้านร่างกาย โดยใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำ (One- Way Repeated – measures ANOVA) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบรายทักษะในแต่ละช่วงสัปดาห์ โดยใช้ LSD แบบวัดซ้ำ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์เครื่องมือ

1.1 การแสดงหลักฐานความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสังเกตพัฒนาการด้านร่างกายโดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างลักษณะพัฒนาการกับจุดประสงค์ (บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. 2533 : 89) โดยใช้สูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างลักษณะพัฒนาการกับจุดประสงค์
$\sum R$	แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเนื้อหาทั้งหมด
N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.2 การหาความเชื่อมั่นของผู้สังเกต 2 คน ที่สังเกตเด็กอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนคริสต์ธรรมวิทยา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 15 คน โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องของผู้สังเกต RAI (Burry Stock .1996 : 256)

$$RAI = 1 - \frac{\sum \sum^K_N |R1kn - R2kn|}{KN(I-1)}$$

เมื่อ R1kn, R2kn	คือ	ผลการสังเกตของผู้สังเกตคนที่ 1 และคนที่ 2 ตามลำดับ
N	คือ	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
K	คือ	จำนวนพัฒนาการ
I	คือ	จำนวนช่วงคะแนน (0 , 1 , 2)

2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for windows ทำการวิเคราะห์

2.1 หาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน

2.2 หาค่าขอบเขตล่างและขอบเขตบนของค่าเฉลี่ยประชากร

2.3 เปรียบเทียบคะแนนความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยก่อนและระหว่างการทดลองโดยใช้
การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำ (One-Way Repeated – measures ANOVA)

2.4 คำนวณขนาดส่งผลโดยใช้ Partial η^2 คำนวณ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการทดลอง และการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูลให้เข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
M	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
SEM	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานเฉลี่ย
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ
MS	แทน	กำลังสองค่าเฉลี่ยของคะแนน
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการทดลอง
Partial η^2	แทน	ขนาดส่งผล
*	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นสองตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การนำเสนอผลการวิเคราะห์คะแนนพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยโดยรวม

ตอนที่ 2 การนำเสนอผลการวิเคราะห์คะแนนพัฒนาการด้านร่างกายตามทักษะของเด็กปฐมวัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การนำเสนอผลการวิเคราะห์คะแนนพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยโดยรวม

1.1 ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนพัฒนาการด้านร่างกายรวมทั้งฉบับของเด็กปฐมวัย

การวิเคราะห์ตอนนี้ผู้วิจัยได้นำคะแนนโดยรวมที่ได้จากผลการสังเกตก่อนและระหว่างจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ทั้ง 8 ครั้ง มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความคลาดเคลื่อนของค่าเฉลี่ย ค่าขอบเขตล่างและขอบเขตบนของค่าเฉลี่ยประชากร ดังแสดงผลในตาราง 3

ตาราง 3 ค่าสถิติพื้นฐานของพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย

สัปดาห์ที่	M	S	SEM	ช่วงความเชื่อมั่น 95%	
				ขอบเขตล่าง	ขอบเขตบน
ก่อนทดลอง	.42	.10	.025	.363	.472
1	.40	.12	.029	.342	.467
2	.48	.09	.023	.432	.530
3	.56	.07	.017	.519	.594
4	1.39	.08	.021	1.342	1.432
5	1.62	.06	.015	1.591	1.655
6	1.77	.04	.010	1.743	1.788
7	1.92	.04	.009	1.905	1.943
8	1.97	.02	.006	1.958	1.984

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 3 พบว่า พัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยสัปดาห์ก่อนการทดลองมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ .42 ค่าเฉลี่ยประชากรในช่วงความเชื่อมั่น 95% มีค่าอยู่ระหว่าง .363 - .472 ในช่วงการทดลองสัปดาห์ที่ 1-8 ค่าเฉลี่ยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามลำดับตั้งแต่ .40 ถึง 1.97 และในช่วงความเชื่อมั่น 95% ค่าเฉลี่ยประชากรในสัปดาห์ที่ 1 มีค่าอยู่ระหว่าง .342-467 และในสัปดาห์ที่ 8 มีค่าอยู่ระหว่าง 1.958 - 1.984

1.2 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนจากการสังเกตพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย

การวิเคราะห์ตอนนี้ผู้วิจัยนำคะแนนโดยรวมทั้งฉบับ จากการสังเกตพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยก่อนจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ และระหว่างการจัดกิจกรรมตลอดช่วง 8 สัปดาห์ มาเปรียบเทียบกันโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำและใช้ Partial η^2 คำนวณขนาดการส่งผลของการทดลอง ดังแสดงผลในตาราง 4

ตาราง 4 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนค่าเฉลี่ยพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.	Partial η^2
ระหว่างสัปดาห์	61.119	8	7.640	1871.681	.000	.992
ความคลาดเคลื่อน	.490	120	.004			

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 4 พบว่า พัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยสัปดาห์ก่อนการทดลองและตลอดช่วงการทดลองสัปดาห์ที่ 1-8 มีค่าเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .05$ ($F = 1871.681$) แสดงว่าค่าเฉลี่ยพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยอย่างน้อยหนึ่งช่วงสัปดาห์มีค่าแตกต่างกันอย่างชัดเจน และการทดลองครั้งนี้ส่งผลต่อพัฒนาการด้านร่างกายร้อยละ 99.2 (Partial $\eta^2 = .992$)

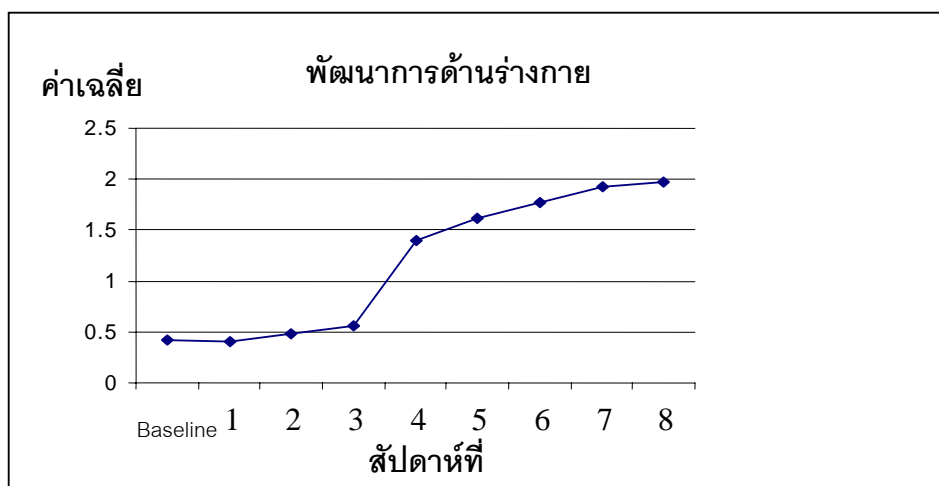
1.3 การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย

การวิเคราะห์ในตอนนี้ผู้วิจัยได้นำคะแนนเฉลี่ยพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยโดยรวมก่อนการจัดกิจกรรมและระหว่างการจัดกิจกรรมในแต่ละสัปดาห์มาวิเคราะห์เปรียบเทียบเพื่อดูการเปลี่ยนแปลงในแต่ละช่วงสัปดาห์โดยใช้ LSD แบบวัดซ้ำ ดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 5 การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย

สัปดาห์ที่	สัปดาห์ที่	ผลต่างเฉลี่ย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน	Sig.(a)
ก่อนทดลอง	1	.013	.026	.621
1	2	-.077*	.014	.000
2	3	-.076*	.012	.000
3	4	-.830*	.020	.000
4	5	-.236*	.016	.000
5	6	-.143*	.013	.000
6	7	-.158*	.009	.000
7	8	-.047*	.011	.001

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 3 พบว่า พัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .05$ ในช่วงสัปดาห์ที่ 2,3, 4,5,6,7, และ 8 และมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นเล็กน้อยในช่วงสัปดาห์ที่ 1 และเพื่อให้เห็นการเปลี่ยนแปลงชัดเจนจึงนำเสนอเป็นเส้นภาพ ดังแสดงในภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 เส้นภาพการเปลี่ยนแปลงพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์คะแนนแบบสังเกตพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยแยกรายทักษะ

2.1 การวิเคราะห์คะแนนพัฒนาการด้านทักษะการยืน

2.1.1 ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนพัฒนาการด้านทักษะการยืน

การวิเคราะห์ตอนนี้ผู้วิจัยได้นำคะแนนพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยด้านทักษะการยืน ก่อนการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์และระหว่างการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์แต่สัปดาห์ ทั้ง 8 สัปดาห์ มาหาคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความคลาดเคลื่อนของค่าเฉลี่ย ค่าขอบเขตล่างและขอบเขตบนของค่าเฉลี่ยประชากร ดังแสดงผลในตาราง 6

ตาราง 6 การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยพัฒนาการด้านทักษะการเขียน

สัปดาห์ที่	M	S	SEM	ช่วงความเชื่อมั่น 95%	
				ขอบเขตล่าง	ขอบเขตบน
ก่อนทดลอง	.58	.22	.055	.466	.700
1	.47	.24	.059	.342	.595
2	.54	.18	.044	.447	.636
3	.63	.13	.032	.556	.694
4	1.50	.15	.037	1.421	1.579
5	1.69	.13	.034	1.616	1.759
6	1.84	.11	.028	1.783	1.904
7	1.97	.07	.017	1.933	2.005
8	2.00	.00	.000	2.000	2.000

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 6 พบว่าพัฒนาการด้านทักษะการเขียนก่อนการทดลองมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ .58 ค่าเฉลี่ยประชากรในช่วงความเชื่อมั่น 95 % มีค่าอยู่ระหว่าง .466-.700 ในช่วงการทดลองสัปดาห์ที่ 1-8 ค่าเฉลี่ยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามลำดับตั้งแต่ .47-2.00 และในช่วงความเชื่อมั่น 95% ค่าเฉลี่ยประชากรในสัปดาห์ที่ 1 มีค่าอยู่ระหว่าง .342-.595 และสัปดาห์ที่ 8 มีค่าอยู่ระหว่าง 2.000-2.000

2.1.2 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพัฒนาการด้านทักษะการเขียน

การวิเคราะห์ตอนนี้ผู้วิจัยได้นำคะแนนพัฒนาการด้านทักษะการเขียนก่อนการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์และระหว่างการจัดกิจกรรมตลอดช่วงสัปดาห์ มาเปรียบเทียบกัน โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำและใช้ Partial η^2 คำนวณขนาดส่งผลของการทดลอง ดังแสดงผลในตาราง 7

ตาราง 7 การวิเคราะห์ความแปรปรวนค่าเฉลี่ยพัฒนาการด้านทักษะการเขียน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.	Partial η^2
ระหว่างสัปดาห์	58.122	8	7.265	459.582	.000	.968
ความคลาดเคลื่อน	1.897	120	.016			

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 7 พบว่า พัฒนาการด้านทักษะการเขียนสัปดาห์ก่อนการทดลอง และตลอดช่วงการทดลองสัปดาห์ที่ 1-8 มีค่าเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .05$ ($F = 459.582$) แสดงว่าค่าเฉลี่ยพัฒนาการด้านทักษะการเขียนอย่างน้อยหนึ่งช่วงสัปดาห์มีค่าแตกต่างกันอย่างชัดเจน และการทดลองครั้งนี้ส่งผลต่อพัฒนาการด้านทักษะการเขียนร้อยละ 96.8 (Partial $\eta^2 = .968$)

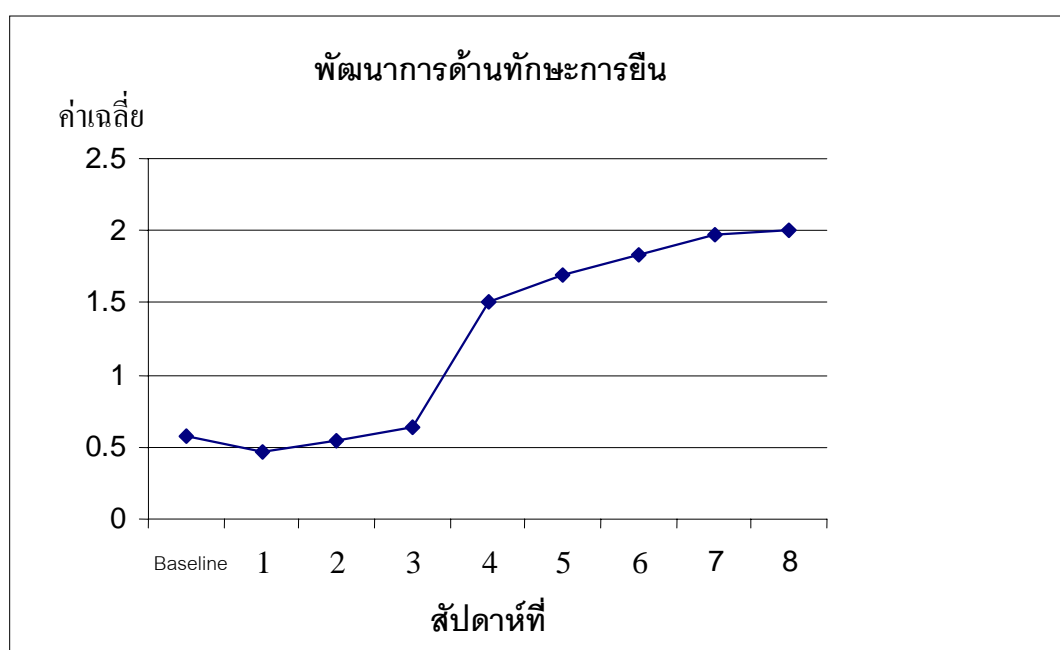
2.1.3 การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของคะแนนพัฒนาการด้านทักษะการเขียน

การวิเคราะห์ตอนนี้ผู้วิจัยได้นำคะแนนพัฒนาการด้านทักษะการเขียน ก่อนการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์และระหว่างการจัดกิจกรรมมาวิเคราะห์เปรียบเทียบเพื่อดูการเปลี่ยนแปลงในแต่ละช่วงสัปดาห์ โดยใช้ แบบ LSD แบบวัดซ้ำ ดังแสดงผลในตาราง 8

ตาราง 8 การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงพัฒนาการด้านทักษะการเขียน

สัปดาห์ที่	สัปดาห์ที่	ผลต่างเฉลี่ย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน	Sig.(a)
ก่อนทดลอง	1	.115*	.042	.016
1	2	-.073*	.030	.029
2	3	-.083*	.026	.006
3	4	-.875*	.036	.000
4	5	-.188*	.037	.000
5	6	-.156*	.036	.001
6	7	-.125*	.024	.000
7	8	-.031	.017	.083

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 8 พบว่าพัฒนาการด้านทักษะการยืนโดยรวมเกือบทุกสัปดาห์มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .05$ แสดงว่าในช่วงสัปดาห์ที่ 1,2,3,4,5,6 และ 7 มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน ส่วนในช่วงสัปดาห์ที่ 8 มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นเล็กน้อย และเพื่อให้เห็นการเปลี่ยนแปลงชัดเจน จึงนำเสนอเป็นเส้นภาพ ดังแสดงในภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 เส้นภาพการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงพัฒนาการด้านทักษะการยืน

2.2 การวิเคราะห์คะแนนพัฒนาการด้านทักษะการเดิน

2.2.1 ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนพัฒนาการด้านทักษะการเดิน

การวิเคราะห์ตอนนี้ผู้วิจัยได้นำคะแนนพัฒนาการด้านทักษะการเดินก่อนการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์และระหว่างการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์แต่สัปดาห์ทั้ง 8 สัปดาห์ มาหาคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความคลาดเคลื่อนของค่าเฉลี่ย ค่าขอบเขตล่างและขอบเขตบนของค่าเฉลี่ยประชากร ดังแสดงผลในตาราง 9

ตาราง 9 ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนค่าเฉลี่ยพัฒนาการด้านทักษะการเดิน

สัปดาห์ที่	M	S	SEM	ช่วงความเชื่อมั่น 95%	
				ขอบเขตล่าง	ขอบเขตบน
ก่อนทดลอง	.36	.14	.034	.287	.432
1	.37	.15	.037	.288	.446
2	.45	.14	.034	.372	.518
3	.52	.13	.033	.454	.593
4	1.41	.15	.039	1.324	1.489
5	1.68	.10	.025	1.625	1.734
6	1.80	.10	.025	1.750	1.859
7	1.94	.10	.026	1.883	1.992
8	1.94	.08	.020	1.895	1.980

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 9 พบว่าพัฒนาการด้านทักษะการเดินก่อนการทดลองมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ .36 ค่าเฉลี่ยประชากรในช่วงความเชื่อมั่น 95 % มีค่าอยู่ระหว่าง .287-.432 ในระหว่างการทดลองสัปดาห์ที่ 1-8 ค่าเฉลี่ยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามลำดับตั้งแต่ .37-1.94 และในช่วงความเชื่อมั่น 95% ค่าเฉลี่ยประชากรในสัปดาห์ที่ 1 มีค่าอยู่ระหว่าง .288-.446 และสัปดาห์ที่ 8 มีค่าอยู่ระหว่าง 1.895-1.980

2.2.2 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพัฒนาการด้านทักษะการเดิน

การวิเคราะห์ตอนนี้ผู้วิจัยได้นำคะแนนพัฒนาการด้านทักษะการเดินก่อนการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์และระหว่างการจัดกิจกรรมตลอดช่วง 8 สัปดาห์ มาเปรียบเทียบกันโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำ และใช้ Partial η^2 คำนวณขนาดส่งผลของการทดลอง ดังแสดงผลในตาราง 10

ตาราง 10 การวิเคราะห์ความแปรปรวนค่าเฉลี่ยพัฒนาการด้านทักษะการเดิน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.	Partial η^2
ระหว่างสัปดาห์	66.253	8	8.282	673.447	.000	.978
ความคลาดเคลื่อน	1.476	120	.012			

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 10 พบว่าพัฒนาการด้านทักษะการเดินก่อนการทดลองและตลอดช่วงการทดลองสัปดาห์ที่ 1-8 มีค่าเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .05$ ($F=673.447$) แสดงว่าค่าเฉลี่ยพัฒนาการด้านทักษะการเดินอย่างน้อยหนึ่งช่วงสัปดาห์มีค่าแตกต่างกันอย่างชัดเจน และการทดลองครั้งนี้ส่งผลต่อพัฒนาการด้านทักษะการเดินร้อยละ 97.8 (Partial $\eta^2 = .978$)

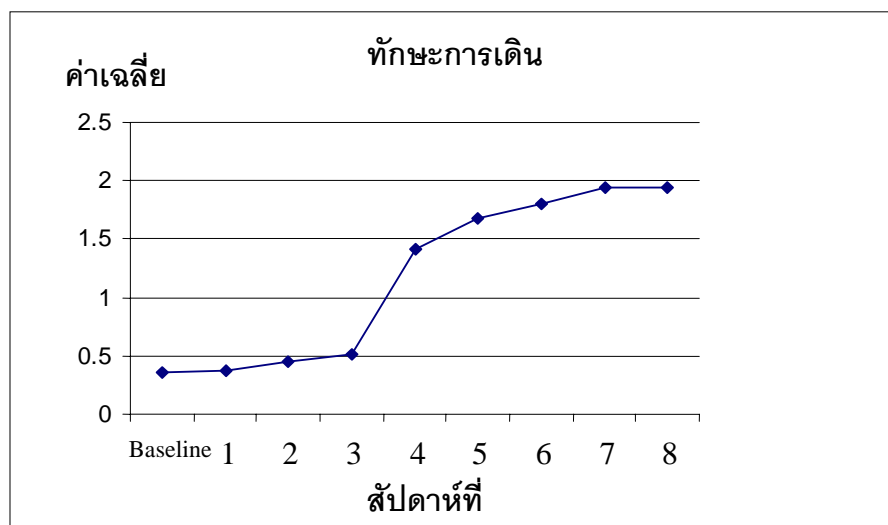
2.2.3 การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงพัฒนาการด้านทักษะการเดิน

การวิเคราะห์ตอนนี้ผู้วิจัยได้นำคะแนนพัฒนาการด้านทักษะการเดินก่อนการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์และระหว่างการจัดกิจกรรมตลอดช่วงสัปดาห์มาวิเคราะห์เปรียบเทียบเพื่อดูการเปลี่ยนแปลงในแต่ละช่วงสัปดาห์ โดยใช้ แบบ LSD แบบวัดซ้ำ ดังแสดงผลในตาราง 11

ตาราง 11 การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงพัฒนาการด้านทักษะการเดิน

สัปดาห์ที่	สัปดาห์ที่	ผลต่างเฉลี่ย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน	Sig.(a)
ก่อนทดลอง	1	-.008	.046	.868
1	2	-.078*	.022	.003
2	3	-.078*	.019	.001
3	4	-.883*	.040	.000
4	5	-.273*	.026	.000
5	6	-.125*	.023	.000
6	7	-.133*	.033	.001
7	8	.000	.036	1.000

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 11 พบว่าพัฒนาการด้านทักษะการเดินโดยรวมเกือบทุกช่วง สัปดาห์มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .05$ แสดงว่าในช่วงสัปดาห์ที่ 1,2,3,4,5,6, และ 7 มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจนยกเว้นในช่วงสัปดาห์ที่ 8 มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นเล็กน้อย และเพื่อให้เห็นการเปลี่ยนแปลงชัดเจน จึงนำเสนอเป็นเส้นภาพ ดังแสดงในภาพประกอบ 3

ภาพประกอบ 3 เส้นภาพการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงพัฒนาการด้านทักษะการเดิน

2.3 การวิเคราะห์คะแนนพัฒนาการด้านทักษะการวิ่ง

2.3.1 ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนพัฒนาการด้านทักษะการวิ่ง

การวิเคราะห์ตอนนี้ผู้วิจัยได้นำคะแนนพัฒนาการด้านทักษะการวิ่งก่อนการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์และระหว่างการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์แต่สัปดาห์ ทั้ง 8 สัปดาห์ มาหาคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความคลาดเคลื่อนของค่าเฉลี่ย ค่าขอบเขตล่างและขอบเขตบนของค่าเฉลี่ยประชากร ดังแสดงผลในตาราง 12

ตาราง 12 ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนค่าเฉลี่ยพัฒนาการด้านทักษะการวิ่ง

สัปดาห์ที่	M	S	SEM	ช่วงความเชื่อมั่น 95%	
				ขอบเขตล่าง	ขอบเขตบน
ก่อนทดลอง	.47	.18	.045	.373	.565
1	.41	.19	.046	.307	.505
2	.47	.15	.039	.386	.551
3	.52	.14	.034	.443	.588
4	1.38	.15	.038	1.294	1.456
5	1.59	.12	.029	1.532	1.656
6	1.75	.08	.020	1.708	1.792
7	1.91	.09	.022	1.867	1.961
8	1.95	.08	.019	1.912	1.994

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 12 พบว่าพัฒนาการด้านทักษะการวิ่งก่อนการทดลองมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ.47 ค่าเฉลี่ยประชากรที่ช่วงความเชื่อมั่น 95 % มีค่าอยู่ระหว่าง.373-.565ในช่วงการทดลองสัปดาห์ที่ 1-8 ค่าเฉลี่ยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามลำดับตั้งแต่ .41-1.95 และที่ช่วงความเชื่อมั่น 95 % ค่าเฉลี่ยประชากรในสัปดาห์ที่ 1 มีค่าอยู่ระหว่าง.307-.505 และสัปดาห์ที่ 8 มีค่าอยู่ระหว่าง 1.912-1.994

2.3.1 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพัฒนาการด้านทักษะการวิ่ง

การวิเคราะห์ตอนนี้ผู้วิจัยได้นำคะแนนพัฒนาการด้านทักษะการวิ่งก่อนการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์และระหว่างการจัดกิจกรรมตลอดช่วง 8 สัปดาห์ มาเปรียบเทียบกันโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน แบบวัดซ้ำ และใช้ Partial η^2 คำนวณขนาดส่งผลของการทดลอง ดังแสดงผลในตาราง 13

ตาราง 13 การวิเคราะห์ความแปรปรวนค่าเฉลี่ยพัฒนาการด้านทักษะการวิ่ง

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.	Partial η^2
ระหว่างสัปดาห์	59.506	8	7.438	669.008	.000	.978
ความคลาดเคลื่อน	1.334	120	.011			

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 13 พบว่า พัฒนาการด้านทักษะการวิ่งก่อนการทดลองและตลอดช่วงการทดลองสัปดาห์ที่ 1-8 มีค่าเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .05$ ($F = 669.008$) แสดงว่าค่าเฉลี่ยพัฒนาการด้านทักษะการวิ่งอย่างน้อยหนึ่งช่วงสัปดาห์มีค่าแตกต่างกันอย่างชัดเจน และการทดลองครั้งนี้ส่งผลต่อพัฒนาการด้านทักษะการวิ่งร้อยละ 97.8 (Partial $\eta^2 = .978$)

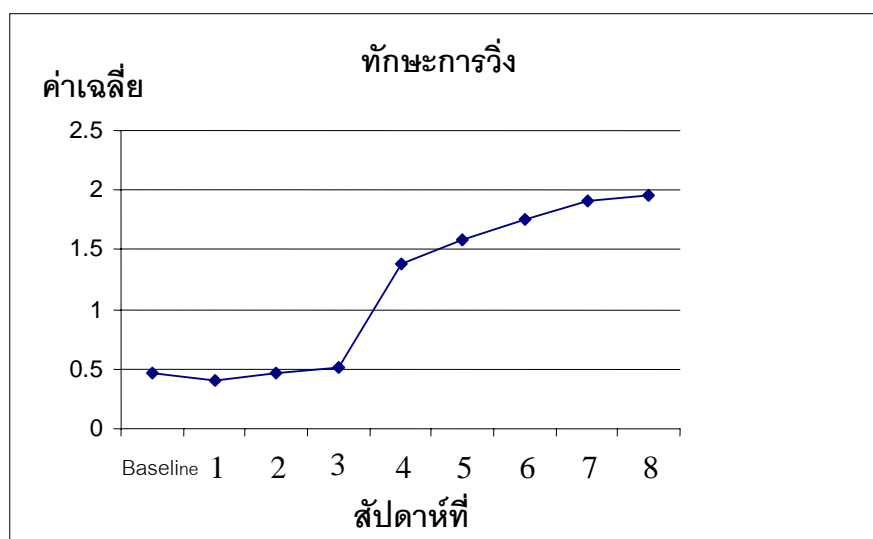
2.3.3 การวิเคราะห์ความการเปลี่ยนแปลงพัฒนาการด้านทักษะการวิ่ง

การวิเคราะห์ตอนนี้ผู้วิจัยได้นำคะแนนพัฒนาการด้านทักษะการวิ่งก่อนการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์และระหว่างการจัดกิจกรรมในแต่ละช่วงสัปดาห์มาวิเคราะห์เปรียบเทียบ เพื่อดูการเปลี่ยนแปลงในแต่ละช่วงสัปดาห์ โดยใช้ LSD แบบวัดซ้ำ ดังแสดงผลในตาราง 14

ตาราง 14 การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงพัฒนาการด้านทักษะการวิ่ง

สัปดาห์ที่	สัปดาห์ที่	ผลต่างเฉลี่ย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน	Sig.(a)
ก่อนทดลอง	1	.063	.038	.119
1	2	-.063*	.026	.027
2	3	-.047	.022	.054
3	4	-.859*	.022	.000
4	5	-.219*	.027	.000
5	6	-.156*	.024	.000
6	7	-.164*	.022	.000
7	8	-.039	.027	.173

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 14 พบว่าพัฒนาการด้านทักษะการวิ่งโดยรวมเกือบทุกช่วง สัปดาห์มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .05$ แสดงว่าในช่วงสัปดาห์ที่ 1,2,3,4,5,6 และ 7 มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจนส่วนในช่วงสัปดาห์ที่ 8 มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นเล็กน้อย และเพื่อให้เห็นการเปลี่ยนแปลงชัดเจน จึงนำเสนอเป็นเส้นภาพ ดังแสดงใน ภาพประกอบ 4

ภาพประกอบ 4 เส้นภาพการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงพัฒนาการด้านทักษะการวิ่ง

2.4 การวิเคราะห์คะแนนพัฒนาการด้านทักษะการกระโดด

2.4.1 ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนพัฒนาการด้านทักษะการกระโดด

การวิเคราะห์ตอนนี้ผู้วิจัยได้นำคะแนนพัฒนาการด้านทักษะการกระโดดก่อนการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์และระหว่างการจัดกิจกรรมตลอดช่วง 8 สัปดาห์ มาเปรียบเทียบกันโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน แบบ วัดซ้ำ และใช้ หาค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบน ค่าความคลาดเคลื่อนของค่าเฉลี่ย ค่าขอบเขตกลางและขอบเขตบนของค่าเฉลี่ยประชากร ดังแสดงผลในตาราง 15

ตาราง 15 ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนค่าเฉลี่ยพัฒนาการด้านทักษะการกระโดด

สัปดาห์ที่	M	S	SEM	ช่วงความเชื่อมั่น 95%	
				ขอบเขตล่าง	ขอบเขตบน
ก่อนทดลอง	.26	.15	.039	.175	.340
1	.38	.15	.038	.294	.456
2	.47	.12	.029	.407	.531
3	.56	.11	.028	.503	.622
4	1.27	.20	.050	1.160	1.371
5	1.53	.14	.035	1.456	1.606
6	1.66	.09	.022	1.617	1.711
7	1.88	.08	.020	1.833	1.917
8	1.99	.03	.008	1.976	2.009

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 15 พบว่าพัฒนาการด้านทักษะการกระโดดก่อนการทดลองมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ .26 ค่าเฉลี่ยประชากรในช่วงความเชื่อมั่น 95 % มีค่าอยู่ระหว่าง .175-.340 ในระหว่างการทดลองสัปดาห์ที่ 1-8 ค่าเฉลี่ยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามลำดับตั้งแต่ .38-1.99 และในช่วงความเชื่อมั่น 95 % ค่าเฉลี่ยประชากรในสัปดาห์ที่ 1 มีค่าอยู่ระหว่าง .294-.456 และสัปดาห์ที่ 8 มีค่าอยู่ระหว่าง 1.976-2.009

2.4.2 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพัฒนาการด้านทักษะการกระโดด

การวิเคราะห์ตอนนี้ผู้วิจัยได้นำคะแนนพัฒนาการด้านทักษะการกระโดดก่อนการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์และระหว่างการจัดกิจกรรมตลอดช่วง 8 สัปดาห์ มาเปรียบเทียบกันโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน แบบวัดซ้ำ และใช้ Partial η^2 คำนวณขนาดการส่งผลของการทดลอง ดังแสดงผลในตาราง 16

ตาราง 16 การวิเคราะห์ความแปรปรวนค่าเฉลี่ยพัฒนาการด้านทักษะการกระโดด

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.	Partial η^2
ระหว่างสัปดาห์	61.593	8	7.699	588.267	.000	.975
ความคลาดเคลื่อน	1.571	120	.013			

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 16 พบว่าพัฒนาการด้านทักษะการกระโดดก่อนการทดลองและตลอดช่วงการทดลองสัปดาห์ที่ 1-8 มีค่าเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .05$ ($F = 588.267$) แสดงว่าค่าเฉลี่ยพัฒนาการด้านทักษะการกระโดดอย่างน้อยหนึ่งช่วงสัปดาห์มีค่าแตกต่างกันอย่างชัดเจน และการทดลองครั้งนี้ส่งผลต่อพัฒนาการด้านทักษะการกระโดดร้อยละ 97.5 (Partial $\eta^2 = .975$)

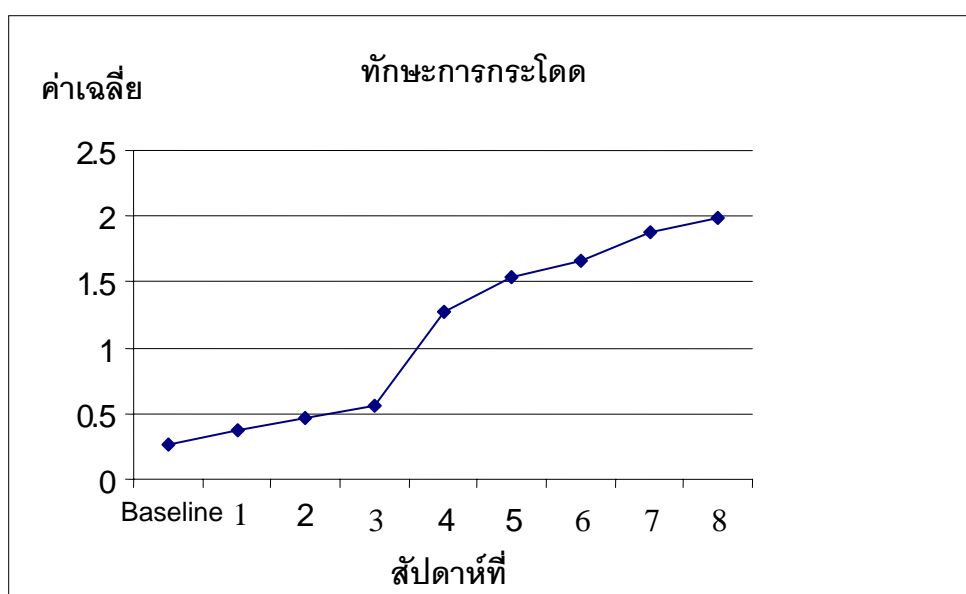
2.4.3 การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงพัฒนาการด้านทักษะการกระโดด

การวิเคราะห์ที่ตอนนี้ผู้วิจัยได้นำคะแนนพัฒนาการด้านทักษะการกระโดดก่อนการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์และระหว่างการจัดกิจกรรมในแต่ละช่วงสัปดาห์มาวิเคราะห์เปรียบเทียบเพื่อดูการเปลี่ยนแปลงในแต่ละช่วงสัปดาห์ โดยใช้ แบบ LSD แบบวัดซ้ำ ดังแสดงผลในตาราง 17

ตาราง 17 การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงพัฒนาการด้านทักษะการกระโดด

สัปดาห์ที่	สัปดาห์ที่	ผลต่างเฉลี่ย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน	Sig.(a)
ก่อนทดลอง	1	-.117*	.039	.008
1	2	-.094*	.031	.009
2	3	-.094*	.024	.002
3	4	-.703*	.036	.000
4	5	-.266*	.034	.000
5	6	-.133*	.027	.000
6	7	-.211*	.025	.000
7	8	-.117*	.021	.000

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 17 พบว่าพัฒนาการด้านทักษะการกระโดดเกือบทุกสัปดาห์มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .05$ แสดงว่าในช่วงสัปดาห์ที่ 1,2,3,4,5,6,7 และ 8 เพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน และเพื่อให้เห็นการเปลี่ยนแปลงชัดเจน จึงนำเสนอเป็นเส้นภาพ ดังแสดงในภาพประกอบ 5

ภาพประกอบ 5 เส้นภาพ การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงพัฒนาการด้านทักษะการกระโดด

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ที่มีผลต่อส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย และเพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงที่เพิ่มขึ้นของพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์

ขอบเขตการวิจัยครั้งนี้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชาย - หญิงอายุระหว่าง 3 - 4 ปี ศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนคริสต์ธรรมวิทยา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำนวน 30 คน ได้มาโดยวิธีจับสลากมา 1 ห้องเรียน จากจำนวน 2 ห้องเรียน ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ตัวแปรจัดกระทำ ได้แก่ กิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ ตัวแปรตาม ได้แก่ พัฒนาการด้านร่างกาย

การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้ แผนการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์และแบบสังเกตพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น 15 ข้อ ที่มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .67-1.00

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi Experimental Design) ซึ่งทำการศึกษากับกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับปฐมวัย โดยสร้างความคุ้นเคยกับเด็กเป็นระยะเวลา 1 สัปดาห์ ดำเนินการสังเกตพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยกับกลุ่มตัวอย่างก่อนการทดลอง โดยนำแบบสังเกตพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยก่อนได้รับการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ เมื่อสิ้นสุดการทดลองผู้วิจัยได้นำแบบสังเกตพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย มาทดลองหลังการจัดกิจกรรมและนำข้อมูลที่ได้รับจากการสังเกตมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้พัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยสัปดาห์ก่อนการทดลองและตลอดช่วงการทดลองสัปดาห์ที่ 1-8 มีค่าเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .05$ ($F = 1871.681$) แสดงว่าค่าเฉลี่ยพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยอย่างน้อยหนึ่งช่วงสัปดาห์มีค่าแตกต่างกันอย่างชัดเจน และการทดลองครั้งนี้ส่งผลต่อพัฒนาการด้านร่างกายร้อยละ 99.2 (Partial $\eta^2 = .992$) โดยพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .05$ ในช่วงสัปดาห์ที่ 2,3, 4,5,6,7, และ 8 และมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นเล็กน้อยในช่วงสัปดาห์ที่ 1

พัฒนาการด้านทักษะการยืนสัปดาห์ก่อนการทดลองและตลอดช่วงการทดลองสัปดาห์ที่ 1-8 มีค่าเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .05$ ($F=459.582$) แสดงว่าค่าเฉลี่ยพัฒนาการด้านทักษะการยืนอย่างน้อยหนึ่งช่วงสัปดาห์มีค่าแตกต่างกันอย่างชัดเจน และการทดลองครั้งนี้ส่งผลต่อพัฒนาการด้านทักษะการยืนร้อยละ 96.8 (Partial $\eta^2 = .968$) โดย ทักษะการยืนโดยรวมเกือบทุกสัปดาห์มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .05$ แสดงว่าในช่วงสัปดาห์ที่ 1,2,3,4,5,6 และ 7มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน ส่วนในช่วงสัปดาห์ที่ 8 มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นเล็กน้อย

พัฒนาการด้านทักษะการเดินก่อนการทดลองและตลอดช่วงการทดลองสัปดาห์ที่ 1-8 มีค่าเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .05$ ($F=673.447$) แสดงว่าค่าเฉลี่ยพัฒนาการด้านทักษะการเดินอย่างน้อยหนึ่งช่วงสัปดาห์มีค่าแตกต่างกันอย่างชัดเจน และการทดลองครั้งนี้ส่งผลต่อพัฒนาการด้านทักษะการเดินร้อยละ 97.8 (Partial $\eta^2 = .978$) โดยทักษะการเดินโดยรวมเกือบทุกช่วงสัปดาห์ มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .05$ แสดงว่าในช่วงสัปดาห์ที่ 1,2,3,4,5,6, และ 7 มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจนยกเว้นในช่วงสัปดาห์ที่ 8 มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นเล็กน้อย

พัฒนาการด้านทักษะการวิ่งก่อนการทดลองและตลอดช่วงการทดลองสัปดาห์ที่ 1-8 มีค่าเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .05$ ($F=669.008$) แสดงว่าค่าเฉลี่ยพัฒนาการด้านทักษะการวิ่งอย่างน้อยหนึ่งช่วงสัปดาห์มีค่าแตกต่างกันอย่างชัดเจน และการทดลองครั้งนี้ส่งผลต่อพัฒนาการด้านทักษะการวิ่งร้อยละ 97.8 (Partial $\eta^2 = .978$) โดยทักษะการวิ่งโดยรวมเกือบทุกช่วงสัปดาห์ มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .05$ แสดงว่าในช่วงสัปดาห์ที่ 1,2,3,4,5,6 และ 7 มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจนส่วนในช่วงสัปดาห์ที่ 8 มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นเล็กน้อย

พัฒนาการด้านทักษะการกระโดดก่อนการทดลองและตลอดช่วงการทดลองสัปดาห์ที่ 1-8 มีค่าเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .05$ ($F=588.267$) แสดงว่าค่าเฉลี่ยพัฒนาการด้านทักษะการกระโดดอย่างน้อยหนึ่งช่วงสัปดาห์มีค่าแตกต่างกันอย่างชัดเจน และการทดลองครั้งนี้ส่งผลต่อพัฒนาการด้านทักษะการกระโดดร้อยละ 97.5 (Partial $\eta^2 = .975$) โดย ทักษะการกระโดดเกือบทุกสัปดาห์มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .05$ แสดงว่าในช่วงสัปดาห์ที่ 1,2,3,4,5,6,7 และ 8 เพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ ผลการวิจัยพบว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมและระหว่างการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ในแต่ละช่วงสัปดาห์คะแนนพัฒนาการด้านร่างกายโดยเฉลี่ยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์มีการเปลี่ยนแปลงและความแตกต่างของคะแนนพัฒนาการด้านร่างกายโดยเฉลี่ยรวมและแยกตามทักษะการทำกิจกรรมในแต่ละช่วงสัปดาห์สูงขึ้นก่อนการจัดกิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์สามารถส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยให้มีค่าเพิ่มขึ้นได้อย่างชัดเจน อภิปรายได้ดังนี้

1. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์มีพัฒนาการด้านร่างกายโดยรวมเฉลี่ยในแต่ละช่วงสัปดาห์เพิ่มขึ้นจากก่อนการจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญ $p < .05$ ($F = 1871.681$) ทั้งนี้เนื่องจากการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กได้เคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะเพลง ดนตรี คิดท่าทางตามจินตนาการ การเคลื่อนไหวประกอบอุปกรณ์ต่างๆ ที่หลากหลายอย่างอิสระและความสนใจของเด็กที่ได้ใช้ทักษะการยืน การเดิน การวิ่ง และการกระโดดอย่างเต็มที่ ทำให้พัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยสามารถพัฒนาการได้ต่อเนื่องด้วยเหตุผลนี้การจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ ตลอดช่วงเวลาทดลอง 8 สัปดาห์ มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มสูงขึ้นก่อนการจัดกิจกรรม และการทดลองครั้งนี้ส่งผลต่อพัฒนาการด้านร่างกายร้อยละ 99.2 (Partial $\eta^2 = .992$)

2. เมื่อวิเคราะห์ความแตกต่างและการเปลี่ยนแปลงของคะแนนพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยแยกรายทักษะในแต่ละช่วงสัปดาห์พบว่าเด็กปฐมวัยมีการเปลี่ยนแปลงและความแตกต่างของคะแนนพัฒนาการด้านร่างกายแยกรายทักษะก่อนการจัดกิจกรรมและระหว่างการจัดกิจกรรมในแต่ละช่วงสัปดาห์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่เมื่อพิจารณาความแตกต่างและการเปลี่ยนแปลงของคะแนนพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยแยกเป็นรายทักษะได้แก่

ทักษะการยืน เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการด้านการยืนในแต่ละช่วงสัปดาห์สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .05$ ($F = 459.582$) ทั้งนี้เนื่องจากการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ที่เปิดโอกาสให้เด็กได้เคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะเพลง ดนตรี คิดท่าทางด้วยตนเอง การเคลื่อนไหวร่างกายเลียนแบบธรรมชาติ เคลื่อนไหวตามการเล่าเรื่องราวต่างๆตาม

จินตนาการ การเคลื่อนไหวประกอบอุปกรณ์ที่หลากหลายไม่ซ้ำกันอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ มีการกระตุ้นให้เด็กเกิดความคิดสร้างสรรค์ในการเคลื่อนไหว ส่งผลทำให้เด็กปฐมวัยมีคะแนนเฉลี่ยพัฒนาการด้านทักษะการยืนเพิ่มสูงขึ้น มีค่าแตกต่างกันอย่างชัดเจน และการทดลองครั้งนี้ส่งผลต่อพัฒนาการด้านทักษะการยืนร้อยละ 96.8 (Partial $\eta^2 = .968$)

ทักษะการเดิน เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการด้านทักษะการเดินในแต่ละช่วงสัปดาห์สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .05$ ($F = 673.447$) ทั้งนี้เนื่องจากการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ที่เปิดโอกาสให้เด็กได้เคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะเพลง ดนตรี คิดทำทางด้วยตนเอง การเคลื่อนไหวร่างกายเลียนแบบธรรมชาติ เคลื่อนไหวตามการเล่าเรื่องราวต่างๆตามจินตนาการ การเคลื่อนไหวประกอบอุปกรณ์ที่หลากหลายไม่ซ้ำกันอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ มีการกระตุ้นให้เด็กเกิดความคิดสร้างสรรค์ในการเคลื่อนไหว ถ้าพบว่าเด็กคนไหนมีปัญหาในการเดินจะมีการช่วยเหลือแนะนำและกระตุ้นให้เกิดความสนใจต่อการเคลื่อนไหว ส่งผลทำให้เด็กปฐมวัยมีคะแนนเฉลี่ยพัฒนาการด้านทักษะการเดินสูงขึ้นตลอดช่วงการทดลองสัปดาห์ที่ 1-8 มีค่าเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างชัดเจน และการทดลองครั้งนี้ส่งผลต่อพัฒนาการด้านทักษะการเดินร้อยละ 97.8 (Partial $\eta^2 = .978$)

ทักษะการวิ่ง เด็กปฐมวัยมีการเปลี่ยนแปลงพัฒนาการด้านทักษะการวิ่งในแต่ละช่วงสัปดาห์เพิ่มสูงขึ้นกว่าก่อนการจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .05$ ($F = 669.008$) ทั้งนี้เนื่องจากการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านทักษะการวิ่งของเด็กดีขึ้นซึ่งกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กเคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะ เพลง ดนตรี คิดทำทางด้วยตนเอง การเคลื่อนไหวร่างกายเลียนแบบธรรมชาติ เคลื่อนไหวตามการเล่าเรื่องราวต่างๆ ตามจินตนาการ การเคลื่อนไหวประกอบอุปกรณ์ที่หลากหลายไม่ซ้ำกันอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ มีการกระตุ้นให้เด็กเกิดความคิดสร้างสรรค์ในการเคลื่อนไหว แสดงว่าค่าเฉลี่ยพัฒนาการด้านทักษะการวิ่งมีค่าแตกต่างกันอย่างชัดเจน และการทดลองครั้งนี้ส่งผลต่อพัฒนาการด้านทักษะการวิ่งร้อยละ 97.8 (Partial $\eta^2 = .978$)

ทักษะการกระโดด เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการด้านทักษะการกระโดดในแต่ละช่วงสัปดาห์เพิ่มสูงขึ้นกว่าก่อนการจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .05$ ($F = 588.267$) ทั้งนี้เนื่องจากการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ที่เปิดโอกาสให้เด็กได้เคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะเพลง ดนตรี คิดทำทางด้วยตนเอง การเคลื่อนไหวร่างกายเลียนแบบธรรมชาติ เคลื่อนไหวตามการเล่าเรื่องราวต่างๆตามจินตนาการ การเคลื่อนไหวประกอบอุปกรณ์ที่หลากหลายไม่ซ้ำกันอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ซึ่งช่วงสัปดาห์แรกของการจัดกิจกรรมเด็กยังไม่สามารถที่จะกระโดดในระยะทางที่กำหนดหรือกระโดดข้ามในระดับความสูงที่กำหนดได้ จึงมีการปรับกิจกรรมและแก้ไข

วิธีการ พบว่าการทดลองครั้งนี้ส่งผลต่อพัฒนาการด้านทักษะการกระโดดร้อยละ 97.5 (Partial $\eta^2 = .975$)

จะเห็นได้ว่าลักษณะพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย 3-4 ปี เด็กวัยนี้พัฒนาการจะมีความก้าวหน้ามาก ทั้งทางด้านรูปร่าง กล้ามเนื้อส่วนต่างๆ เด็กวัยนี้จะสามารถบังคับการเคลื่อนไหวของร่างกายในการยืน การเดิน การวิ่ง การกระโดดได้อย่างเสรี ซึ่งพัฒนาการของกล้ามเนื้อใหญ่จะมีความก้าวหน้ามากกว่า และจะสามารถใช้ส่วนต่างๆ ของร่างกายได้ดีขึ้นตามอายุพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กจะพัฒนาตามเกณฑ์เราจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล บางคนช้า บางคนเร็วซึ่งการพัฒนาด้านร่างกายจะเป็นเครื่องชี้ความพร้อมในการเขียนของเด็กได้ด้วย(สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์.2550:53-54)จะเห็นได้ว่าบทบาทของครูในการส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายคือการจัดกิจกรรมที่让孩子ได้เคลื่อนไหวที่ตรงตามความสามารถสนใจของเด็กซึ่งวัยของเด็ก จะเป็นวัยที่ไม่อยู่นิ่ง ชอบวิ่ง ชอบเดิน ชอบกระโดดครูจึงต้องเป็นผู้นำเป็นแบบอย่างผู้ประเมินและผู้วางแผนโดยครูเป็นผู้ร่วมทำกิจกรรมผู้สังเกตการณ์แสดงออกของพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กการให้คำชมเชยจะเป็นการเสริมสร้างให้เด็กมีความสนใจในการเคลื่อนไหวร่างกายควรกำหนดจุดมุ่งหมายให้ชัดเจนจัดเตรียมอุปกรณ์กิจกรรมต่างๆ ต้องเหมาะสมกับวัยความสนใจของเด็กและประสบการณ์ของเด็กด้วย กระตุ้นและให้กำลังใจส่งผลให้การจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์สามารถส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายได้ดียิ่งขึ้นฉะนั้นการเปลี่ยนแปลงของเด็กต้องอาศัยระยะเวลาอย่างเพียงพอที่ทำให้เด็กเกิดพัฒนาการด้านร่างกาย จากที่กล่าวมาเป็นอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กในทางที่ดีขึ้น

ข้อสังเกตที่ได้จากการวิจัย

จากการศึกษาพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์พบข้อสังเกตดังนี้

1. ในช่วงระยะแรกๆ ของการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์โดยรวมแล้วเด็กยังไม่ค่อยสนใจในการทำกิจกรรมเท่าที่ควร ไม่กล้าแสดงออกถึงท่าทางตามจินตนาการและเป็นช่วงปรับตัวของเด็กแต่ละคนและช่วงระยะเวลาสัปดาห์หลังการจัดกิจกรรมพัฒนาการด้านร่างกาย มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นโดยเด็กสามารถเคลื่อนไหวร่างกาย คิดท่าทางตามจินตนาการ เคลื่อนไหวตามจังหวะ เพลง ดนตรี หรือเคลื่อนไหวร่างกายประกอบอุปกรณ์ต่างๆ ได้มากขึ้น แต่ยังไม่เต็มที่เท่าที่ควร

2. ช่วงหลังการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์พัฒนาการด้านร่างกายของเด็กเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นโดยเด็กสามารถเคลื่อนไหวอวัยวะอย่างตามจินตนาการตามความคิดสร้างสรรค์ของตนเองได้ดีขึ้น มีการเปลี่ยนแปลงพัฒนาการด้านร่างกายแต่ละทักษะได้แก่ทักษะการยืน การเดิน การวิ่ง การกระโดดมีจุดเริ่มต้นและเกิดการเปลี่ยนแปลงซ้ำเร็วต่างกันและในการพัฒนาการแต่ละด้านก็มีการเปลี่ยนแปลงเป็นไปอย่างสม่ำเสมอโดยจะค่อยๆเพิ่มขึ้นไปในแต่ละสัปดาห์และการเปลี่ยนแปลงจะเพิ่มขึ้นชัดเจนในช่วงสัปดาห์ที่ 4 และสัปดาห์ที่ 5 เนื่องจากเด็กได้รับการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ที่สม่ำเสมอและต่อเนื่อง การส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยจากการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์เป็นการจัดประสบการณ์ที่เปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้ทักษะการเคลื่อนไหวเลียนแบบธรรมชาติ รวมทั้งการใช้อุปกรณ์ต่างๆ ประกอบการเคลื่อนไหวซึ่งมีการจัดอุปกรณ์ไว้หลากหลายไม่ซ้ำกันในแต่ละสัปดาห์เพื่อเป็นการกระตุ้นให้เด็กเกิดความสนใจในการเคลื่อนไหวร่างกายอย่างสนุกสนานที่แสดงถึงความแข็งแรงการใช้ทักษะการยืน การเดิน การวิ่ง และการกระโดด เด็กทุกคนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมเพราะเด็กเป็นผู้ปฏิบัติกิจกรรมเหล่านั้นด้วยตนเองครูเป็นผู้เตรียมสื่ออุปกรณ์ต่างๆ ให้คำแนะนำและคอยช่วยเหลือเมื่อเด็กพบปัญหาในการร่วมกิจกรรม

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. การส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยโดยการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ จะต้องให้เวลากับเด็กในการปรับตัวที่จะต้องทำกิจกรรมร่วมกันซึ่งในช่วงสัปดาห์แรกเด็กไม่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมเท่าที่ควร ไม่กล้าคิดทำทางตามจินตนาการ การเลียนแบบธรรมชาติ การใช้อุปกรณ์ประกอบการเคลื่อนไหว ดังนั้นต้องคอยกระตุ้นให้เด็กใช้ความสามารถในการเคลื่อนไหวโดยเปิดโอกาสเด็กได้แสดงออกทางความคิดสร้างสรรค์อย่างเหมาะสมเคลื่อนไหวตามจินตนาการ เพลง จังหวะ ดนตรี ที่มีจังหวะที่เหมาะสมกับเด็ก ให้คำชมเชย มีส่วนร่วมในการเตรียมวัสดุอุปกรณ์ ให้มีจำนวนที่เพียงพอไม่มากหรือน้อยเกินไปและมีความหลากหลายทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

2. ในการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ที่มีต่อพัฒนาการด้านร่างกาย ครูควรกระตุ้นให้เด็กได้แสดงออกของท่าทางการเคลื่อนไหวตามความคิด จินตนาการ ตามจังหวะดนตรี เพลง ประกอบอุปกรณ์การเคลื่อนไหว เนื่องจากมีบางคนยังไม่กล้าแสดงออก และพยายามกระตุ้นให้เด็กได้แสดงความคิดเห็นการนำรูปแบบการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ไปใช้ควรมีการศึกษาให้เข้าใจหลักการ และขั้นตอน เพื่อการนำไปใช้ให้ถูกต้อง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัย

1. ควรมีการศึกษาผลของการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ที่มีต่อพัฒนาการด้านอื่นๆ เช่น ด้านอารมณ์-จิตใจ การปรับตัว ความเชื่อมั่นในตนเอง ด้านภาษา
2. ควรมีการศึกษาการจัดกิจกรรมอื่นๆ ที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย เช่น กิจกรรมเกมกลางแจ้ง
3. ควรมีการศึกษาพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเล่นพื้นบ้าน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2520). **แผนการศึกษาแห่งชาติ** พุทธศักราช 2520. กรุงเทพฯ: อักษร
การพิมพ์.

กรมพลศึกษา.(2535).**การเสริมสร้างสมรรถภาพทางกายสำหรับชาย-หญิงในสังคม
ปัจจุบัน**.กรุงเทพฯ:งานทดสอบสมรรถภาพทางกายกองส่งเสริมพลศึกษาและสุขภาพ
กรมพลศึกษา.

กรมพลศึกษา. (2536). **รายงานวิจัยเรื่อง การพัฒนาส่วนสูงของเยาวชนไทย**. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

กรมวิชาการ.(2540).**คู่มือหลักสูตรก่อนประถมศึกษา** พุทธศักราช 2540 (อายุ3-6ปี).
กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

กิติมา เฟื่องฟู.(2550).**การส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยโดยกิจกรรม
เคลื่อนไหวเชิงแอโรบิค**.ปริญญาานิพนธ์.ศศ.ม.(การศึกษาปฐมวัย).กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย.มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

กิติพงษ์ ชันติยะ. (2532). **ศึกษาการส่งเสริมของบิดามารดาด้านการออกกำลังกายของ
เด็กก่อนวัยเรียนโรงเรียนอนุบาลจังหวัดเชียงใหม่**.วิทยานิพนธ์.ศศ.ม.
(การศึกษาปฐมวัย) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
ถ่ายเอกสาร.

กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2542). **การเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียน3-5 ขวบ**. กรุงเทพฯ:

โชติสุขการพิมพ์.กลุ่มงานพัฒนาหลักสูตรและสื่อทางการศึกษาระดับก่อน

ประถมศึกษา.(2535).เอกสารและผลงานวิจัยการจัดการศึกษาระดับก่อน

ประถมศึกษาในประเทศไทย.กรุงเทพฯ: กองวิชาการสำนักงานคณะกรรมการการ

ประถมศึกษาแห่งชาติ.

ขวัญแก้ว ดำรงค์ศิริ. (2539). **ผลการใช้กิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะโดยเน้น**

จุดประสงค์ที่มีต่อความพร้อมทางด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย.ปริญญาานิพนธ์

กศ.ม.(การศึกษาปฐมวัย)กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.(2528).**แนวการจัดประสบการณ์ชั้นเด็กเล็ก.**

กรุงเทพฯ:กระทรวงศึกษาธิการ.

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.สำนักงาน.(2528).**การศึกษาสภาพการอบรมในศูนย์**

เด็กปฐมวัย.กรุงเทพฯ: คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.สำนักงาน.(2539).**คู่มือพัฒนาการเด็กระดับก่อน**

ประถมศึกษา.กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.

จินตนา หมู่ผึ้ง. (2535). **การอบรมเลี้ยงดู.** กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

เจนจิรา คงสุข.(2540).**การศึกษาโปรแกรมการศึกษาสำหรับผู้ปกครองในการส่งเสริม**

พัฒนาการทางร่างกายของเด็กวัยอนุบาลด้วยรูปแบบการให้ประชาชนใน

ชนบทมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา.ปริญญาานิพนธ์กศ.ม.(การศึกษาปฐมวัย).

กรุงเทพฯ:บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.ถ่ายเอกสาร.

ถนอมวงศ์ กฤษณ์เพชร และกุลธิดา เข้าฉลาด.(2544).**ปทานุกรมศัพท์กีฬาพลศึกษาและ**

วิทยาศาสตร์การกีฬา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทิตนา เขมมณี และคณะ. (2536). **หลักการและรูปแบบการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามวิถี**

ชีวิตไทย. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ธีระ บริพันธ์ ณ อยุททยา.(2530). **รอให้ถึงอนุบาลก็สายเสียแล้ว.** กรุงเทพฯ: หมอชาวบ้าน.

นภเนตร ธรรมบวร.(2540).**การประเมินผลพัฒนาการเด็กปฐมวัย.**กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- นันทนา แทนธานี. (2534). **การศึกษาตัวแปรบางประการที่มีความสัมพันธ์กับการอบรมเลี้ยงดูและพัฒนาการเด็กก่อนวัยเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร.**
 ปริญญาานิพนธ์กศ.ม.(การศึกษาปฐมวัย).กรุงเทพฯ:บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถ่ายเอกสาร.
- นิตยา ประพฤติกิจ. (2539). **การพัฒนาเด็กปฐมวัย.** กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์
- นิรัตน์ กรองสะอาด. (2535). **การศึกษาการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะที่เน้นเทคนิคในการสื่อความหมายที่มีผลต่อความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย.**
 ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม.(การศึกษาปฐมวัย).กรุงเทพฯ:บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์.(2526).**การทดสอบแบบอิงเกณฑ์:แนวคิดและวิธีการ.**
 กรุงเทพฯ: ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประทุมทิพย์ ไพศาล.(2547).**ผลของการใช้กิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก ของนักเรียนชั้นอนุบาล2 โรงเรียนวัดหลักสี่ (ทองใบทิวารวิทยา).สารนิพนธ์.กศ.ม.กรุงเทพฯ:บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.**
- ประยุทธิ์ ประจัญบาน. (2527). **การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเปอร์เซ็นต์ไขมันของร่างกายกับองค์ประกอบทางชีวเคมีของไขมันในเลือดของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา.วิทยานิพนธ์ ค.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.**
- พวงทอง ไสววรรณ. (2530). **กิจกรรมพลศึกษากับเด็กปฐมวัย. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา).กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.**

พัชรี สนวนแก้ว. (2536). *การแนะแนวผู้ปกครองเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาโรงเรียน

สาธิตคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต. สำนักพิมพ์ดวงกมล.

ภรณ์ คุรุรัตน์. (2535). *การเล่นของเด็ก*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

เยาวนา ดลแมน. (2535). *การศึกษาผลการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการกิจกรรม*

เคลื่อนไหวและจังหวะกับกิจกรรมในวงกลมที่มีผลต่อความคิดสร้างสรรค์

ของเด็กปฐมวัย. วิทยานิพนธ์.กศ.ม.(การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ:

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

เยาวพา เดชคุปต์.(2540). *ดนตรีและกิจกรรมเข้าจังหวะ* มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร.

ศิริรัตน์ ชูชีพ. (2544). *พฤติกรรมชอบสังคมของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรม*

เคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.(การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ:

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ศรีเรือน แก้วกังวาน. (2540). *จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย เล่ม :แนวคิดเชิงทฤษฎี*

วัย เด็กตอนกลาง.พิมพ์ครั้งที่7. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ศรีสุดา คัมภีร์ภัทร. (2534). *ทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์และความเชื่อมั่นในตนเอง*

ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะที่เน้น

องค์ประกอบพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.(การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ:

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.

สิริมา ภิญโญนนตพงษ์. (2538). *แนวการจัดประสบการณ์ปฐมวัยศึกษา*. กรุงเทพฯ:

ศูนย์การพิมพ์ดวงกมล.

สิริมา ภิญโญนนตพงษ์. (2545). *การวัดและประเมินแนวใหม่เด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ:

ภาควิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

..... การศึกษาปฐมวัยโครงการความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยราชภัฏ

สวนดุสิตกับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น หลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต.

สาขาการศึกษาปฐมวัย.2550

สุนทรี สราญชาติ. (2523). **ความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการเคลื่อนไหว**

และจังหวะที่เน้นองค์ประกอบพื้นฐาน.ปริญญาโทศึกษาศาสตร์.ม.(การศึกษาปฐมวัย).

กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

ถ่ายเอกสาร.

ลำเร็จ มณีเนตร. (2520). **กิจกรรมเข้าจังหวะ.** กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

พลศึกษา.

อรพรรณ สุมานัส.(2539). **ปัจจัยบางประการที่เกี่ยวข้องกับอายุครรภ์ พัฒนาการทางกาย**

และ สุขภาพของเด็กแรกเกิด.ปริญญาโทศึกษาศาสตร์.ม.(จิตวิทยาพัฒนาการ).

กรุงเทพฯ:บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

Assessment.Educational and Psychological Measurement. 56,2:256 April.

Birch,L.L .and J.Billman.(1986) *"Preringschool Children Food Sharing with Friend*

*and Acquaintances,"*Child Development. 57:387-395

Burry-stock,Judith and others. (1996) *"Rater Agreement Indexes for*

*PerformanceAssessment",*EducationalandPsychological

Measurement.(2):256;April.

Calitz,E.M.Verbai. (1988). *"Accompaniment During Planned Movemt Activities in the*

Prebrimary school *Master Abstracts Intermational.* 26 (1):17 Spring.

Don Dinkmeyer, Sr and others. (1997). *Parenting Young Childern.* United States of

America:America Guidance Service.

- Geyvanak, Patrique Ann. (1991). "A Study of five Personal Characteristics as Perceived by Males (Aggressive, Dominance, Nurturance, Autonomy, Affiliation), *Dissertation Abstracts International*" 52 : 2810, May.
- Gesell, Arnold. and Llg, f.L. (1984). *The child from Five to Ten*. New York: Harpers And Brothers.
- Kogan, S. (1989). The Relationship Between Formal Movement Education in the Elementary School and Increased School Competency. *Resources in Education*. (24,3:116).
- Rowc, Deryl Glenn. (1980). Effects of Walking and Jogging on Body Compositions and Cardiorespiratory System of Adults. *Dissertation Abstracts International*. 40:3874-A. Salome, Ester. (1979). "play with Peer: A Comparison of the Social Interaction of Preschool Girls And Bodys," *Dissertation Abstracts International*. 40 : 1349-A September. Seefeldt, C. (1980). *Teaching Young Children*. New Jersey : Prentice- Hall Inc.
- Wilson. (1985). "The Effect of Creative Movement and Contact Improvisation Experience on Self-Awareness, *Dissertation Abstract International*. 46 (6) : 1556-A December.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- คู่มือการใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์
- แผนการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์
- ตารางกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์

คู่มือการใช้แผนการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์

หลักการและเหตุผล

การส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย ทักษะการยืน ทักษะการเดิน ทักษะการวิ่ง และทักษะการกระโดดเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยซึ่งเป็นรากฐานของการเติบโตที่สมบูรณ์ แข็งแรง การพัฒนาและส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายสามารถจัดกิจกรรมต่างๆได้หลากหลายวิธีวิธีหนึ่งที่สามารถจัดให้เด็กก็คือการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ เป็นการส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายโดยการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ มาผสมผสานและพัฒนาในเรื่องทักษะการยืน ทักษะการเดิน ทักษะการวิ่ง และทักษะการกระโดดโดยจัดกิจกรรมหมุนเวียนกันไปและเด็กก็ได้เคลื่อนไหวร่างกายอย่างเต็มศักยภาพของตนเองทั้งนี้ครูมีบทบาทในการเตรียมสื่อและอุปกรณ์ที่หลากหลายสนับสนุนการพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมอธิบายวิธีทำกิจกรรมกระตุ้นให้เด็กได้คิดและทำท่าทางตามจินตนาการเพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย

จุดมุ่งหมาย

เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยในด้านทักษะการยืน ทักษะการเดิน ทักษะการวิ่ง และทักษะการกระโดด

เนื้อหา

กิจกรรมเคลื่อนไหวพื้นฐานของอนุบาลที่ผสมผสานกับกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ที่เน้นพัฒนาการด้านร่างกายในด้านทักษะการยืน ทักษะการเดิน ทักษะการวิ่ง และทักษะการกระโดด โดยเด็กได้เคลื่อนไหวร่างกายอย่างอิสระตามจินตนาการและความคิด โดยเริ่มจากการรู้จักส่วนต่างๆของร่างกาย พื้นที่ จังหวะ ทิศทางและระดับ รวมทั้งการใช้อุปกรณ์ต่างๆประกอบการเคลื่อนไหวทุกส่วนของร่างกาย

หลักการจัดกิจกรรม

1. กิจกรรมนี้จัดสัปดาห์ละ 4 วัน ได้แก่ วันจันทร์ วันอังคาร วันพุธ วันพฤหัสบดี วันละ 20 นาที

2. จัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ชั้นนำเด็กจะเคลื่อนไหวตามกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะพื้นฐานหรือตามสัญญาณซ้ำ-เร็วในชั้นสอนเป็นการเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ซึ่งให้เด็กได้ฟังเรื่องราวที่ครูเล่า นิทาน หรือเพลงพร้อมด้วยสื่อ-อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้นตามจินตนาการของเด็ก ซึ่งการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์นี้จะส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายตามทักษะการยืน ทักษะการเดิน ทักษะการวิ่งและทักษะการกระโดด

3. สร้างบรรยากาศที่เป็นกันเองระหว่างสมาชิก

4. ลักษณะของเรื่องราว นิทาน เพลง ควรมีเนื้อหาที่ฟังแล้วเข้าใจง่ายมีความต่อเนื่องน่าตื่นเต้น สนุกสนาน มีความทันสมัย และเหมาะสมกับความสนใจของเด็ก

วิธีการดำเนินกิจกรรม

สัปดาห์ที่ 1 สร้างความคุ้นเคย

สัปดาห์ที่ 2-9 ดำเนินกิจกรรมการเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ที่เน้นการส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายและบันทึกแบบสังเกตพัฒนาการด้านร่างของเด็กปฐมวัยโดยผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยรวมจำนวน 2 คน

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม มีดังนี้

ชั้นนำ (5 นาที)

ครูนำเข้าสู่บทเรียนด้วยกิจกรรมเคลื่อนไหวพื้นฐานของเด็กปฐมวัยเพื่อกระตุ้นให้เด็กเกิดความสนใจและมีความพร้อมก่อนเข้าสู่กิจกรรม

ขั้นดำเนินกิจกรรม (10 นาที)

สร้างข้อตกลงในการปฏิบัติกิจกรรมดังนี้

1. ให้เด็กหาพื้นที่ของตนเอง
2. ก่อนดำเนินกิจกรรม กล่าวทักทาย สวัสดี และดำเนินกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์
3. เด็กและครูร่วมกันสร้างหรือทบทวนข้อตกลงในการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อความถูกต้อง
4. เด็กสามารถหาพื้นที่ทำกิจกรรมได้ตามความต้องการ ไม่จำเป็นต้องอยู่ที่เดิม

ขั้นสรุป (5 นาที)

ให้เด็กร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวว่าเป็นอย่างไรและครูก็พูดคุยถึงพัฒนาการด้านร่างกายให้เด็กทราบ โดยให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายการจัดกิจกรรม

การประเมินผล

1. สังเกตพัฒนาการด้านร่างกายในขณะทำกิจกรรม
2. สังเกตพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยในกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ โดยใช้แบบสังเกตพัฒนาการด้านร่างกาย

บทบาทครู

ในการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ บทบาทครูมีดังนี้

1. ศึกษาแผนการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์
2. จัดเตรียมสื่ออุปกรณ์ที่จะใช้ในกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ให้เพียงพอต่อความต้องการของเด็ก และคอยดูแลความเรียบร้อยในขณะที่เด็กทำกิจกรรม
3. อธิบายข้อตกลงเบื้องต้นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์
4. ครูควรกระตุ้นให้เด็กเกิดปฏิบัติกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอและคอยให้ความช่วยเหลือเมื่อเด็กร้องขอเท่านั้นและกระตุ้นให้เด็กได้ใช้สื่ออุปกรณ์ที่ถูกเตรียมไว้
5. สังเกตพฤติกรรมและให้เด็กทุกคนได้รวมกิจกรรมและให้ความสำคัญกับเด็กทุกคน

บทบาทเด็ก

1. ปฏิบัติตามข้อตกลงในกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์และร่วมสนทนาเกี่ยวกับกิจกรรม
2. ทำกิจกรรมร่วมกันตามจินตนาการของตนเอง
3. ให้เด็กมีอิสระในการทำท่าทางในช่วงท้ายของกิจกรรมอย่างอิสระ

ตารางการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์

การจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ใช้ระยะเวลา 8 สัปดาห์ ๆ ละ 4 วัน ดังนี้

สัปดาห์ ที่	วันที่ ทดลอง	ชื่อหน่วย	กิจกรรม	อุปกรณ์
1	จันทร์ อังคาร พุธ พฤหัสบดี	ปฐมนิเทศ	เคลื่อนไหวตามจังหวะพื้นฐาน เคลื่อนไหวตามข้อตกลงและ จินตนาการ เคลื่อนไหวตามสัญญาณและ เพลง เคลื่อนไหวประกอบเพลงและ สัญลักษณ์	เพลง, เครื่องเคาะจังหวะ นกหวีด, รัปป์ เพลง, เครื่องเคาะจังหวะ, ผ้า สีต่างๆ เพลง, นกหวีด, กลอง เพลง, รูปภาพสัตว์
2	จันทร์ อังคาร พุธ พฤหัสบดี	รูปร่าง ลักษณะ	เคลื่อนไหวตามจังหวะพื้นฐาน และข้อตกลง เคลื่อนไหวตามจังหวะและ จินตนาการ เคลื่อนไหวตามคำบรรยายและ สัญญาณ เคลื่อนไหวประกอบเพลงและ เลียนแบบธรรมชาติ	เพลง, กระดิ่ง เครื่องเคาะจังหวะ, เพลง เรื่องราวต่างๆ, นกหวีด เพลง, ภาพกระต่าย, ภาพนก, ภาพจิ้งจอก
3	จันทร์ อังคาร พุธ	ส่วนต่างๆของ ร่างกาย	เคลื่อนไหวตามจังหวะพื้นฐาน และข้อตกลง เคลื่อนไหวตามจังหวะและ จินตนาการ เคลื่อนไหวตามคำบรรยายและ สัญญาณ	เพลง, เครื่องเคาะจังหวะ เพลง, กลอง, ผ้าสีต่างๆ เพลง, เรื่องราวต่างๆ

	พฤษภัสบดี		เคลื่อนไหวประกอบเพลงและ เลียนแบบธรรมชาติ	เพลง, เทปเสียงธรรมชาติ
4	จันทร์ อังคาร พุธ พฤษภัสบดี	สุขนิสัยที่ดี	เคลื่อนไหวตามจังหวะพื้นฐาน และข้อตกลง เคลื่อนไหวตามจังหวะและ จินตนาการ เคลื่อนไหวตามคำบรรยายและ สัญญาณ เคลื่อนไหวประกอบเพลงและ เลียนแบบธรรมชาติ	เพลง, นกหวีด เพลง, โบริวี่สีต่างๆ เพลง, เรื่องราวต่างๆ เพลง, กลอง, ภาพสัตว์น้ำ
5	จันทร์ อังคาร พุธ พฤษภัสบดี	ของเล่น	เคลื่อนไหวตามจังหวะพื้นฐาน และข้อตกลง เคลื่อนไหวตามจังหวะและ จินตนาการ เคลื่อนไหวตามคำบรรยายและ สัญญาณ เคลื่อนไหวประกอบเพลงและ เลียนแบบธรรมชาติ	เพลง, เครื่องจังหวะ เพลง, เชือกสีต่างๆ เพลง, เรื่องราวต่างๆ, นกหวีด เพลง, ภาพรถประเภทต่างๆ
6	จันทร์ อังคาร พุธ พฤษภัสบดี	คุณธรรม จริยธรรม	เคลื่อนไหวตามจังหวะพื้นฐาน และข้อตกลง เคลื่อนไหวตามจังหวะและ จินตนาการ เคลื่อนไหวตามคำบรรยายและ สัญญาณ เคลื่อนไหวประกอบเพลงและ เลียนแบบธรรมชาติ	เพลง, เครื่องเคาะจังหวะ เพลง, รับบิ้นสี เพลง, เรื่องเล่าต่างๆ, นกหวีด เพลง, ภาพสัตว์บก

7	จันทร์ อังคาร พุธ พฤหัสบดี	มารยาทไทย	เคลื่อนไหวตามจังหวะพื้นฐาน และข้อตกลง เคลื่อนไหวตามจังหวะและ จินตนาการ เคลื่อนไหวตามคำบรรยายและ สัญญาณ เคลื่อนไหวประกอบเพลงและ เลียนแบบธรรมชาติ	เพลง,เครื่องจังหวะ เพลง,ลูกโป่ง เพลง,เรื่องราวที่เล่า เพลง,นกหวีด,ภาพสัตว์ปีก
8	จันทร์ อังคาร พุธ พฤหัสบดี	วันสำคัญ	เคลื่อนไหวตามจังหวะพื้นฐาน และข้อตกลง เคลื่อนไหวตามจังหวะและ จินตนาการ เคลื่อนไหวตามคำบรรยายและ สัญญาณ เคลื่อนไหวประกอบเพลงและ เลียนแบบธรรมชาติ	เพลง,เครื่องจังหวะ เพลง,เชือกสีต่างๆ เพลง,เรื่องราวต่างๆ,นกหวีด เพลง,ภาพรถประเภทต่างๆ

* กิจกรรมทุกกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย ทักษะการยืน ทักษะการเดิน ทักษะการวิ่ง และทักษะการกระโดด

แผนการจัดกิจกรรม

สัปดาห์ที่ 1 วันจันทร์

หน่วย ปฐมวัย

จุดมุ่งหมาย เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายในด้านทักษะการยืน การเดิน การวิ่ง และการกระโดด

เนื้อหา กิจกรรมการเคลื่อนไหวพื้นฐานที่ผสมผสานกับกับกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ที่เน้นพัฒนาการด้านร่างกายใน ทักษะการยืน การเดิน การวิ่ง และการกระโดดโดยเด็กได้เคลื่อนไหวร่างกายอย่างอิสระตามจินตนาการและความคิดรวมทั้งการใช้อุปกรณ์ต่างๆประกอบการเคลื่อนไหวทุกส่วนของร่างกาย

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

ขั้นนำ

1. เด็กเคลื่อนไหวร่างกายโดยการยืน การเดิน การวิ่ง หรือการกระโดดอย่างอิสระ
2. เด็กฟังเพลงเมื่อพบกันแล้วร้องตามพร้อมกับเคลื่อนไหวร่างกายตามจินตนาการ

ขั้นดำเนินกิจกรรม

1. เด็ก ๆ ร้องเพลง (เมื่อพบกัน) อีกครั้งและเปิดโอกาสให้เด็กคิดท่าทางประกอบเพลงและเคลื่อนไหวตามจินตนาการโดยการยืนอยู่กับที่
2. เด็กๆ และครูร่วมกันร้องเพลงอีกครั้งพร้อมกับเคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะเพลงโดยการเดิน ไปรอบๆ บริเวณ
3. ในขณะที่เด็กร้องเพลงหรือเคลื่อนไหวร่างกายอยู่นั้นครูคอยกระตุ้นให้เด็กเคลื่อนไหวด้วยการเดิน การวิ่งหรือการกระโดดไปทั่วทุกทิศเพื่อนได้แต่ไม่ให้ชนกัน
4. เมื่อเด็กได้ยินสัญญาณหยุดให้เด็กหยุดแล้วกล่าวทั่วทุกทิศเพื่อนๆ ด้วยคำว่าสวัสดีครับ
สวัสดีค่ะ

ขั้นสรุป

เด็กๆและครูร่วมกันสรุปการเคลื่อนไหวร่างกายโดยท่าทางการเดิน การยืน การวิ่งและการกระโดดของเด็กแต่ละคนและทบทวนโดยปฏิบัติซ้ำอีกครั้ง

สื่อ/อุปกรณ์

1. เพลง เมื่อพบกัน
2. เครื่องเคาะจังหวะ
3. กระดิ่ง, ผ้า

การประเมินผล

สังเกตการเคลื่อนไหวร่างกายของเด็กในท่าทางที่แสดงออกโดยการยืน การเดิน การวิ่งและการกระโดด

ภาคผนวก

เพลง เมื่อพบกัน

คำร้อง อ. ศรีนวล รัตนสุวรรณ

ฉันและเธอเจอกันแทบทุกวันเลยเชียวนะ

เมื่อเจอกันเราทักกันเพื่อสวัสดี

ยิ้มให้เธอที่ไรสุขหัวใจเปรมปรีดิ์

รีบพูดจาที่สวัสดีลาก่อน

แผนการจัดกิจกรรม

สัปดาห์ที่ 1 วันอังคาร

หน่วย ปฐมวัย

จุดมุ่งหมาย เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายในด้านทักษะการยืน การเดิน การวิ่ง และการกระโดด

เนื้อหา กิจกรรมการเคลื่อนไหวพื้นฐานที่ผสมผสานกับกับกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ที่เน้นพัฒนาการด้านร่างกายใน ทักษะการยืน การเดิน การวิ่ง และการกระโดดโดยเด็กได้เคลื่อนไหวร่างกายอย่างอิสระตามจินตนาการและความคิดรวมทั้งการใช้อุปกรณ์ต่างๆประกอบการเคลื่อนไหวทุกส่วนของร่างกาย

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

ขั้นนำ

1. เด็กเคลื่อนไหวร่างกายโดยการยืน การเดิน การวิ่งหรือการกระโดดอย่างอิสระ
2. เด็กฟังเพลงชื่อของเธอแล้วร้องตามพร้อมกับเคลื่อนไหวร่างกายตามจินตนาการ

ขั้นดำเนินกิจกรรม

1. เด็กๆ ร้องเพลงชื่อของเธอและเด็กคิดท่าทางประกอบเพลงตามจินตนาการโดยการเดิน การกระโดด การยืนอยู่กับที่
2. เด็กๆ และครูร่วมกันร้องเพลงอีกครั้งพร้อมกับเคลื่อนไหวร่างกายตามจินตนาการโดยการยืนอยู่กับที่ การเดิน
3. ในขณะที่เด็กร้องเพลงหรือเคลื่อนไหวร่างกายอยู่นั้นครูคอยกระตุ้นให้เด็กเคลื่อนไหวด้วยการเดิน การวิ่งหรือการกระโดดไปทั่วทุกทิศเพื่อเล่นได้แต่ไม่ให้ชนกัน
4. เมื่อเด็กได้ยินสัญญาณหยุดให้เด็กหยุดแล้วกล่าวทักทายเพื่อนๆ ด้วยคำว่าสวัสดีครับ
สวัสดีค่ะ

ขั้นสรุป

เด็กๆ และครูร่วมกันสรุปการเคลื่อนไหวร่างกายโดยท่าทางการเดิน การยืน การวิ่งและการกระโดดของเด็กแต่ละคนและทบทวนโดยปฏิบัติซ้ำอีกครั้ง

สื่อ/อุปกรณ์

1. เพลงชื่อของเธอ
2. เครื่องเคาะจังหวะ
3. กระดิ่ง

การประเมินผล

สังเกตการเคลื่อนไหวร่างกายของเด็กในท่าทางที่แสดงออกโดยการยืน การเดิน การวิ่งและการกระโดด

ภาคผนวก

เพลงชื่อของเธอ

ทำนอง (ไม่ทราบนามผู้แต่ง)

ชื่อของเธอฉันไม่รู้จัก

ขอต้อนรับนักเรียนเข้าใหม่

ชื่อของเธอฉันจำไม่ได้

ชื่ออะไรช่วยบอกฉันที

แผนการจัดกิจกรรม

สัปดาห์ที่ 1 วันพุธ

หน่วย ปฐมนิเทศ

จุดมุ่งหมาย เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายในด้านทักษะการยืน การเดิน การวิ่ง และการกระโดด

เนื้อหา กิจกรรมการเคลื่อนไหวพื้นฐานที่ผสมผสานกับกับกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ที่เน้นพัฒนาการด้านร่างกายใน ทักษะการยืน การเดิน การวิ่ง และการกระโดดโดยเด็กได้เคลื่อนไหวร่างกายอย่างอิสระตามจินตนาการและความคิดรวมทั้งการใช้อุปกรณ์ต่างๆ ประกอบการเคลื่อนไหวทุกส่วนของร่างกาย

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

ขั้นนำ

- 1.เด็กเคลื่อนไหวร่างกายโดยการยืน การเดิน การวิ่งหรือการกระโดดอย่างอิสระ
- 2.เด็กเคลื่อนไหวร่างกายโดยการเดิน วิ่ง หรือกระโดดอย่างอิสระตามจังหวะไปรอบๆบริเวณ

ขั้นดำเนินกิจกรรม

- 1.เด็กเคลื่อนไหวร่างกายอย่างอิสระตามจังหวะช้า – เร็ว และหยุดเมื่อได้ยินสัญญาณหยุด
- 2.เด็กๆร่วมกันกำหนดสัญญาณการเคลื่อนไหวร่างกายว่า ถ้าได้ยินสัญญาณเคาะ 1 ครั้งให้เด็กๆ กระโดดไปข้างหน้า ถ้าได้ยินสัญญาณเคาะ 2 ครั้ง ให้เด็กกระโดดถอยหลัง และเมื่อได้ยินสัญญาณหยุดให้เด็กหยุดเคลื่อนไหวแล้วทำท่าค้างไว้ในท่านั้นทันที
- 3.ครูให้เด็กๆปฏิบัติตามการเคลื่อนไหวตามข้อตกลงซ้ำอีกครั้ง หลังจากนั้นให้เด็กๆเดินไปรอบๆเป็นวงกลมตามจังหวะโดยครูยืนเป็นจุดศูนย์กลางให้
4. เมื่อได้ยินสัญญาณหยุดให้เด็กหยุดแล้วนั่งลงโดยเหยียดขาไปข้างหน้า

ขั้นสรุป

เด็กๆ และครูร่วมกันสรุปการเคลื่อนไหวร่างกายโดยท่าทางการเดิน การยืน การวิ่งและการกระโดดของเด็กแต่ละคนและทบทวนโดยปฏิบัติซ้ำอีกครั้ง

สื่อ/อุปกรณ์

1. เครื่องเคาะจังหวะ
2. นกหวีด
3. กระดิ่ง

การประเมินผล

สังเกตการเคลื่อนไหวร่างกายของเด็กในท่าทางที่แสดงออกโดยการยืน การเดิน การวิ่งและการกระโดด

แผนการจัดกิจกรรม

สัปดาห์ที่ 1 วันพฤหัสบดี

หน่วย ปฐมนิเทศ

จุดมุ่งหมาย เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายในด้านทักษะการยืน การเดิน การวิ่ง และการกระโดด

เนื้อหา กิจกรรมการเคลื่อนไหวพื้นฐานที่ผสมผสานกับกับกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ที่เน้นพัฒนาการด้านร่างกายใน ทักษะการยืน การเดิน การวิ่ง และการกระโดดโดยเด็กได้เคลื่อนไหวร่างกายอย่างอิสระตามจินตนาการและความคิดรวมทั้งการใช้อุปกรณ์ต่างๆประกอบการเคลื่อนไหวทุกส่วนของร่างกาย

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

ขั้นนำ

1. เด็กและครูร่วมกันร้องเพลง (เราจะเดิน)แล้วทำท่าทางประกอบเพลงตามจินตนาการโดยการเดินหรือการยืนอยู่กับที่

2. เมื่อเพลงหยุดเด็กเคลื่อนไหวร่างกายโดยการเดิน การวิ่ง หรือกระโดดอย่างอิสระตามจังหวะไปรอบๆบริเวณ

ขั้นดำเนินกิจกรรม

1.เด็กเคลื่อนไหวร่างกายอย่างอิสระตามจังหวะช้า – เร็ว และหยุดเมื่อได้ยินสัญญาณหยุด

2.เด็กและครูร่วมกันกำหนดสัญญาณในการเคลื่อนไหวร่างกาย สัญญาณเคาะ 1 ครั้งให้เด็กเคลื่อนไหวอยู่กับที่ สัญญาณเคาะ 2 ครั้ง ให้เด็กเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่ และเมื่อได้ยินสัญญาณหยุดให้เด็กหยุดเคลื่อนไหวแล้วทำท่าค้างไว้ในท่านั้นทันที

3.เด็กเคลื่อนไหวร่างกายตามข้อตกลงซ้ำอีกครั้ง หลังจากนั้นให้เด็กเดินไปรอบๆเป็นวงกลมตามจังหวะโดยครูยืนเป็นจุดศูนย์กลางให้

4. เมื่อเด็กได้ยินสัญญาณหยุดให้เด็กหยุดแล้วนั่งลงโดยเหยียดขาไปข้างหน้า

ขั้นสรุป

เด็กๆและครูร่วมกันสรุปการเคลื่อนไหวร่างกายโดยท่าทางการเดิน การยืน การวิ่งและการกระโดดของเด็กแต่ละคนและทบทวนโดยปฏิบัติซ้ำอีกครั้ง

สื่อ/อุปกรณ์

1. เครื่องเคาะจังหวะ
2. นกหวีด
3. กระดิ่ง

การประเมินผล

สังเกตการเคลื่อนไหวร่างกายของเด็กในท่าทางที่แสดงออกโดยการยืน การเดิน การวิ่งและการกระโดด

ภาคผนวก

เพลงเราจะเดิน

(ไม่ทราบนามผู้แต่ง)

เราจะเดินในทางของพระเยซู	มีพระองค์คอยดูชีวิตของเรา
ยามเรามีปัญหาพระองค์บรรเทา	เป็นกำลังให้เราได้พบความสุข
เราจะเป็นดั่งนกอินทรีแข็งแรง	ยามมีลมพัดแรงไม่เคยหวั่นไหว
มีกำลังสู้ไป สู้ๆ มีพลังยิ่งใหญ่	เราจะเดินในทางของพระเยซู

แผนการจัดกิจกรรม

สัปดาห์ที่ 2 วันจันทร์

หน่วย ร่างกายของฉัน

จุดมุ่งหมาย เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายในด้านทักษะการยืน การเดิน การวิ่ง และการกระโดด

เนื้อหา กิจกรรมการเคลื่อนไหวพื้นฐานที่ผสมผสานกับกับกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ที่เน้นพัฒนาการด้านร่างกายใน ทักษะการยืน การเดิน การวิ่ง และการกระโดดโดยเด็กได้เคลื่อนไหวร่างกายอย่างอิสระตามจินตนาการและความคิดรวมทั้งการใช้อุปกรณ์ต่างๆประกอบการเคลื่อนไหวทุกส่วนของร่างกาย

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

ขั้นนำ

1. เด็กและครูร่วมกันร้องเพลง (ออกกำลังกาย) แล้วทำท่าทางประกอบเพลงตามจินตนาการโดยการเดินหรือการยืนอยู่กับที่
2. เด็กและครูร่วมกันออกกำลังกายด้วยท่ากายบริหารอย่างอิสระตามจังหวะเพลงโดยการยืน การเดิน การวิ่ง

ขั้นดำเนินกิจกรรม

1. ครูเปิดโอกาสให้เด็กๆร่วมกันร้องเพลง (ออกกำลังกาย) แล้วทำท่าทางประกอบเพลงตามจินตนาการโดยการเดินหรือการยืนอยู่กับที่อีกครั้ง
2. เด็กๆและครูร่วมกันกำหนดข้อตกลงในการเคลื่อนไหวร่างกายตามสัญลักษณ์ที่เตรียมไว้ เช่นผ้าสีต่างๆโดยถ้าครูชูผ้าสีแดงขึ้นมาเด็กเคลื่อนไหวร่างกายแบบอยู่กับที่ ถ้าครูชูผ้าสีขาวยังเด็กเคลื่อนไหวร่างกายแบบเคลื่อนที่ เมื่อได้ยินสัญญาณตีฉิ่ง 1 ครั้งให้เด็กหยุดเคลื่อนไหวทันที
3. ในขณะที่เด็กๆ เคลื่อนไหวหรือทำกิจกรรมอยู่นั้นครูคอยแนะนำเด็กๆ ว่าเด็กๆ จะเคลื่อนไหวร่างกายโดยการเดิน การกระโดดหรือวิ่งอยู่กับที่ได้
4. เด็กๆปฏิบัติตามการเคลื่อนไหวตามข้อตกลงซ้ำอีกครั้ง แล้วให้เด็กๆคลานกลับไปที่นั่งตนเอง

ขั้นสรุป

เด็กๆและครูร่วมกันสรุปการเคลื่อนไหวร่างกายโดยท่าทางการเดิน การยืน การวิ่งและการกระโดดของเด็กแต่ละคนและทบทวนโดยปฏิบัติซ้ำอีกครั้ง

สื่อ/อุปกรณ์

1. ฉิ่ง
2. เพลงออกกำลังกาย
3. ผ้าสีต่างๆ

การประเมินผล

สังเกตการเคลื่อนไหวร่างกายของเด็กในท่าทางที่แสดงออกโดยการยืน การเดิน การวิ่งและการกระโดด

ภาคผนวก

เพลงออกกำลังกาย

(ไม่ทราบนามผู้แต่ง)

ออกกำลังด้วยการร้องรำทำเพลง	ให้ครื้นเครงเสียงเพลงบรรเลงจับใจ
รำร้องกันไปไม่มีหม่นหมองทุกข์	แล้วเราเพลินใจด้วยการร้องรำทำเพลง

ภาคผนวก ข

คู่มือการใช้แบบสังเกตพัฒนาการด้านร่างกาย

แบบบันทึกพัฒนาการด้านร่างกาย

แบบสังเกตพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย

คู่มือการใช้แบบสังเกตพัฒนาการด้านร่างกาย

คำชี้แจง

1. พัฒนาการด้านร่างกายที่สังเกตและบันทึกลงในแบบสังเกตพัฒนาการด้านร่างกายมี 4 ทักษะ ได้แก่ ทักษะการยืน 3 ข้อ ทักษะการเดิน 4 ข้อ ทักษะการวิ่ง 4 ข้อ ทักษะการกระโดด 4 ข้อ
2. แบบสังเกตพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยเป็นการบันทึกในรูปของความถี่ (จำนวนครั้ง) และระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านร่างกาย จัดเป็น 3 ระดับคะแนน
3. เวลาที่ใช้ในการสังเกตในช่วงเวลาที่จัดกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ 1 สัปดาห์ และ กิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ 8 สัปดาห์ รวมเวลาในการสังเกต 9 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 วัน ได้แก่ จันทร์ – พฤหัสบดี โดยทำการสังเกตและบันทึกการสังเกตในกิจกรรมกลางแจ้ง เวลา 9.00 – 9.20 น. รวมเวลา 20 นาที

การให้คะแนน

1. ในช่วงเวลาที่สังเกตเด็ก เมื่อเด็กแสดงพัฒนาการด้านร่างกายตรงกับข้อใดและช่องระดับใดให้ใส่เครื่องหมาย / ลงในช่องนั้น ถ้าเด็กแสดงพัฒนาการด้านร่างกายซ้ำในข้อและช่องระดับคะแนนเดิมให้ทำเครื่องหมาย / ซ้ำลงไป在那个ตามจำนวนครั้งที่ซ้ำ
2. ถ้าพบเครื่องหมาย / ในช่องระดับคะแนนใดก็ให้คะแนนเท่ากับช่องระดับคะแนนในช่องนั้น เช่น ในช่องระดับคะแนน 2 คะแนนซ้ำ 2 คะแนนรวมคะแนนเท่ากับ 4 คะแนนเป็นต้น

ขั้นปฏิบัติในการสังเกต

1. เขียนชื่อผู้สังเกต ผู้ถูกสังเกต (เด็ก) วัน เดือน ปี ที่ทำการสังเกต
2. ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยรวมจำนวนผู้สังเกต 2 คนทำการสังเกตและประเมินพัฒนาการด้านร่างกาย
3. การสังเกตให้ผู้สังเกตทั้ง 2 คนคือผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยทำการสังเกตพร้อมๆกันในเวลาเดียวกัน สังเกตเด็กคนเดียวกันโดยสังเกตเป็นรายบุคคล

การบันทึกแบบสังเกตพัฒนาการด้านร่างกาย

เมื่อสังเกตพัฒนาการด้านร่างกายตรงกับข้อใด และช่องระดับคะแนนพัฒนาการด้านร่างกายข้อใดให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องนั้น ถ้าเกิดพัฒนาการด้านร่างกายซ้ำช่องเดิมให้ทำเครื่องหมาย / เพิ่มลงในช่องเดิมตามจำนวนที่เกิดพฤติกรรมซ้ำโดยทำการบันทึกดังนี้

ช่องระดับคะแนน 2 บันทึกเมื่อเด็กแสดงพัฒนาการด้านร่างกายอย่างมั่นคงและตามเกณฑ์ที่ประเมิน

ช่องระดับคะแนน 1 บันทึกเมื่อเด็กแสดงพัฒนาการด้านร่างกายไม่มั่นคงแม่นยำตามเกณฑ์ประเมิน

ช่องระดับคะแนน 0 บันทึกเมื่อเด็กไม่แสดงพัฒนาการด้านร่างกายหรือไม่สนใจทำกิจกรรม

คำอธิบายเกี่ยวกับพัฒนาการด้านร่างกาย

หัวข้อพัฒนาการ	ระดับคะแนน	ตัวอย่างพัฒนาการ
ทักษะการยืน		
1.ยืนขาเดียวกางแขน	2	เด็กยืนขาเดียวกางแขนทั้ง 2 ข้างและยืนนิ่งๆ
2 ข้าง	1	เด็กยืนขาเดียวกางแขนทั้ง 2 ข้างแต่โอนเอนไปมาได้
	0	เด็กไม่สนใจทำกิจกรรม/เด็กขาอีกตะพะพื้น
2.ยืนย่อเข่าตัวตั้งตรง 5 วินาที	2	เด็กยืนย่อเข่าลำตัวตั้งตรงหรือโอนเอนเป็นบางครั้งได้ 5 วินาที
	1	เด็กยืนย่อเข่าได้แต่ไม่ถึง 5 วินาที
	0	เด็กไม่สนใจทำกิจกรรม/เด็กทำไม่ได้
3.ยืนบิดลำตัวไปข้างซ้าย-ขวา	2	เด็กยืนบิดลำตัวไปข้างซ้าย-ขวาโดยเท้าหนึ่งอยู่กับที่
	1	เด็กยืนบิดลำตัวไปข้างซ้าย-ขวาแต่เท้าขยับตามเป็นบางครั้ง
	0	เด็กไม่สนใจทำกิจกรรม/เด็กยืนบิดลำตัวแต่เท้าขยับตามทุกครั้ง
ทักษะการเดิน		
4.เดินเป็นเส้นตรงบนไม้กระดานระยะทาง 2 เมตร	2	เด็กเดินโดยเท้าไม่ตกจากไม้กระดานตลอด 2 เมตร
	1	เด็กเดินตลอด 2 เมตรโดยเท้าตกจากไม้กระดาน 1 ครั้ง
	0	เด็กไม่สนใจทำกิจกรรม/เด็กเดินตกจากไม้กระดานมากกว่า 1 ครั้ง
5.เดินสลับเท้าบนเชือกที่วางอยู่บนพื้น ระยะทาง 2 เมตร	2	เด็กเดินสลับเท้าอยู่บนเชือกฟางได้ตลอดทางโดยลำตัวตรง
	1	เด็กเดินสลับเท้าแต่ลำตัวโอนเอนหรือหยุดพักเป็นบางครั้ง
	0	เด็กไม่สนใจทำกิจกรรม/เด็กเดินไม่สลับเท้า

6.เดินถอยหลังต่อเท้า เป็นเส้นตรงได้ 2 เมตร	2 1 0	เด็กเดินถอยหลังต่อเท้าเป็นเส้นตรงได้2เมตร เด็กเดินยกเท้าเป็นบางครั้งหรือโอนเอนหรือล้ม เด็กไม่สนใจทำกิจกรรม/เด็กเดินถอยหลังต่อเท้าเป็น เส้นตรงไม่ได้
7.เดินเขย่งปลายเท้า	2 1 0	เด็กสามารถเขย่งปลายเท้าและทรงตัวอยู่ได้ 5 วินาที เด็กสามารถเขย่งปลายเท้าแต่ลำตัวโอนเอนไปมา เด็กไม่สนใจทำกิจกรรม/เด็กเขย่งปลายเท้าได้ไม่ถึง5 วินาที
ทักษะการวิ่ง		
8.วิ่งเป็นทางตรง	2 1 0	เด็กวิ่งอยู่ในลู่วิ่งของตนเอง เด็กวิ่งไปยังลู่วิ่งของผู้อื่นแต่สามารถกลับมาลู่วิ่งของตนเอง ได้ เด็กไม่สนใจทำกิจกรรม/เด็กวิ่งไม่เป็นทางตรงหรือล้ม
9.วิ่งอ้อมหลัก/สิ่งของ	2 1 0	เด็กสามารถวิ่งอ้อมหลัก/สิ่งของได้โดยไม่ชนล้ม เด็กวิ่งอ้อมหลักแต่ชนหลักล้ม/ชนสิ่งของล้ม เด็กไม่สนใจทำกิจกรรม/หรือวิ่งไม่อ้อมหลัก
10.วิ่งและหยุดทันที	2 1 0	เด็กวิ่งและเมื่อครูบอกให้หยุดสามารถหยุดได้ทันทีโดยไม่ล้ม เด็กวิ่งและเมื่อครูบอกให้หยุดสามารถหยุดได้แต่มีการ ชยับเท้า เด็กไม่สนใจทำกิจกรรม/เด็กวิ่งและเมื่อครูบอกให้หยุด ไม่หยุดหรือหยุดแต่ล้ม
11.วิ่งถอยหลังเป็น เส้นตรง	2 1 0	เด็กสามารถวิ่งถอยหลังได้โดยไม่ล้มระยะ1เมตร เด็กวิ่งถอยหลังและล้ม1-2ครั้งแต่ลุกขึ้นวิ่งต่อไป เด็กไม่สนใจทำกิจกรรม/เด็กวิ่งถอยหลังและล้มเกิน3 ครั้ง

ทักษะการกระโดด		
12. กระโดด2ขาคว่ำให้ตรง เป้า	2	เด็กกระโดด2ขาลงเป้าที่กำหนดอย่างน้อย 3 ครั้ง
	1	เด็กกระโดดตรงเป้า1-2ครั้ง
	0	เด็กไม่สนใจทำกิจกรรม/เด็กกระโดดไม่ตรงเป้า
13. กระโดดข้ามหนัง ยางที่ความสูงห่างจาก พื้น 10 นิ้ว	2	เด็กกระโดดข้ามหนังยางได้ 10 นิ้วและทรงตัวได้
	1	เด็กกระโดดข้ามหนังยางได้10นิ้วแต่ตัวโอนเอนไปมา
	0	เด็กไม่สนใจทำกิจกรรม/เด็กกระโดดข้ามแต่ล้ม
14. กระโดดขาเดียวเป็น ระยะทาง 20-40 ซม.	2	เด็กกระโดดขาเดียวโดยขาแตะพื้นอย่างน้อย 1 ครั้ง
	1	เด็กกระโดดขาเดียวโดยขาแตะพื้นมากกว่า 1 ครั้ง
	0	เด็กไม่สนใจทำกิจกรรม/เด็กทำไม่ได้
15. ย่อตัวกระโดดทำท่า กบเข้า-ออกจาก หนังสือพิมพ์	2	เด็กสามารถกระโดดเข้า-ออกได้อย่างน้อย 3 ครั้ง
	1	เด็กสามารถกระโดดเข้า-ออกได้1-2ครั้ง
	0	เด็กไม่สนใจทำกิจกรรม/เด็กทำไม่ได้

แบบบันทึกเหตุการณ์

สัปดาห์ที่.....1.....ครั้งที่.....1.....วันที่.....กรกฎาคม.....2551.....
กิจกรรม.....เคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์....โรงเรียน...คริสต์ธรรมวิทยา...ชั้น.....อนุบาลปีที่...1...

พัฒนาการด้านร่างกาย	การปรับกิจกรรมและบทบาทครู
<p>1.ทักษะการยืน การยืนขาเดียว ยืนย่อเข่า และยืนบิดลำตัวในการปฏิบัติกิจกรรมโดยการเคลื่อนไหวอย่างอิสระนั้น ยังไม่มีความมั่นคงเท่าที่ควร โดยเฉพาะ น้องพีช น้องอิง น้องต้นข้าวและน้องต้นน้ำที่ยังมีการงอตัว ยืนไม่นิ่ง โอนเอนไปมาอยู่เสมอ</p> <p>2.ทักษะการเดิน การเดินบนไม้กระดานเด็กส่วนใหญ่ยังมีการทวงตัวบนไม้กระดานได้ไม่ดีเพราะยังมีเท้าตกลงจากไม้กระดานหรือการเดินตามเชือกที่วางอยู่บนพื้นเดินสลับเท้าเดินถอยหลังก็ยังมองหันหลังดูและเด็กบางคนไม่ทำกิจกรรม</p> <p>3.ทักษะการวิ่ง การวิ่งตามเส้นตรงก็ยังมีกรอกนอกเส้นหรือวิ่งข้ามหลักมีการชนหลักล้มหรือวิ่งและหยุดทันทีไม่ได้และการวิ่งถอยหลังยังเป็นการเดินช้าๆอยู่หรือหันหลังมามองเส้นทาง</p> <p>4.ทักษะการกระโดด การกระโดดของเด็กส่วนใหญ่ยังกระโดดไม่สูง กระโดดไม่ตรงเป้าหรือระยะทางที่กำหนดไม่ได้ และเด็กบางคนไม่ยอมปฏิบัติ หรือกระโดดไม่ได้ เช่นน้องอิงกระโดดไม่ได้</p>	<p>จากการสังเกตพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยในการปฏิบัติกิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์โดยการยืนการเดินการวิ่งการกระโดด</p> <p>โดยในขณะที่เด็กทำกิจกรรมครูคอยสังเกตการใช้ทักษะดังกล่าวและให้เด็กเคลื่อนไหวร่างกายอย่างอิสระ ตามความคิด โดยการเคลื่อนไหวตามจังหวะ เพลง สัญลักษณ์ต่างๆ เลียนแบบธรรมชาติซึ่งครูจะคอยกระตุ้นเพื่อให้เด็กเกิดความสนุกสนานและมีความต้องการที่จะเคลื่อนไหวร่างกายเพื่อเป็นการพัฒนาทางด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยในทักษะการยืนการเดินการวิ่งและการกระโดดซึ่งครูจะไม่บังคับหรือกำหนดท่าทางในการเคลื่อนไหวให้เด็กเด็กจะให้เด็กคิดท่าทาง การยืน การเดิน การวิ่ง การกระโดดด้วยตนเองมีอิสระในการทำกิจกรรมนั้นๆโดยการใช้อุปกรณ์ประกอบ, เพลง กิจกรรมการเคลื่อนไหวนั้นครูจะเตรียมไว้ให้หลากหลายไม่ซ้ำกันในแต่ละสัปดาห์เพื่อเป็นการกระตุ้นให้เด็กเกิดความสนใจที่จะเคลื่อนไหวร่างกายอย่างสนุกสนานซึ่งจะส่งผลให้เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกายที่ดีต่อไป</p>

แบบสังเกตพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย

ชื่อผู้สังเกต.....นามสกุล.....

ชื่อผู้ถูกสังเกต.....นามสกุล.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

พัฒนาการด้านร่างกาย	ระดับคะแนน		
	2	1	0
1.ทักษะการยืน 1.1 ยืนขาเดียวกางแขน 2 ข้าง 1.2 ยืนย่อเข่าตัวตั้งตรง 5 วินาที 1.3 ยืนบิดลำตัวไปข้าง ซ้าย-ขวา			
2.ทักษะการเดิน 2.1 เดินเป็นเส้นตรงบนไม้กระดานระยะทาง2เมตร 2.2 เดินสลับเท้าบนเชือกฟางระยะทาง2เมตร 2.3 เดินถอยหลังต่อเท้าเป็นเส้นตรงได้2เมตร 2.4 เดินเขย่งปลายเท้า			
3.ทักษะการวิ่ง 3.1 วิ่งเป็นทางตรง 3.2 วิ่งอ้อมหลัก/สิ่งของ 3.3 วิ่งและหยุดทันที 3.4 วิ่งถอยหลังเป็นเส้นตรง			
4.ทักษะการกระโดด 4.1 กระโดด2ขาคู่ให้ตรงเป้า 4.2 กระโดดข้ามหนังกวางที่ความสูงห่างจากพื้น 10 นิ้ว 4.3 กระโดดขาเดียวเป็นระยะทาง 20-40 ซม. 4.4 ย่อตัวกระโดดทำท่ากบเข้า-ออกจากหนังสือพิมพ์			

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ	นางละไม สีหาอาจ
วันเดือนปีเกิด	8 มีนาคม 2512
สถานที่เกิด	อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	55/330 หมู่บ้านพฤษาวิลเลจ2 ตำบลลำผักกูด อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี 12110
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	586 โรงเรียนคริสต์ธรรมวิทยา เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร 10500
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2527	โรงเรียนค้อวังวิทยาคม จังหวัดยโสธร
พ.ศ.2542	ค.บ.(การประถมศึกษา) วิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กรุงเทพมหานคร
พ.ศ.2551	กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร